

STVOŘENÍ K BOŽÍMU OBRAZU

BIBLICKÉ ÚKOLY 1999

2. ČTVRTLETÍ

Biblické úkoly – 2. čtvrtletí 1999

Autor: Dr. Jack J. Blanco

Překlad: Petr Vyoral

Upravil: ThDr. Jiří Beneš

Technická redakce: Stanislav Staněk

Vydal: Advent-Orion s. r. o.

pro oddělení sobotní školy České-Slovenské unie

Církve adventistů sedmého dne, Zálesí 50, 142 00 Praha 4 – Lhotka

ISBN 80-7172-209-X

ISSN 0409-3208

ÚVOD

V následujícím čtvrtletí budeme hledat odpovědi na otázku, co znamená, že jsme lidé, a co z toho vyplývá. Budeme přemýšlet o sobě samých, o svém místě před Bohem, o svých povinnostech, právech, odpovědnosti a omylech.

Člověk nevzešel z přírody přirozeným evolučním procesem, nýbrž byl stvořen Bohem (1 Moj 1,27; 2,7.8) skrze Ježíše Krista (Jan 1,3; Kol 1,16). Přestože mezi lidmi a přírodou existuje úzký vztah, člověk se od přírody liší tím, že Bůh ho stvořil ke svému obrazu (1 Moj 1,27) jako výjimečnou a jedinečnou bytost se schopností „smýšlet jako Bůh“ (Ed 17). Lidé měli pro Ježíše větší cenu než ptáci a zvířata (Mat 10,31; 12,12). Viděl v nich Boží děti, které Bůh stvořil (Luk 3,38) a také vykoupil (Jan 1,12; 3,16).

Do dobrého Hospodinova stvoření však rušivě zazněl hlas hada, kterému člověk překvapivě pozorně naslouchal a nakonec podlehl. Satan oklamal naše první rodiče prostřednictvím hadových lží o Bohu (1 Moj 3,1-5). Lže však o Bohu i nadále a používá všechny dostupné prostředky, aby nás donutil pochybovat o tom, že nás Bůh má stále rád. Jenže Ježíš přišel, aby svět zachránil a nikoli odsoudil. Satan oklamal naše první rodiče také v tom, co je čeká a nač mají čekat. Namluvil jim, že nezemřou (1 Moj 3,4). Právě zde leží počátek víry v nesmrtnost duše, která otevřela dveře takovým praktikám, jako je spiritismus.

S blížícím se příchodem Krista bude satan zvyšovat svou snahu podvádět (Zj 12,12), aby oklamal dokonce i vyvolené (Mat 24,24). Ježíšovo varování „hle, řekl jsem vám to předem“ (Mat 24,24) je třeba brát opravdu vážně.

„Bůh stvořil každého člověka ke svému obrazu jako jedinečnou osobnost a dal mu schopnost a svobodu myslet a jednat. Ačkoliv lidé byli stvořeni jako svobodné bytosti, každý člověk tvoří neviditelnou jednotu těla, duše a ducha a jeho život, dech i všechno ostatní závisí na Bohu. Když naši první rodiče neuposlechli Boha, popřeli tím svou závislost na něm a přišli o své vznešené postavení u Boha. Obraz Boha se v nich roztříštil a oni propadli smrti. Jejich potomci přicházejí na svět se slabostmi a sklony ke zlému. Bůh však v Kristu smířil svět sám se sebou a prostřednictvím svého Ducha obnovuje v kajících se smrtelnících obraz jejich Tvůrce. Bůh nás stvořil ke své slávě a vyzývá nás, abychom milovali jej, abychom milovali jeden druhého a abychom pečovali o své okolí.“ (SDAB 78)

STVOŘENÍ K BOŽÍMU OBRAZU

Texty ke studiu

1 Moj 1,26-31; 2,18-25

Základní verš

„Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.“ 1 Moj 1,27

Hlavní otázka

Co znamená být stvořen k Božímu obrazu?

Podle starého vykladačského pravidla je klíčová informace Božího poselství (platí to zejména ve Starém zákoně) řečena na počátku. Tedy rozhodující informace pro porozumění Bibli jsou na počátku Bible, v kapitolách o stvoření. Ta zpráva nás ovšem také staví do jakési zkoušky, nikoli nepodobné zkoušce Adamově v 1 Moj 3. A sice, zda budeme věřit poselství zde zaznamenanému tak, jak je zaznamenáno, nebo zda uvěříme „jiným hlasům“, které předkládají teorie vzniku světa a života či biblickou zprávu patřičně upravují tak, aby vznikla směs vytvořená z poselství Starého zákona a evoluční teorie (tzv. „teistická evoluce“). V případě, že bychom si dovolili doplňovat či upravovat zprávu o stvoření podle moderních poznatků (jakože Bible není ani učebnice geologie či biologie), pak by se argument šesti dnů stvoření užitý ve čtvrtém přikázání (2 Moj 20,8-11) stal dobově podmíněnou (mýtickou) zprávou, jejíž hodnota je pouze ilustrativní, a čtvrté přikázání by bylo nezávazné. Dokonce i učení o smíření by ztratilo svou věrohodnost, kdyby Bůh tvořil člověka ke svému obrazu prostřednictvím evoluce.

„Nebesa byla učiněna Hospodinovým slovem, dechem jeho úst pak všechen jeho zástup... Co on řekl, to se stalo, jak přikázal, tak vše stojí.“ (Žalm 33,6.9) Bůh není závislý na existenci nějaké prahmoty. Vesmír vznikl Božím slovem, takže to, co vidíme, vzniklo z neviditelného (Žid 11,3). Jak poukázal již řecký filosof Aristoteles, musí existovat „prapříčina“ nebo „zapříčiněná příčina“. Věříme, že touto „prvotní příčinou“ je Bůh. „Všechno povstalo skrze něj a bez něho nepovstalo nic.“ (Jan 1,3)

BŮH NÁM DAL SVOU PODOBU

1. Srovnej Mojžíšovo „vidění“ Boha na hoře Sinaj popsané v 2 Moj 33,17-23 s Pavlovým výrokem v 1 Tim 6,13-16.

Co obě výpovědi spojuje? Co se o Bohu můžeme dozvědět? A odkud? Co jsme schopni o Bohu poznat? Co nám o sobě dává Bůh poznat? Co o něm potřebujeme vědět? Můžeme nyní vidět a rozumět? Kdy uvidíme a pochopíme? Máme se snažit vidět? Odpovídej jen podle výše zmíněných textů a pokus se určit, do jaké míry tvá výpověď o Bohu je výpovědí o tvé představě Boha.

Bible popisuje Boha lidskými výrazy (říkáme jim „antropomorfismy“) jako osobu (2 Moj 24,10; 4 Moj 12,8) s nohama (1 Moj 3,8; 2 Moj 24,10), rukama (2 Moj 24, 11), ústy (4 Moj 12,8; Jer 7,13) a srdcem (Oz 11,8). Musíme si dávat pozor na to, abychom Boha nezpřeměňovali a nepřisuzovali mu lidská omezení a vlastnosti. Jakkoli nás učinil ke své podobě, je jiný, než jsme my. „Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě.“ (Jan 4,24)

2. Co z Ježíšovy odpovědi Filipovi můžeme a co nemůžeme usoudit o Boží podobě? Jan 14,9

Ačkoliv nelze srovnání s Otcovými reálnými rysy vyloučit, kontext hovoří spíše o Otcově charakteru zjeveném v Ježíši Kristu než o jeho podobě. Podobnost Boha s člověkem však nelze vyloučit. Proto o Bohu mluvíme jako o osobě.

„Když člověk vzešel z ruky svého Stvořitele, byl vysoké postavy a dokonale souměrný. Jeho vzezření bylo zdravé a planul světlem života a radosti. Adam byl mnohem vyšší, než jsou lidé obývající nyní zemi. Eva byla poněkud menší, její tvary byly však ušlechtilé a krásné.“ (PP 22)
„Viděla jsem trůn, na kterém seděl Otec a Syn. Dívala jsem se na Ježíšovu tvář a obdivovala jsem jeho krásnou postavu. Postavu Otce jsem nezahlédla, protože ho zakrýval oblak zářící slávy. Zeptala jsem se Ježíše, zda se mu jeho Otec podobá. Odpověděl mi, že je mu Otec podobný, ale že ho nemohu vidět, a dodal: Kdybys třeba jen jednou spatřila jeho slávu, zemřela bys.“ (EW 54)

MYSLET JAKO BŮH

1. Co se o nesouměřitelnosti Božího „myšlení“ s naším dozvídáme z Jób 38,1-7? Můžeme Boží myšlení poznat? Řím 11,33-35 Kde se můžeme Božím „myšlením“ naučit? Fil 2,5-8 Popiš, jaké bylo Kristovo smýšlení. Lze ho napodobit?

Výraz „srdce“ (leb) je ve Starém zákoně výraz pro místo, kde se tvoří nejnuitnější rozhodnutí člověka (citové, volní a intelektuální), kde se rodí jeho myšlení (5 Moj 15,9; Soud 5,15-16) nebo-li „intelekt“ (Jób 8,10; 12,3; 34,10) a přání (touhy) člověka. V tomto významu tedy to, „co je v srdci“, ve skutečnosti znamená to, co je uvnitř, v mysli, a to, co je v mysli, dělá člověka tím, čím je (Př 23,7). Pavel vychází z tohoto starozákonního vnímání srdce, ale k označení etických a ušlechtilých stránek lidské morální přirozenosti používá slova srozumitelná v helénské kultuře jako tělo (sarx), duch (pneuma), duše (psyche). Vyjadřuje tím princip života jednotlivce a vrozenou schopnost myšlení, kterou samozřejmě nepříznivě ovlivnil hřích (Řím 1,8; 8,6.7; Ef 4,17; Kol 2,18; 1 Tim 3,8; Tit 1,15).

2. Jaké změny v chování Adama a Evy po překročení Božího nařízení naznačují, že se změnilo jejich smýšlení? 1 Moj 3,8-13 Pokus se chování Adama a Evy pojmenovat. Co tuto změnu vyvolalo? Ví člověk o této změně? Dovedeme si s tím sami poradit?

„Člověk byl při svém stvoření obdařen tělesnou silou a vyrovnanou myslí. Byl dokonalou bytostí a žil v souladu s Bohem. Jeho myšlení bylo čisté, jeho cíle svaté. Neposlušnost však zvrátila tyto schopnosti a na místo pravé lásky nastoupilo sobectví. Povaha člověka se přestoupením tak oslabil, že člověk nebyl schopen odolat moci zla vlastní silou. Stal se zajatcem satanovým a byl by jím zůstal navěky, kdyby byl Bůh nezasáhl... Když byl člověk bez hříchu, žil v radostném styku s tím, „v němž jsou obsaženy všechny tajemné poklady moudrosti a poznání“ (Kol 2,3). Když se však dopustil hříchu, nenacházel už radost ve svatosti a snažil se skrýt před přítomností Boží. Právě tak je tomu i dnes s neobrozeným srdcem.“ (CK 13)

3. Můžeme svou mysl změnit? Řím 12,1.2

V čem spočívá „obnova mysli“ a co s ní souvisí? O jaké oběti v této souvislosti apoštol hovoří?

Pravda Božího slova „někdy se člověku zdá cesta přímá, ale nakonec přivede k smrti“ (Př 14,12) a zaslíbení „světletem pro mé nohy je tvé slovo, osvěcuje moji stezku“ (Žalm 119,105) nás vede k modlitbě: „Hospodine, ukaž mi svou cestu, budu žít podle tvé pravdy, soustřed mou mysl na bázeň tvého jména.“ (Žalm 86,11)

ZRCADLIT BOŽÍ CHARAKTER

1. Jak nás ovlivňuje neresepektování Božích nařízení, v tomto případě jedení nečistého masa? 3 Moj 11,43-45

Co je jedením nečistého masa poskvrněno? Jak duši chránit před poskvrněním? Může mít potrava vliv na duši člověka?

V původním hebrejském znění není výzva (rozkaz) „budte“, ale oznamovací způsob „budete“, resp. „jste“. Text nás informuje, čím jsme (z Boží milosti, srov. 1 Kor 2,12), resp. čím se stáváme, neboť „být svatý“ není v naší moci (tak je tomu i v 1 Petr 1,15.16). Svatými nás může učinit jen Bůh (a on to dělá). Svatost je tedy to, co nás činí podobnými Stvořiteli. Svatý znamená vydělený z všedního užívání a náležející Hospodinu, tedy „Boží“, resp. Bohu oddaný a na Bohu zcela závislý. Smyslem textu je tedy varování - neničte to, čím jste (svou svatost) ignorováním Božích nařízení. Uvedený Hospodinův výrok vypovídá více o duchovním zdraví než o tělesném, více o zdravém vztahu k Bohu a o duchovnosti člověka než o zdravém těle. Ukazuje se, že duchovnost (spiritualita, svatost, oddanost) je přímo závislá na (naprosté a bezpodmínečné) poslušnosti Hospodinova slova (1 Petr 1,14), tedy na sebekázní (přísnosti na sebe sama, srov. 1 Petr 1,13). Podle 3 Moj 11 má svatost úzkou souvislost se stravou. V 1 Petr 1,13-16 je tento výrok o svatosti dán do souvislosti s určitým jednáním. Z obou textů je patrné, že ať jíme či pijeme nebo děláme cokoli jiného, všechno bychom měli činit k Boží slávě (1 Kor 10,31). Tak je ukázáno, že svatost (duchovnost) se týká celého člověka - těla, duše i ducha, a tedy celý člověk zobrazuje Boha.

2. Jak lze duchovnosti dosáhnout? Jaký je rozdíl mezi křesťanskou a světskou duchovností? 1 Kor 2,12-14

Je duchovnost dostupná a srozumitelná každému člověku? Na čem je duchovnost závislá? Jaké hranice má lidská moudrost a přemýšlení v otázkách, které se týkají Ducha svatého?

Člověk může dosáhnout určité duchovnosti svým úsilím – cvičením mysli i těla. Křesťanská duchovnost (svatost) je však soustředěna na Krista, nikoli na sebe sama. Písmo charakterizuje věřící jako ty, kdo jsou v Kristu, a jako Kristovy následovníky. Jinými slovy – prožívají s Ježíšem jako se svým Spasitelem a Pánem dynamický vztah vedoucí k neustálému duchovnímu růstu. A právě v takovém vztahu s Kristem lze poznávat Boha.

Skutečná duchovnost plodí přátelství, společenství svatých, lásku k bližnímu jako k sobě samému a zbožnost. Spiritualita má rozměr horizontální i vertikální. Je zpřítomněním (představením) vtělení Boží lásky do lidského srdce. Lásky k Bohu i k ostatním.

BÝT JAKO ON

Starý zákon zdůrazňuje, že každý člověk je zároveň jedinečný (originál), nesoucí odpovědnost za vlastní jednání a současně je společenskou bytostí a představitelem celého lidstva. Tak například Adam představoval člověka (mě), ale také celé lidstvo (nás). Podobně Mojžíš, Áron, Pinchas a ostatní postavy, jako král nebo velekněz, ve své osobě představovali celý národ. Z tohoto pohledu rodové souznělosti vyplývá, že Adamův hřích neovlivnil pouze jeho samotného, ale také všechny ostatní lidi. A to jak v rovině osobní, tak v celé šíři vzájemných mezilidských vztahů. Podobné důsledky má i můj (náš) hřích (není to jen soukromý omyl). Bible učí, že Bůh stvořil celé lidstvo prostřednictvím Adama a Evy, kterým dal schopnost plodit a rozmnožovat se v rámci svého druhu (srov. 1 Moj 1,12.21.25). Vztah mezi hříchem jednotlivce a jeho vlivem na celé lidstvo vyjadřují texty Žalm 58,3; Řím 5,12-13; 1 Kor 15,22; Ef 2,3.

1. Vyjmenuj šest příkladů uplatnění výše uvedeného principu, které Ježíš předkládá v Mat 5,21-47, a jak naše jednání ovlivňuje druhé lidi a co to vypovídá o Hospodinu.

- a) _____ d) _____
b) _____ e) _____
c) _____ f) _____

2. Jak Ježíšovy pokyny souvisí s Hospodinovým přáním v Mich 6,8? Co znamená „pokorně chodit s Bohem“? Jak je možné milovat druhého bez nároku na odezvu, ba navzdory negativní reakci bližního?

3. Jak máme chápat Ježíšovu výzvu v Mat 5,48?

Ježíš zde nehovoří o dokonalosti jako o absolutní bezhříšnosti. Výraz dokonalý (teleios) znamená spíše dokonaný, dospělý, vyspělý, vyzrálý, kompetentní, odpovědný za sebe sama, dokončený, hotový a připravený (k soudu Božím). Pavel hovoří o lidech, „kteří jsou dospělí ve víře“ (1 Kor 2,6). Dokonalost je duchovní záležitost (resp. záležitost lásky, která se děje navzdory nelásce, srov. Mat 5,43-48). Dokonalými se stáváme vírou a láskou. To ovšem neznamená „přezrálý“, tedy neschopný dalšího duchovního růstu (Fil 3,12-15). Všimněme si, že o dokonalosti hovoří Ježíš, nikoli lidé, kterých by se to mohlo týkat. To znamená, že dokonalost je vidět „shora“. Člověk je jako dokonalý viděn Bohem. Nemusí tak být viděn svými vrstevníky, a už vůbec takový člověk nevidí a nevnímá jako dokonalého sám sebe. Naproti tomu člověk usilující o dokonalost vlastními silami se vyznačuje ješitností, nadřazeností a perfekcionismem.

ROZBITÝ OBRAZ

1. Jaké má hřích důsledky? 1 Moj 3,8-11; Jer 17,9; Řím 3,23

Na to, jak hřích člověka poznamenal, existují různé názory. Podle Augustina a Kalvína jsou lidé zcela zvrácení, naprosto necitliví a jejich vůle si nemůže svobodně zvolit dobro. Spasení je proto čin Boží neodolatelné milosti vůči těm, které si on sám vybral. Arminius a John Wesley naproti tomu učili, že Adamův hřích přinesl svůj důsledek: každý z nás má „přirozený sklon“ k hříchu. Současně však oba tvrdili, že každému člověku je dána možnost volby, zda se tomuto vrozenému nasměrování podvolí, nebo se obrátí proti němu přijetím Krista jako svého Spasitele a přijetím Ducha svatého, který člověku pomáhá jít cestou spravedlnosti. Jinými slovy lidé jsou nemocní a potřebují být Bohem uzdraveni.

2. Vyhledej tři texty, které ukazují, že svoboda volit mezi dobrem a zlem je součástí nám vtisknutého Božího obrazu, kterou ani hříšný člověk neztratil.

a) _____ b) _____ c) _____

Někteří badatelé se ptají, zda obraz vtisknutý člověku při stvoření (mají ho všichni lidé) je totožný s obrazem vtisknutým člověku při vykoupení (mají ho jen spasení). Otázka se však jeví být spekulativní. Jiní se ptají, došlo-li po pádu do hříchu k totálnímu zničení Božího obrazu a jsou-li lidé zcela zvrácení, anebo se tento obraz pouze narušil a lidé ho nejsou schopni obnovit vlastními silami. Jestliže se Boží morální obraz v lidech zcela roztříštil, jestliže Adam a Eva padli po svém hříchu „až na dno“, jak mohl následovat další úpadek?

„Kdyby se po Adamově vyhnání z Edenu úpadek lidstva zastavil, nacházeli bychom se nyní na daleko vyšší tělesné, mentální i morální úrovni... Následoval však další úpadek.“ (1BC 1082)
„Přestože však Boží morální obraz kvůli Adamovu hříchu téměř zmizel, lze jej obnovit prostřednictvím zásluh a moci Ježíše Krista. Člověk může získat morální obraz Boha ve svém charakteru, neboť Ježíš mu ho udělí. Jestliže tento (obnovený) Boží morální obraz nebude na člověku patrný, nikdy nevstoupí do Božího města jako vítěz.“ (6BC 1078)

„Když vzal Kristus na sebe lidskou podobu, připoutal k sobě lidstvo poutem lásky, jež nemůže přetrhout žádná síla, leda se k tomu rozhodne člověk sám. Satan nás stále navádí a popouzí, abychom toto pouto přetrhli, abychom se rozhodli odloučit se od Krista. Proto musíme bdít, zápasit, modlit se, aby nás nic nemohlo svést k tomu, abychom si zvolili jiného pána, vždyť tak můžeme učinit kdykoliv, protože máme svobodnou vůli. Mějme proto stále upřený pohled na Krista a on nás bude chránit. Díváme-li se na Ježíše, jsme v bezpečí. Nic nás nemůže vytrhnout z jeho ruky.“ (CK 49-50)

Doporučené studium

1 Moj 1,26-31; 2,18-25.

Jaké důsledky má popírání zprávy o stvoření? Učí nás text kombinovat teorii evoluce se zvěstí o stvoření? Existují určité teorie, podle nichž je tělo produktem evoluce a duchovnost člověka Božím darem. Pokoušejí se spojit evoluci a její filosofickou koncepci uzavřeného vesmíru se stvořením chápaným jako zásah svrchovaného Boha. Pak se mluví o tzv. mikroevoluci (vývoj uvnitř druhu organismu podmíněný genovými mutacemi) a makroevoluci (vývojový proces vedoucí ke vzniku nových druhů). Pro křesťany jsou takové kombinace nepřijatelné, neboť umožňují člověku nespokojovat se s Boží zvěstí v její psané podobě a učit věřit všelijak sestaveným lidským teoriím.

Doplňující otázky

- 1. Je lpění na šestidenním stvoření fundamentalismem? Může být takový fundamentalismus nebezpečný? Kdy a jak?**
- 2. Měli bychom se pouštět do sporů s evoluční teorií, když víme, že Bible není učebnicí geologie ani biologie? Učiní rozbourání lidských teorií člověka otevřenějšího věřit Božímu poselství? Jak je víra závislá na „zbourání model“?**
- 3. Existuje rozdíl mezi Božím obrazem uděleným celému lidstvu při stvoření a Božím obrazem ve vykoupených lidech? Jestliže skutečnost, že člověk byl stvořen k Božímu obrazu, odlišuje lidskou rasu od zvířat a obraz Boží ve vykoupeném člověku odlišuje obnoveného člověka od neobnoveného, disponuje pak obnovený člověk něčím, co nebylo součástí Božího obrazu v člověku při stvoření? Znamená to, že příchod hříchu dal lidem něco, co by neměli, kdyby nezhřešili?**

Shrnutí

Z Bible víme, že Bůh všechno stvořil z neviditelného. Promluvil a stalo se, vydal příkaz a vše se ihned uskutečnilo. Nebyl závislý na existenci prahmoty. Bůh tvořil v šesti skutečných dnech a sedmého dne odpočinul. Proto Hospodin sedmý den požehnal a oddělil jako připomínku toho, že je Stvořitelem a že jsme jeho stvořenými dětmi. Nevytvořil člověka cestou evoluce, ale šestý den týdne stvoření ho zformoval z hlíny, vdechl mu dech života a člověk se tak stal živou bytostí. Téhož dne Stvořitel uvedl na Adama spánek, vzal jedno z jeho žeber a vytvořil z něj ženu, kterou Adam nazval Evou. Každý sám i oba společně jsou stvoření k Božímu obrazu. Jejich neuposlechnutí však otevřelo cestu hříchu, který tento Boží obraz natolik poničil, že bez obnovující moci Krista zůstává v troskách. Ježíš však tento obraz obnoví a předloží ho svému Otci krásnější, než byl předtím.

NAŠE TĚLESNÁ PŘIROZENOST

Texty ke studiu

Žalm 8

Základní verš

„Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás přebývá a jež máte od Boha? Nepatříte sami sobě!“ 1 Kor 6,19

Hlavní otázka

Jaký je vztah mezi naším tělesným zdravím a skutečností, že nás Bůh stvořil ke svému obrazu?

V listech do Korintu máme tři zmínky o tom, že jsme chrámem Ducha svatého. Nejprve Pavel mluví o tom, že jsme chrámem Ducha my, aniž by blíže určil, že chrámem je naše tělo (1 Kor 3,16.17). Zmiňuje účel, smysl chrámu – je pro Ducha, tedy proto, aby v nás přebýval Bůh. Chrám tedy má svůj účel, avšak čtenář listu není Pavlem veden, aby svou pozornost věnoval chrámu více než Duchu. Smyslem chrámu je sloužit Duchu jako příbytek. To znamená, že Bůh se rozhodl nebydlet odděleně od nás (na nebi, ve stavbě), ale v nás. Bůh chce být v nás. To je Pavlovo poselství o tom, že jsme chrámem Ducha. Pavel používá množné číslo. Duch je tedy v nás. Ale kdo je to „my“? Samozřejmě věřící Bohu. Příbytkem Ducha tedy není pouze jedinec, ale společenství, tedy církve.

V 1 Kor 6,19 Pavel také mluví v množném čísle, ale blíže určuje, že chrámem je naše tělo. Pavlovo upřesnění však má záměr naznačit nám, že jsme Božím chrámem my všichni a každý z nás jednotlivě tak, jak jsme, tedy i s tělem (srov. Gal 2,20), s nímž míváme někdy trápení. To znamená, že si s tělem nemůžeme dělat, co se nám zachce. Naopak. Je třeba udělat všechno, co je v našich silách, aby chrám, který Bůh stvořil ke svému obrazu jako vrcholné dílo svého stvoření, stále spolehlivě sloužil. Věta „nejste sami svoji“ nám připomíná, že patříme Kristu se vším všudy, tedy i se svým tělem.

Třetí text o chrámu je v 2 Kor 6,16. Pavel nám zde říká, že Bůh v nás žije, ba přímo že se v nás prochází. Díky tomu jsme jeho lidem. Náležíme-li jemu, nelze jeho chrám znečišťovat modlami.

ZFORMOVAL NÁS Z HLÍNY

1. Porovnej, jak Bůh pátého dne stvořil zvířata a jak šestý den stvořil Adama. 1 Moj 1,24-27; 2,7

V obou případech Bůh mluví a jeho slovo má takovou sílu, že se okamžitě děje to, co říká. Právě tomu se říká stvoření. V 1 Moj 2,7 je však užit hebrejský výraz, který překládáme „vytvořil“, ale který hovoří o aktu formování a tvarování v souladu se záměrem Stvořitele. Lze v tom najít podobnost s prací hrnčíře, kterou popisuje Izajáš v Iz 29,16 a 49,5. Potom Bůh vdechl do zformovaného Adama život a Adam se stal živým tvorem (1 Moj 2,7).

2. Srovnej podobnost a rozdíl popisu stvoření Adama v 1 Moj 1,26.27 a 1 Moj 2,7.

Proč máme o jeho stvoření dvě zprávy? Vysvětlí význam skutečnosti, že Bůh vdechuje do neživého Adama „dech života“. Čím se pak Adam stává? Čím byl předtím? Čím tedy jsme a co to znamená?

Nejedná se o dvě různé události stvoření. 1 Moj 2 zřejmě rozvíjí a vysvětluje text z 1 Moj 1. Z Písma zaznívá poselství, že člověk, ačkoliv ho Bůh stvořil ke svému obrazu, zůstává pozemským tvorem. Skutečnost, že Bůh stvořil Adama a Evu ke svému obrazu, neznamená, že měli v sobě část božství. Byli z prachu země – nicotní a zároveň hlinění a tedy křehcí, snadno zranitelní. My lidé tedy nejsme neporazitelní. V okamžiku zkoušky věrnosti Bohu a poslušnosti jeho nařízení se ukazuje, že selháváme. Ano, nikoli jen Adam s Evou za nás, ale i my, neboť tento příběh říká něco i o naší hliněnosti, nevěrnosti a selhávání. Ve stvoření povstalo lidstvo z prachu země prostřednictvím Boží moci. Do prachu se však navracíme svým vlastním selháním – hříchem. Bůh nás z prachu pozvedává k životu a my jeho dílo ničíme. Boží jednání vede k životu, naše k úpadku a smrti.

ZASAŽENÍ HŘÍCHEM

1. Vyjmenuj čtyři oblasti, v nichž se hřích Adama a Evy projevil. 1 Moj 3,16-19

- a) _____ c) _____
b) _____ d) _____

Před selháním mohli Eva s Adamem svobodně jíst plody rajske zahrady. Po selhání musí Adam (člověk) k získání potravy pracně obdělávat půdu. Ani země však nezůstala ve stavu, v jakém měla být podle Božího záměru. Vyrašilo na ní trní a bodláčí a přestala sama o sobě nést plody. V symbolické rovině tedy důležitost toho, co jíme, souvisí s naším vztahem k Bohu. Starozákonní slavnosti v době sklizně měly oslavovat Boží dar „úrodné země“.

2. Text 1 Moj 3,14-19 vnímáme běžně jako trest od Boha. Pokus se na něj podívat jako na zaslíbení.

Co se z tohoto zaslíbení dozvídáme o Bohu? Co nám toto zaslíbení říká o nás? Jak to, že nedošlo ke slibované smrti? Co pro nás toto nevyplnění důsledků neposlušnosti znamená? Máme tomu rozumět tak, že Boží slovo neplatí? Nebo zvítězila Boží láska k nám nad přísností? (srov. Jak 2,13b)

3. Vysvětlí, jak souvisí zaslíbení naděje, které dal Bůh Adamovi a Evě v 1 Moj 3,14-16, se zaslíbením nového nebe a nové země ze Zj 21,1-5.

Je možné, aby slova zaslíbení z 1 Moj 3 byla míněna jako snaha o obnovu země do podoby původního Božího záměru? K čemu nás ta slova inspirují dnes, co je z nich třeba vyvodit?

Text 1 Moj 3,15 je v tomto oddíle nejsilnějším zábleskem naděje pro Adama a Evu. Bůh se navzdory naší nevěrnosti, neposlušnosti, selhání a odmítnutí Boha rozhodl řešit naši situaci sám – nenechat nás v tom, co jsme si zavinili. Po Kristově ukřižování a vzkříšení víme, že uvedená slova Bůh splnil na svém Synu. Tím jsme ujisti, že on své slovo neruší a jeho sliby platí. O to více jsme překvapeni, když se dozvídáme, že po svém selhání, navzdory přísným slovům 1 Moj 2,17, Adam žije. Bůh dal Adamovi a dává i nám novou příležitost. Žijeme-li, pak jenom kvůli této nepochopitelné možnosti. Říkáme, že žijeme z milosti, z Božího milování nás. A Bůh miluje láskou, nad kterou nám rozum zůstává stát. Nepřijmout tuto šanci a nevyvodit z ní důsledky pro svůj život znamená nic nepochopit a volit smrt. Pokus se na modlitbě vyznat Bohu, co pro tebe tato nabídka znamená. Pokus své třídě sobotní školy říci, k čemu se cítíš být novou, Bohem darovanou možností života zavázán, jak to ovlivňuje tvé každodenní jednání.

ŽÁDNOU Z TĚCH NEMOCÍ

1. Jedním z neblahých důsledků selhání (hříchu) jsou nemoci. Vyjmenuj některé z chorob, které se běžně šířily mezi Egypťany. 5 Moj 28,27.28 Jaké příčiny nemoci měly? 5 Moj 7,12-15; 28,15

K čemu nás tyto texty vedou? Máme jim rozumět tak, že je potřeba začít se starat o své zdraví, nebo napravit svůj vztah k Bohu?

Jak se lze dozvědět z lékařské knihy pacientů z papyrusu Edwina Smithe, která uvádí 48 chirurgických případů s poznámkami k postupu vyšetřování, stanovení diagnózy a léčení, starost o zdraví byla náboženskou činností. Zdraví bylo cílem a náboženství prostředkem. Texty z 5. Mojžišovy však poukazují na to, že cílem není zdraví, ale poslušnost Hospodina. Zdraví je pak možný důsledek jako viditelný projev Boží milosti. Jakkoli je péče o zdraví důležitá, nesmí se z péče o zdraví stát náboženský rituál. Zdraví a péči o něj nelze zaměňovat za evangelium.

2. Jací lidé trpěli následujícími zdravotními problémy?

Krevní oběh – 1 Sam 25,36-38 _____

Ochrnutí – 1 Král 13,4-6 _____

Tělesné deformace – 2 Sam 21,20 _____

Slabozrakost – 1 Král 14,4 _____

„Nemoci se přenášejí z rodičů na děti a z generace na generaci. Již nemluvňata nešťastně trpí kvůli hříchům svých rodičů, které snížily jejich životní sílu. Špatné návyky rodičů ve stravování a oblékání a jejich všeobecně nezřízený životní styl přechází jako dědictví na jejich děti.“ (3T 140)

ZDRAVÍ A UZDRAVOVÁNÍ

1. Prostuduj si důkladně Př 3,1-8.

Proč je z Božího pohledu zdraví tak důležité? Jakou roli má prevence? Jak vypadá prevence duchovního zdraví? Čeho bychom se měli v otázkách péče o zdraví vyvarovat?

2. K čemu přirovnává apoštol Jan hodnotu dobrého zdraví? 3 Jan 2

Význam řeckého výrazu překládaného jako „zdravý“ se váže k udržování hygieny a k tělesnému zdraví. Právě tak používá toto slovo evangelista Lukáš (Luk 5,31; 7,10; 15,27). Pána Boha naše zdraví zajímá. Mezi myšlením, tělem a duší existuje úzký vztah. Jedna oblast ovlivňuje druhou. Zanedbáváme-li své tělesné zdraví, trpí tím náš duchovní život. Podobně jestliže opomíjíme své duchovní zdraví, trpí tím naše myšlení a tělo.

„Odvaha, naděje, víra, laskavost a láska podporují zdraví a prodlužují život. Spokojená mysl a radostný duch jsou zdravím pro tělo a silou pro duši. ‘Radostné srdce hojí rány.’ (Př 17,22)“ (CZ 157) „Péči o zdraví se všeobecně věnuje malá pozornost. Je daleko lepší nemoci předejít než vědět, jak ji léčit, když se dostaví.“ (CZ 74)

3. Nakolik si ceníš zdraví? Napiš si ke každé z osmi zdravotních zásad svůj cíl.

Nutrition - výživa _____

Exercise - pohyb _____

Water - voda _____

Sunshine - slunce _____

Temperance - střídmost _____

Air - vzduch _____

Rest - odpočinek _____

Trust in God - důvěra v Boha _____

4. Součástí zvěstování evangelia je také uzdravování. Jak vypadalo Ježíšovo uzdravování? Luk 10,9

V čem je jeho příklad závazný pro nás? Lze uzdravování zúžit na hlásání zdravotní reformy? Ježíšův pokyn učedníkům je příkaz, který platí i pro nás. Obviňuje nás jeho slovo? Jak se staviš k charismaticky orientovaným křesťanům, v jejichž shromážděních se uzdravování děje?

CHRÁM DUCHA

1. Jaké důsledky má skutečnost, že naše tělo je chrámem Ducha? 1 Kor 6,19,20

Protože tělo věřícího člověka představuje posvátnou schránku Ducha svatého, nesmíme tělo znečišťovat, znehodnocovat, znesvěcovat, poškozovat (Řím 1,24; 2 Kor 6,16-18; Juda 8). O tom, že si nesmíme škodit, víme však i ze šestého přikázání. Naše tělo nám daroval Bůh. Proto nesprávná péče o naše tělo je zneužívání Božího daru, pohrdání naším Tvůrcem a znevažování Ducha svatého (viz Jan 14,16.17). Pána Boha máme ctít i svým tělem (Řím 12,1; 1 Kor 6,20). To mimo jiné znamená udržovat je v morální čistotě a v co nejlepším možném zdraví.

Péče o zdraví však nekončí zdravou životosprávou. Sem patří i oblast sociální – společenské chování a pěstování dobrých vztahů (smíření, odpuštění, milosrdenství, služba). Přitom ale nesmíme zapomenout na výstrahu, že „soustředění na sebe je Bohu nepřátelské“ (Řím 8,7).

2. Jaké duchovní naučení nebo podobnost nacházíš mezi Kristovým očištěním chrámu a Duchem svatým, který očišťuje náš život? Jaký význam má takové naučení pro tebe? Mat 21,12.13; Mar 11,15.16

3. Pavel staví do protikladu skutky těla (Gal 5,19-21) a ovoce Ducha (v. 22 a 23). Proč Pavel hovoří o ovoci Ducha v jednotném čísle a potom vyjmenovává jeho devět různých druhů? Gal 5,22.23

Ovoce Ducha představuje přirozený výsledek působení Ducha svatého. Naznačuje, že těchto devět vlastností tvoří jeden celek jako hrozen vinné révy a zřejmě nikoliv jednotlivé kusy ovoce. Do jisté míry se všechny tyto vlastnosti vyskytují u všech skutečných křesťanů v závislosti na stupni osobního duchovního růstu. Ovoce se liší od darů Ducha (1 Kor 12), které Duch uděluje různým lidem podle svého uvážení a potřeb církve.

Doporučené studium

Daniel 1. kapitola; Žalm 8.

Co se můžeme naučit z Danielovy zkušenosti o souvislosti mezi udržováním našeho tělesného zdraví a naším vztahem k Bohu? Oč Danielovi šlo – o jeho zdraví, nebo o vztah s Bohem? Pokus se vysvětlit, proč Daniel královskou potravu odmítl a jaké to mělo výsledky. Do jaké míry je Danielův postoj pro nás inspirující?

Kým jsme podle Žalmu 8 a co z toho pro nás vyplývá? Znáš ze své zkušenosti otázky, které Hospodinu klade žalmista? (Žalm 8,5) Z čeho takové otázky rostou? Znáš na ně odpověď?

Přečti si rovněž kapitolu „Všeobecná hygiena“ z knihy Cesta ke zdraví a životní harmonii, str. 175-178.

„Nic nepodpoří naše tělesné a duševní zdraví lépe než projev vděčnosti a chválení. Odolávat malomyslnosti, smutným myšlenkám a pocitům nespokojenosti je právě tak nutné, jako je potřebné se modlit. Máme-li namířeno do nebe, pak přece nemůžeme jít jako procesí truchlících lidí, kteří po celou cestu k domovu svého Otce vzdychají a nařikají.

Takoví křesťané, kteří stále jen nařikají a jimž radost a štěstí připadají jako hřích, nemají pravé náboženství. Lidé, kteří se zabývají jen smutnými věcmi, které okolo sebe spatřují v přírodě, kteří se raději dívají na ztrouchnivělé listí, místo aby sbírali krásné živé květy, kteří nevidí krásu velehor a v údolích svěží zeleň, kteří uzavírají své smysly radostnému hlasu, jímž k nim promlouvá příroda a jenž je naslouchajícím uchu příjemný a lahodný, takoví lidé ještě opravdu nepoznali Krista. Shromažďují si pro sebe šero a tmu, zatímco by mohli mít světlo. Mohlo by jim svítit Slunce spravedlnosti, které by vyšlo v jejich srdcích a přineslo zdraví na svých paprscích.“ (CZ 165)

Shrnutí

Všechno, co působí na tělo, snadno ovlivňuje mysl. Naopak to, co má vliv na mysl, snadno ovlivní tělo. Protože Bůh stvořil naše těla a přebývá v nás prostřednictvím Ducha svatého, měli bychom s jeho pomocí usilovat o udržení optimálního tělesného a duševního zdraví.

ČLOVĚK JE SPOLEČENSKÁ BYTOST

Texty ke studiu

1 Moj 2,18-22; Mat 6,9-13; Luk 2,51.52; Jan 2,1-12; Ef 3, 14.15

Základní verš

„Přátelit se s kdekým je ke škodě; kdo však miluje, přilne víc než bratr.“ Př 18,24

Hlavní otázka

Jsme-li stvoření k Božímu obrazu, jaké naučení o našem společenském založení můžeme získat z toho, co víme o vztazích mezi Otcem, Synem a Duchem svatým?

V 1 Moj 1,26 Bůh hovoří o svém jednání v množném čísle. Vyjadřuje tím o sobě, že je víc než jeden. Je víc a jiný než jeho stvoření. Je se stvořením nesouměřitelný. Přesahuje nás. Vypovídá o sobě hned na počátku v jednotném i množném čísle zároveň, a to jej pro nás činí nepředstavitelným. Bůh se představuje v množném čísle, to však nijak nevylučuje jeho jednotu, jedinnost. Bůh se představuje v jednotě tří osob.

Jsme-li stvoření k Božímu obrazu, pak neseme obraz zároveň jeho rozmanitosti i jednoty. To neznamená, že bychom z toho měli vyvodit nárok na svézákonost, odlišování se a originalitu za každou cenu. Ale ani z toho nemůžeme vyvozovat nárok na společenskou uniformitu a potlačování osobitosti jednotlivce. Naopak, zobrazujeme Boha i svou jedinečností, díky čemuž tvoříme různorodé a pluralitní společenství, které je však jednotné ve víře, lásce, naději a poslušnosti Božímu slovu. Vzájemný vztah Otce, Syna a Ducha, tří osob v jedné, naznačuje, že tento Boží obraz se odráží ve společenském založení lidských bytostí... Být člověkem znamená prožívat vztah.

Jako křesťané jsme součástí rozsáhlé celosvětové rodiny. Díky skutečnosti, že nás Otec miluje, jsme všichni bratry a sestrami (1 Jan 3,1).

STVOŘIL NÁS PRO SPOLEČENSTVÍ

Bůh nás stvořil pro společenství. Jak pro společenství s lidmi, tak pro společenství s ním (Jan 14,23). Lidé, kteří procházejí životem sami, bez úzkého společenství rodiny, nejsou ochuzeni o společenství s Bohem.

Zamysli se, zda výrok „není dobré, aby člověk byl sám“ (1 Moj 2,18) platí pro všechny lidi, nebo se týkal jen Adama. Proč není dobré být sám? Je samota nutně zlem? Máme na základě tohoto verše před samotou utíkat do společnosti, tvořit přátelství a vstupovat do manželství?

Necítí se člověk mnohdy sám i ve společnosti nebo v manželství? Proč by pak Pavel mluvil pozitivně o panenství (1 Kor 7)? Co měl Bůh vlastně na mysli, když prohlásil, že není dobré, když je člověk sám?

V dnešní společnosti působí mnoho faktorů, které přispívají k pocitu osamělosti. Naše snahy o vyniknutí, dosažení úspěchu, získání majetku a udržení společenské prestiže přetínají naše vztahy jednoho k druhému. Mezi další běžné příčiny osamělosti patří rozvod, změna prostředí, odchod do penze a smrt. Jaké další jevy moderního života mají tendenci přispívat k naší osamělosti?

1. Vymenuj nevýhody osamělosti a výhody přátelství. Kaz 4,7-12

2. Jak čelil Ježíš tíze osamělosti? Jan 8,29; 16,32 O čem svědčí jeho výrok na kříži? Mat 27,46

Proč Ježíš vyhledával samotu? Co pro tebe znamená „samota s Bohem“? Jak přispívá samota ke kvalitnímu společenství a smysluplným vztahům? Může se společenství s lidmi vylučovat se společenstvím s Bohem? Jak ti vědomí, že Kristus prožil vrcholné osamění a opuštění Bohem (Ježíš zemřel, když se od něj jeho Otec odvrátil jako od svého Syna), pomáhá překonávat samotu, kterou možná někdy pociťuješ?

SPOLEČENSTVÍ V MANŽELSTVÍ

1. Vysvětlí, co znamenají slova „opustí“ a „přilne“ v 1 Moj 2,24.

Proč musí opouštět své rodiče právě muž? Proč je třeba přilnout ke své manželce? Má tento výrok co říci i rodičům?

„Adam ví, že toto stvoření (Eva), které Bůh ztvárnil s jeho přispěním a z jeho těla, je jedinečné, ale dívá se na toto své přispění jako na Boží dar. Skutečnost, že Eva vzešla z něho, není v Adamových očích důvodem k oslavování sebe sama, ale k mimořádné vděčnosti. Nepřipisuje sám sobě žádné zásluhy; uvědomuje si, že je s Evou, jejíž život vzešel z jeho těla, spojen zcela mimořádným způsobem. Nejlépe lze tuto jednotu popsat tím, že Adam jí náleží, neboť Eva náleží jemu. Jeden bez druhého již neexistují; jsou jedno, a přesto jsou dva.“ (Dietrich Bonhoeffer, Stvoření a pád, str. 60)

2. Jaký vztah by měl odrážet vztah mezi manžely? Ef 5,25-33

Co je pro manželství nejdůležitější radou? Jak má muž milovat ženu? Kde jsou hranice pro tuto lásku? Kdo je normou lásky? Lze lásku nařizovat? Jestliže ne, proč pak Pavel mužům nařizuje, aby milovali své ženy? A proč se láska k muži nežádá po ženě? Co Pavel vypovídá o vztahu muže a ženy? (v. 32) Co vyplývá z toho, že vztah muže k ženě (láska) je tajemstvím? Jak rozumíš výzvě „ženy mají být ve všem podřízeny svým mužům“?

Manželský vztah je charakterizován jako odraz vztahu mezi Kristem a jeho církví. Tím se pozvedá na nepředstavitelně vznešenou úroveň. V textu 1 Kor 11,3 Pavel popsal hierarchii, která ukazuje Boha jako hlavu Krista, Krista jako hlavu muže a muže jako hlavu ženy. V 1 Kor 11,12 se na totéž dívá z jiného úhlu. Jestliže hlavou ženy je muž a hlavou církve je Kristus (Ef 1,22; 4,12.16), potom lze odvodit podobnost mezi vztahem ženy k jejímu muži a vztahem církve ke Kristu. Manželství se tím dostalo toho nejvznešenějšího výkladu: srovnání se sňatkem Beránka a jeho nevěsty.

Protože Božím záměrem bylo, aby Adam a Eva doplňovali jeden druhého, oba dva našli ve svém vztahu naplnění. Je pozoruhodné, že dvě samostatné bytosti mohou dosáhnout takové jednoty. Protože každý cítí, že život bez toho druhého se zdá bezcenný, oba jsou ochotni přinášet oběti jeden pro druhého.

NESTÁLOST

1. Vysvětlí, proč Bůh odmítl přijmout dary od svého lidu. Mal 1,6-8.13 Jak jejich vztah k Bohu souvisel s jejich vztahy v manželství? Mal 2,10-17

Bůh Izraelcům vytýká, že vše odbývají (Mal 1,13). Velká gesta, planá slova, nezávazné jednání. Všechno bylo jenom „jako“. Ani své závazky – ani ten manželský, ani Hospodinovu spravedlnost nebrali vážně. Zpochybňovali jistotu Božího soudu, ale předpokládali, že Bůh je na jejich straně.

2. Proč Bůh dovolil Mojžíšovi uplatňovat rozvod, když jde o záležitost, která nesmírně narušuje rovnováhu člověka, rodinu a společenství? Mat 19,7.8

Dříve než Bůh dal Izraelcům zákon o rozvodu (5 Moj 24, 1-4), jednali tak, jak to bylo běžné ve starověku. Rozváděli se se svými ženami jednoduše tak, že je vykázali z domu. Každá žena, která se nedržela svého otce nebo manžela, žila v opovržení a musela se starat sama o sebe, ve společnosti bez náznaku slitování. Pro ulehčení údělu těchto žen Bůh přikázal, aby žena dostala od svého muže potvrzení o rozvodu, aby se mohla bez jakéhokoliv znamení hanby legálně a spořádaně stát ženou jiného muže. Záměrem zákona tedy nebylo schválit rozvod, ale změnit krutý zvyk s ohledem na ochranu ženy před rozmary manžela.

Nemůžeme říci, že by Bůh přitakával mnohoženství a rozvodům. Zákony, které Bůh svěřil Mojžíšovi, si nekladly za cíl okamžitě odstranit mnohoženství, ale měly od něj silně odrazovat (3 Moj 18,18; 5 Moj 17,17). Další zákony, které vydal, zase omezovaly rozvod (5 Moj 22,19.29; 24,1) a pozvedaly úroveň manželství (2 Moj 20,14.17; 3 Moj 20,10; 5 Moj 22,22). Kristus dal zcela jasně najevo, že opatření v souvislosti s mnohoženstvím a rozvodem jsou jistým ústupkem Božím. Mnohoženství a rozvod není Božím záměrem, jak ostatně víme z pokynů udělených člověku v zahradě Eden.

3. Co můžeme udělat, abychom pomohli předejít rozvodu a pomáhali zmírnit následnou bolest a osamělost, když k němu dojde?

SPOLEČENSTVÍ

1. Proč napsal Jan svou epištolu? Co má na mysli, když hovoří o společenství? 1 Jan 1,1-3

Řecký termín pro „společenství“ znamená „sdílení společného života“, „partnerství“, „spojení“, „spoluúčast“ atd. Starověká literatura jím označuje společné vlastníky určitého majetku nebo podílíky ve společném podniku. V Novém zákoně znamená sdílení znovuzrozeného života s ostatními věřícími a vztah s Otcem a jeho synem Ježíšem Kristem. Křesťanské společenství má jak rozměr vertikální (společenství s Bohem), tak rozměr horizontální (společenství s lidmi). Součástí společenství s Bohem se stáváme prostřednictvím Ducha svatého. Právě takové osobní, důvěrné a posilující společenství bychom podle Janova přání měli zakoušet.

2. Jaké zásady pro vztah ve společenství můžeš vyvodit z textů Skut 2,40-47 a 4,32-35? Jak můžeš tyto zásady uvést do praxe tam, kde žiješ? Jaký byl důsledek uplatňování těchto principů? Skut 2,43.47; 4,33

„Lidé, kteří opravdově milují Boha... poznají, že křesťanská společnost a konverzace jsou potravou pro duši a že ve společenství těch, kdo milují Boha, vdechují atmosféru nebe. Křesťané uplatňují lásku a pochopení jednoho pro druhého. Vzájemné povzbuzení, úcta jednoho k druhému, pomoc, poučení, pokárání, varování, křesťanské rady, jež by se měly vyskytovat mezi následovníky Krista, podpoří jejich duchovní život; neboť křesťanské společenství je součástí Božího záměru.“ (ML 216)

SPOLEČENSKÝ STYK

1. Porovnej postoj kněze a levity s postojem Samařana v textu Luk 10,30-35.

Okradený a zbitý muž byl Žid, který cestoval z Jeruzaléma do Jericha. V té době nemohl Žid od Samařana ani Samařan od Žida očekávat pomoc. I přes značné riziko, kterému se sám vystavoval, však zastavil a Židovi pomohl. Postoj kněze a levity k příslušníku svého vlastního národa stojí v ostrém kontrastu s jednáním Samařana.

Laskavost a slitování, které milosrdný Samařan prokázal člověku z jiné skupiny lidí, je pozoruhodná právě proto, že mezi oběma skupinami panovala vzájemná nenávisť. Když tenkrát lidé někoho nazvali samařanem, bylo to stejné, jako kdyby ho nazvali ďáblem. Přesto byl Samařan schopen tuto hradbu překročit.

2. Srovnej podobenství o milosrdném Samařanovi s podobenstvím o ovcích a kozlech. Popiš jejich podobnosti a rozdíly. Mat 25,31-46 (srov. Zach 7,8-14)

„Rozhodnutí soudu závisí, jak pravil Kristus, na jediné věci. Až se před ním shromáždí národy, budou jen dva druhy lidí a jejich věčný osud bude určen podle toho, co učinili nebo neučinili pro Krista, totiž pro chudé a trpící.... Ti, jež Kristus při soudu pochválí, budou možná znát málo o teologii, zato však žili podle Kristových zásad. Byli pod vlivem božského Ducha a byli požehnáním pro ty, kdo žili kolem nich. I mezi pohany jsou lidé, kteří projevují laskavého ducha; ještě než uslyšeli slova života, přátelili se s misionáři a sloužili jim i s nasazením vlastního života.... Jejich skutky jsou důkazem, že Duch svatý se dotkl jejich srdcí a že jsou uznáváni za děti Boží.“ (TV 448.449)

3. Které z potřeb svých bližních můžeš naplnit? Jde pouze o stravu, přístřeší a oblečení? Nebo sem patří také přijetí, vědomí sounáležitosti, ohleduplnost a pocit uznání? Jak naplňuješ tyto potřeby v rámci své rodiny, mezi sousedy a vůbec mezi všemi lidmi ve svém okolí?

Doporučené studium

Co o druhu a jakosti společenství vypovídá základní verš? Přečti si v knize Šťastný domov kapitulu „Potřeba společenství“ (str. 139-140).

„Mezi všemi tvory, jež Bůh stvořil na zemi, nebylo jediného, který by byl roven člověku. A Bůh řekl: 'Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou.' (1 Moj 2,18) Člověk nebyl stvořen, aby žil sám; měl být tvorem společenským. Bez společnosti by mu krásná krajina a nádherné jevy ráje neposkytly plného štěstí. Ani styk s anděly by nemohl uspokojit jeho touhu po sympatiích a společnosti. Nebylo nikoho, koho by miloval a kdo by miloval jeho.“ (PP 22)

Doplňující otázky

1. Jak bys nyní, po prostudování úkolu na tento týden, odpověděl na hlavní otázku z jeho úvodní části? Jak můžeš tuto odpověď uplatnit ve svém životě? Čti Ef 3,14.15
2. Jakou roli mělo společenství v Ježíšově životě? (Luk 2,51.52; Jan 2,1-12) V jaké společnosti se Ježíš objevoval a jak se tam choval?
3. V textu 1 Moj 1,27 čteme, že „Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil“. Co ti říká poslední část tohoto verše o společenské stránce Božího stvoření našich prvních rodičů?
4. Které výrazy v modlitbě Páně zdůrazňují naši společenskou povahu? Mat 6,9-13
5. Ježíš se neostýchá nazývat své následovníky bratry a sestrami (Žid 2,11). Co ti to o něm napovídá?
6. V knize Touha věků se na straně 366 dozvídáme, že „v domě Lazarově nacházel Ježíš často odpočinek. Spasitel neměl svůj vlastní domov; byl závislý na pohostinství svých přátel a učedníků... Toužil po lidské laskavosti, něžnosti a lásce.“ Jaké naučení si z toho můžeme vzít v souvislosti s křesťanskou družností a společenstvím?

Shrnutí

Skutečnost, že nás Bůh stvořil ke svému obrazu, znamená, že jsme společenské bytosti. Společenství s Bohem a s ostatními lidmi nám pomáhá radovat se ze života a sdílet Kristovu lásku s těmi, kdo ji potřebují.

DUCH, DUŠE, TĚLO

Texty ke studiu

1 Moj 2,7; Mat 10,28

Základní verš

„Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvětit a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista.“ 1 Tes 5,23

Hlavní otázky

Co to znamená, že člověka tvoří duch, duše a tělo? Jak tyto součásti fungují jako celek? Jak souvisejí s naším vztahem k Bohu a k našim bližním?

„I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem.“ (1 Moj 2,7) Lidská bytost je jeden nedělitelný celek. Tělo (prach, prvky země) spolu s dechem (duch) života od Boha tvoří duši – živou bytost.

Netvoří nás dočasně spojené nezávislé součásti. Bible nikde nehovoří o duši jako o nesmrtelné substanci, která je schopna existovat nezávisle na těle.

DUCH

1. Co se podle Kazatele po smrti vrátí k Bohu? Kaz 12,6,7

Hebrejský výraz *ruach* se ve Starém zákoně vyskytuje 377krát a překládá se jako „vítr“, „dech“ nebo „duch“ (1 Moj 8,1), „duch života“ (1 Moj 6,17; 7,22), „odvaha“ (Joz 2,11), „vitalita“ nebo „síla“ (Soud 15,19), „povaha“ (Iz 54,6) a „charakter“ (Ezech 11,19).

„Duch“ nebo „dech“ člověka je stejný jako „duch“ či „dech“ zvířat (Kaz 3,19). Tento „duch“ nebo „dech“ člověka se po smrti navrácí k Bohu a tělo se vrací do země, odkud vzešlo (Job 34,14; Kaz 12,7). Tento termín se rovněž překládá jako „Duch Boží“ (Iz 63,10). Řecký výraz *pneuma* v Novém zákoně se podobně překládá jako „duch“ nebo „dech“, ale také jako „rozpořezání“, „postoj“ nebo „cítění“ (Řím 8,15; 1 Kor 4,21; 2 Tim 1,7; 1 Jan 4,6). *Ruach* se však také někdy překládá jako „Duch Boží“ (1 Kor 2,11.14; Ef 4,30; Žid 2,4; 1 Petr 1,12; 2 Petr 1,21).

Ani ve Starém, ani v Novém zákoně termíny *ruach* nebo *pneuma* nepředstavují nějakou inteligentní substanci schopnou existovat odděleně od těla.

2. Jak jsou ve tvé Bibli přeloženy výrazy *ruach* a *pneuma* v následujících textech?

Soud 15,19

Job 34,14

Kaz 12,7

Řím 8,15

2 Tim 1,7

K pochopení toho, co se děje s člověkem po smrti, je užitečné prostudovat si texty 1 Moj 2,7 a Kaz 12,7 společně. Zatímco 1 Moj 2,7 popisuje vznik člověka při stvoření, Kaz 12,7 hovoří o zániku člověka po smrti. Smrt představuje opak aktu stvoření – prach se vrací do země, odkud vzešel, a dech života se navrácí k Bohu, který jej dal. Co pro nás vyplývá z toho, že v sobě máme Boží dech? Jak by mělo vědomí toho, že „duch se vrátí k Bohu“, ovlivňovat naše jednání?

DUŠE

1. Co se dozvídáš o duši z výroků Pána Ježíše? Mat 10,28.39

Proč ti, kdo „zabíjejí tělo“, nemohou ohrozit duši, když tělo je s duší neoddělitelně spojeno? Co znamená „ztratit duši“ pro Krista a „nalézt svou duši“?

Výraz *nefeš* se ve Starém zákoně objevuje 755krát a překládá se různě v závislosti na kontextu. Nejčastěji se překládá jako „život“ (1 Moj 9,4.5; 1 Sam 19,5; Jób 2,4.6; Žalm 31, 13) a „člověk“ (1 Moj 14,21; 4 Moj 5,6; 5 Moj 14,22). Vyskytují se však také překlady „mrtvý člověk“ (4 Moj 9,6) a „ústa (chut)“ (Kaz 6,7). Na mnoha místech je překladem tohoto výrazu osobní zájmeno (1 Moj 12,13; 3 Moj 11,43.44; Žalm 3,2; Jer 37,9). V Novém zákoně odpovídá hebrejskému termínu *nefeš* řecké slovo *psyché*, které se více než 40krát překládá jako „život“ nebo „životy“.

2. Jak jsou výrazy *nefeš* a *psyché* v následujících verších přeloženy v Bibli, kterou užíváš? 1 Moj 2,7; 12,5; Ezech 18,4; Mat 26,38; Zj 16,3

„Když neživou postavu člověka naplnil Boží ‘dech’ života (*nešamah*), člověk se stal živým tvorem (živou duší), *nefeš*. Ač má slovo *nefeš* řadu různých významů, žádný z nich neodpovídá slovu duch (*ruach*), což zcela zřetelně ukazuje velký rozdíl mezi těmito dvěma termíny. Tuto pasáž lze správně přeložit takto: ‘Člověk se stal živou bytostí.’ Nejpřiměřenější význam slova *nefeš* v tomto textu získáme, budeme-li považovat slova ‘duše’ a ‘bytost’ za synonyma.“ (1BC 223)

Skutečnost, že slova *nefeš* a *psyché* se překládají jako „duše“, ale současně také mnoha dalšími způsoby, dokazuje, že se nemohou vztahovat k určité uvědomělé substanci, která je schopna žít po smrti. Široká škála překladů tohoto výrazu naznačuje, že to, co slovo *nefeš* vyjadřuje, nemá odpovídající ekvivalent v naší řeči. Vzhledem také k tomu, že vznik lidské bytosti, *nefeš*, je přímým důsledkem Hospodinova vdechnutí dechu života, popisuje výraz *nefeš* něco, co nás přesahuje, co nemůžeme popsat nebo definovat. Myšlenka, že „duše“ může existovat odděleně od těla (učení o nesmrtelnosti duše) je tedy Bibli naprosto cizí. Toto pojetí vzniklo ve starověkých pohanských náboženských a filosofických systémech Egypta a Řecka, z nichž proniklo do křesťanské teologie. Výraz „duše“ v Písmu zpravidla označuje celou osobu tak, jako je tomu v případě počátku Adamova života nebo situace, kdy Ježíš řekl, že jeho „duše“, neboli celá jeho bytost, je zarmoucená.

TĚLO

Ve Starém zákoně překládáme slovo *tělo* z hebrejského výrazu *basar* a v Novém zákoně z termínu *sarx*. *Basar* a *sarx* jsou termíny pro:

- a) tělo nebo tělesné části člověka a zvířat (1 Moj 9,4; 29,14; Luk 24,39; 1 Kor 15,39);
- b) všeobecně všechno živé (1 Moj 6,13; 1 Petr 1,24);
- c) materiální věci v protikladu k duchovním (Jer 17,5; Zach 2,13; Mat 16,17; Mar 14,38; Luk 24,39);
- d) tělesnost člověka, která stojí v rozporu s duchovními záležitostmi nebo Duchem svatým (Řím 6,12; 7,18; 8,3; 2 Kor 4,11; Gal 5,16-21);
- e) lidskou smrtelnost (1 Kor 15,50-52).

Jak Starý, tak Nový zákon pojímá člověka celostně a nikoliv jako nezávislé součásti označované duch, duše a tělo. Podobně jako všechny osoby Božské trojice se projevují jako jedna, také náš duch, duše a tělo fungují jako jeden celek. Centrum myšlení člověka – mysl – se obvykle překládá z hebrejského výrazu *leb* (srdce) a z řeckého termínu *nous*, ale také z mnoha jiných slov, jako například *ruach* a *pneuma*. Proto když se Pavel modlí, aby Bůh pokoje posvětil našeho ducha, duši a tělo (1 Tes 5,23), ve skutečnosti prosí, aby Bůh posvětil celou naši bytost, nás celé.

1. V jakém smyslu hovoří o těle následující texty? Jer 17,5; Řím 8,5-8

Všichni lidé se rodí v hříchu a celá jejich přirozenost je nepříznivě zasažena virem nepravosti (Žalm 14,1-3; 53,1-3; Jer 17,19; Řím 3,9-18).

2. Vysvětlí rozpor mezi tělem a Duchem. Gal 5,16-25 Jaké je řešení tohoto problému? Řím 7,22-8,4

NESMRTELNOST

Slovo *nesmrtelnost* pochází z řeckého výrazu, který doslova znamená „nepřítomnost smrti“, a současně z jiného výrazu, který znamená „nepomíjitelnost“. Bible připisuje nesmrtelnost pouze Bohu (1 Tim 1,17; 6,16), zatímco křesťany popisuje jako ty, kdo o nesmrtelnost usilují (Řím 2,7) a obdrží ji při jeho druhém příchodu (1 Kor 15,53.54).

1. Jak následující verše charakterizují Boha a člověka ve vztahu ke smrtelnosti a nesmrtelnosti?

Job 4,17

Řím 2,5-7

Řím 6,12

Řím 8,11

1 Kor 15,53.54

2 Kor 4,11

1 Tim 6,13-16

2 Tim 1,10

Když Písmo hovoří o nesmrtelném Bohu, znamená to, že v něm není žádná pomíjitelnost ani smrt a že on je jediným a věčným zdrojem života. Jestliže je tedy nesmrtelný pouze Bůh, pak se nás nesmrtelnost týká jen tehdy, je-li Bůh v nás a my v něm. Díky stvoření a vykoupení máme naději na nesmrtelnost. Nesmrtelnosti však dosahujeme pouze z Boží milosti přijetím jeho Syna. Nesmrtelnost je podmíněná, neboť kromě věčného života v Kristu, který nám Bůh jeho prostřednictvím nabízí, žádný jiný způsob spasení neexistuje. Je to něco, co dostáváme, když přijímáme Krista jako svého osobního Spasitele a jsme „proměněni“ Duchem svatým. Nesmrtelnost se pro nás stane skutečností teprve při druhém Kristově příchodu.

2. Co znamená „mit Syna“? 1 Jan 5,11.12 Máš Syna? Máš život věčný? (srov. Jan 5,24) Pokus se vysvětlit, jak spolu souvisí nesmrtelnost, věčný život, „obléknutí Krista“ (Řím 13,14), „žije ve mně Kristus“ (Gal 2,20), život v Kristu (Řím 6,11) a vzkříšení.

DUCHOVNOST

Řecký výraz *duchovní* nebo *duchovnost* se používá v mnoha souvislostech:

- a) pro označení duchovního světa, včetně „duchů“, jako jsou ďáblové a andělé (Ef 6,12);
- b) pro typologické připsání duchovního významu symbolům (1 Kor 10,1-4);
- c) nejčastěji k označení něčeho, co je v souladu s Božím záměrem uskutečněným prostřednictvím Krista a za přítomnosti Ducha svatého (Řím 8,1-9).

1. Vysvětlí, jaký význam má v následujících textech výraz „duchovní“.

Řím 7,14 _____

Řím 8,6 _____

1 Kor 2,13,14 _____

1 Kor 10,1-3 _____

Kol 3,16 _____

Co znamená být „duchovní“ nebo „duchovně růst“? Znamená to stále více a více se podobat Ježíši. Přimykáme se k němu, když poznáváme svou bezmocnost, závislost a potřebu Kristovy blízkosti. Žít duchovně znamená žít z Ducha svatého, být jím ovládnán, prodchnut a být mu oddán (Gal 5,22,23). Tak se měníme k jeho obrazu. Současně to znamená milovat Hospodina, našeho Boha, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí a milovat svého bližního jako sám sebe (Luk 10,15-28). Duchovnost se pak stává ovocem našeho života, který jsme odevzdali Bohu, jenž nás miluje věčnou láskou.

„Když vzal Kristus na sebe lidskou podobu, připoutal k sobě lidstvo poutem lásky, jenž nemůže přetrhout žádná síla, leda se k tomu rozhodne člověk sám. Satan nás stále navádí a popouzí, abychom toto pouto přetrhli, abychom se rozhodli odloučit se od Krista... Mějme proto stále upřený pohled na Krista a on nás bude chránit. Díváme-li se na Ježíše, jsme v bezpečí. Nic nás nemůže vytrhnout z jeho ruky. Vzhlížíme-li stále k němu, 'jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě – to vše mocí Ducha Páně' (2 Kor 3, 18).“ (CK 49-50)

2. Nechej ve svých každodenních modlitbách zaznít následující myšlenky: „Přijmi mě, Pane, celého jako své vlastnictví. Kladu všechny své plány k tvým nohám. Použij mne dnes ve své službě. Zůstaň ve mně a dej, abych celé své dílo dokonal v tobě.“ (CK 48)

Doporučené studium

Zopakuj si týdenní verš 1 Tes 5,23. Jaký význam vidíš v pořadí, kdy Pavel nejprve jmenuje ducha, pak duši a nakonec tělo?

Další myšlenky na téma duchovnosti si přečti v knize Cesta ke Kristu, kapitola „Růst v Kristu“ (str. 46-52).

V naší době se začíná do křesťanství vkrádat učení o reinkarnaci (víra v převtělování duše).

Jedna denominace učí, že jsme všichni žili v nebi jako duše v přítomnosti Otce a Syna. Sestoupili jsme na zem jako lidé, abychom zakusili hřích a smrtelnost, ale opět se jako duše vrátíme do nebe. Pozemská zkušenost je údajně nezbytná pro naši budoucnost v nebi, kde můžeme postoupit na vyšší úroveň a stát se bohy.

Východní náboženství, která se stále více a více ujímají ve vyspělých zemích, často ožívují svou víru v převtělování duší nadějami na vlastní rozvoj. Podle zákona karmy se lidé musí vracet zpátky na zem a znovu prožívat své životy podle kosmické spravedlnosti, která jim určuje vyšší nebo nižší stav existence podle toho, jakým životem na zemi žili. Po opakovaném vyřešení svých problémů v předchozích životech potom konečně dosahují vlastního vykoupení.

Doplňující otázka

- 1. Co mají společného víra v reinkarnaci a víra v nesmrtelnou duši? Jaká nebezpečí obě filosofie skrývají? Budeš-li s někým o reinkarnaci či nesmrtelné duši mluvit, nejprve důkladně naslouchej jeho představě a zejména u „nesmrtelné duše“ si ověř, zda oba mluvíte o jedné a téže věci; nenazývá-li tvůj kolega nesmrtelností to, co ty vzkříšením.**

Shrnutí

Bůh stvořil člověka jako duši, tělo a ducha. Žádná z těchto částí není schopna samostatné existence a žádná z nich není vyloučena z procesu duchovního růstu.

PŮVOD HŘÍCHU

Texty ke studiu

Iz 14,12-15; Ezech 28,12-19; Zj 12,7-9

Základní verš

„Oni nad ním zvitězili pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví.“ Zj 12,11

Hlavní otázky

Co Bible nazývá tajemstvím? Jak toto tajemství působí a jak ovlivňuje lidskou přirozenost?

O existenci satana, mocného anděla, cheruba ochránce, který stál v přítomnosti Boha, nám Písmo přináší jen letmé zprávy. Je to jednak proto, že sama nepravost je tajemstvím, a jednak proto, abychom se zlem nenechali uhranout a nevěnovali mu větší pozornost, než je nezbytně nutné (Žalm 34,13-15). O důsledcích zla, o ničivém působení hříchu na lidstvo a o bolesti, kterou hřích způsobil Bohu, máme však informací více než dost.

Vždy musíme mít na paměti, že zatímco slova Písma pocházejí od jeho pisatelů, byl to Duch svatý, kdo naplánoval a sjednotil Písmo ve všech hlavních bodech, včetně příběhu Lucifera. A byl to také Duch svatý, který určil, kdy, jak a kdo má toto zjevení přinést.

Proroctví o týrském králi (Ezech 28,12-19) současně představuje příběh skutečného krále Týru. Zřejmě šlo o člověka „posedlého zlým duchem“, tedy o člověka, jenž satana zpřítomňoval, jímž satan přicházel ke slovu a jímž byl zjevný. Rozdíl mezi tím, kdo v pozadí panovníka ovládal, a samotným králem nebyl zřetelný.

BABYLONSKÝ KRÁL

1. Vysvětlí, proč se pasáž o pádu „syna jitřenky“ objevuje v kapitole, která hovoří o pádu babylonského krále. Iz 14,12-15

Pokus se odpovědět na otázku, jak se texty Ezech 28,1-19 a Iz 14,12-15 (Boží poselství týrskému a babylonskému králi) současně vztahují na krále a satana. Které okolnosti způsobily pád „třpytivé hvězdy“?

Slova adresovaná králi Babylona lze velmi vhodně vztáhnout na satana, neboť pýcha babylonského krále byla vpravdě satanská. Když satan uplatňuje svou zhoubnou vůli prostřednictvím vládců tohoto světa, reprodukuje v nich své vlastní hříšné vlastnosti a v určitém ohledu se tak stávají jeho představiteli. Tato pasáž zřetelně ukazuje na satana, podobně jako králové z Davidova rodu ukazují na Krista.

2. Srovnej Nebúkadnesarův sen o stromu s Luciferovou pýchou, o níž hovoří Izajáš. Dan 4,7-14.26-34; Iz 14,12-15

Jak babylonského krále, tak satana, vládce duchovního Babylonu, naplňovala stejná pýcha – obrátili se proti Bohu. Bůh upozornil babylonského krále na jeho pýchu prostřednictvím snu o stromu. Řekl mu, že ho dá porazit, pokud neuposlechne jeho slova: „Překonej své hříchy spravedlností a svá provinění milostí k strádajícím.“ (Dan 4,24) O rok později však Nebúkadnesar pyšně prohlásil: „Zdali není veliký tento Babylon, který jsem svou mocí a silou vybudoval jako královský dům ke slávě své důstojnosti?“ (v. 27) Po sedmi letech, během kterých přišel o svůj trůn, se opět stal králem díky tomu, že pozvedl svůj zrak k Bohu nebeskému, chválil jej a „velebil Věčně živého“ (v. 31).

3. Porovnej neústupnou satanovu pýchu (Iz 14,13.14) s Kristovou pokorou. Mat 20,28; Fil 2,5-11

„Kdyby se byl Lucifer skutečně chtěl podobat Nejvyššímu, nebyl by nikdy opustil své vykázané místo v nebi; neboť duch Nejvyššího se projevuje v nesobecké službě. Lucifer chtěl získat moc Boží, nikoli však Boží povahu.“ (TV 307)

4. Proč je špatné toužit po moci? Proč je pýcha tak nebezpečná? Jaký vztah je mezi pýchou a ctižádostivostí, ješitností, nadřazeností, elitářstvím? Jak se ti daří uvedené vlastnosti na sobě rozpoznávat? Jak je možné s nimi bojovat a přemáhat je?

VÁLKA V NEBI

- 1. Popiš výsledek nebeské války mezi Michaelem a drakem. Zj 12,7-9 Prokaž na následujících textech, že Michael je jiné jméno Syna Božího. Dan 10,13; 12,1; Jan 5,25; 1 Tes 4,16.17; Juda 9**

Slovo *archanděl* pochází z řeckého výrazu, jehož význam je „hlavní anděl“, „první anděl“ nebo „nejvyšší anděl“. Lze je také přeložit jako „vůdce andělů“, neboť podle výše uvedených textů je Michael jiným jménem Krista. O postavení Krista vzhledem k andělům čti Žid 1,3-8.13.14. Je Kristus andělem? Kdo jsou andělé?

- 2. Co vyplývá z následujícího textu o satanově chování, které vedlo k jeho vypovězení z nebe? Jan 8,44**

„Luciferovy skryté činy zaslepily mnohé anděly vůči Boží lásce. Výsledná nespokojenost a nedůvěra k Boží vládě narůstala, až se jedna třetina andělského zástupu připojila k satanově vzpouře (Zj 12,4). Klid Božího království byl otřesen a ‘strhla se bitva na nebi’ (Zj 12,7). Výsledkem nebeského boje bylo, že satan nazývaný také jako veliký drak, dávný had a ďábel byl ‘svržen na zem a s ním i jeho andělé’ (Zj 12,9).“ (SDAB 100)

- 3. Podtrhni v následujícím úryvku nesprávné satanovy úvahy.**

“Začal našeptávat pochybnosti o zákonech ovládajících nebeské bytosti; naznačoval, že zákony jsou sice nutné pro obyvatele světů, že však andělé takových omezení nepotřebují, protože jsou vznešenější a jejich vlastní moudrost je jim bezpečným vodítkem. Nejsou bytostmi, které by mohly nectít Boha; všechny jejich myšlenky jsou svaté; proto není možné, aby se zmýlili, právě tak jako Bůh.“ (PP 15)

SÍMĚ HŘÍCHU

Aby had svedl člověka v zahradě Eden k hříchu, postupoval nenápadně (stejně jako v nebi s anděly). Semena zasetá do srdcí Evy a Adama brzy vyklíčila a přinesla úrodu nesprávného uctívání Boha, sebeobhajování, svalování viny na druhého, vykrucování se, zapírání viny, nenávisť a vraždy (1 Moj 4,1-8). Jak šel čas, hřích sílil a s ním i jeho tragické následky.

1. Pojmenuj hřích nebo hříchy, které způsobily tragédie.

1 Moj 4,1-8 _____

1 Moj 6,1-8 _____

1 Moj 11,1-8 _____

1 Moj 19,1-29 _____

2. Jak Ozeášovo proroctví proti Izraeli vysvětluje rozpínavou povahu hříchu? Oz 8,7 Srovnej tuto pasáž s texty Žalm 126,6; 2 Kor 9,6 a Gal 6,7.

Ozeáš varuje Izraelce před zkázou, která se na ně valí kvůli jejich nevěře a neposlušnosti. Užitím metafor z oblasti zemědělství jim Ozeáš oznamuje, že nesklidí pouze zklamání a naprostý nedostatek, ale bídu a neštěstí a že je nakonec pohltí Asyřané a rozeženu je mezi okolní národy.

Zlo má tendenci narůstat. Říkáme, že je silně infekční a zákeřné. Semena hříchu, která zasejeme, jsou živá a přinesou úrodu (Mat 13,24-30.36-43). V úvahu musíme vzít i skutečnost, že sami jsme hříšní a máme sklon svůj hřích všelijak podceňovat a omlouvat. Naneštěstí máme také silný sklon přehlížet skutečnost, že žijeme ve světě, v němž je nutné k udržení lidské společnosti uplatňovat spravedlnost spojenou s milosrdenstvím. Zneužívají-li však privilegovaní svých výhod, rozhažují-li bohatí rozmařile a sobecky svůj majetek a přitom přehlížejí ty, kteří potřebují pomoci, zneužívají-li mocní svou moc – nesnáze na sebe nedají dlouho čekat. Neustálé a dlouhotrvající zneužívání připravuje půdu pro neštěstí.

3. K čemu Pavel vyzývá křesťany v Efezu? Ef 5,11-13

Začít však musíme u sebe. Máš k tomu odvahu? Jak se ti to daří? Je vyznávání tvých hříchů pravidelnou součástí tvých modliteb? Je pro tebe lehčí rozpoznávat svůj, nebo cizí hřích? Můžeme v tomto světě a v lidském těle žít bez hříchu? Existuje způsob jak se hříchu zbavit? Je možné s hříchem zápasit sebevylepšováním?

Naše chápání hříchu je silně narušené. Zločiny nazýváme slabostmi, alkoholismus chorobou a násilná napadení protispolečenským chováním. Takové kategorizování nenuť lidi žít ve vědomí vlastní viny a uznávat, že také hřeší proti Bohu.

DEFINICE HŘÍCHU

Starý zákon vymezuje hřích velmi široce. Nový zákon ho definuje přesněji. Izraelští proroci hovoří o hřích jako o narušení osobního vztahu s Bohem, zrazení jeho důvěry, přestoupení smlouvy, kterou s námi uzavřel. Jinde je termínem „hřích“ označena vzpoura, křiváctví, podraz, zrada, svévole, nerespektování a překračování mezí. Nejvíce si uvědomujeme hřích a svou hříšnost v přítomnosti svatého Boha (Iz 6,5; Žalm 51,1-9). Pro Pavla hřích nepředstavuje pouze vědomé provinění. Je to zhoubný stav lidského srdce.

1. Jak rozumíš textu Řím 3,20 ve světle Pavlovy zkušenosti z Řím 7,7-12?

V Řím 7,8 „Pavel zosobňuje hřích jako princip a sílu stojící proti Božimu zákonu... Nový zákon představuje hřích jako nepřítele, který neustále usiluje o naše zničení a využívá každé příležitosti, aby toho dosáhl. Hřích nás obklopuje a sužuje (Žid 12,1), svazuje nás (Řím 6,12), pokouší nás a v konečném důsledku nám přináší smrt (Jak 1,14.15).“ (6BC 549)

Pavel jednoznačně prohlašuje, že bez Božího zákona viditelného v přírodě (Řím 1,18-21) nebo zjeveného písemnou formou (Řím 2,12-16) by neexistoval žádný hřích (Řím 5,12.13). Jan (1 Jan 3,4) Pavlovi přisvědčuje, když říká: „Každý, kdo se dopouští hříchů, jedná i proti zákonu Božimu, neboť hřích je porušení zákona,“ – doslova bezzákonost, tedy svévole, přehlížení všech norem a mezí.

2. Najdi soulad mezi Pavlovou definicí hříchů v Řím 3,20 a Řím 14,23. Charakterizuj vztah mezi vírou a zákonem. Kdy je jednání nás, věřících lidí, hříchem? Jak bys mohl popsat to, co není z víry? Jak vypadá jednání, které není z víry?

Podstatou hříchů je nedůvěra v to, co Bůh říká, anebo důvěra v názory lidí, nejčastěji vlastní, postavené před Boží slovo. Jednání, které není z víry, nelze jednoznačně rozpoznat. Ale náznaky takového jednání jsou tam, kde člověk jedná bezmyšlenkovitě, mechanicky, podle zvyků, pod tlakem, s ohledy na veřejné mínění, vypočítavě. Nebo tam, kde za slovy nenásledují činy (Jak 4,17).

Zákon nás seznamuje s hříchem, který sami nevidíme nebo z přírody neodvodíme (Řím 3,1-4). Víra a skutky spolu souvisí. Svou důvěru v to, co Bůh říká, prokazujeme tím, co děláme (Jak 2,17-20). Neposlušnost je nevěra. Avšak opravdová víra vždy vede k poslušnosti, která slouží jako důkaz naší důvěry Bohu.

ZAHLAZENÍ HŘÍCHU

1. Objasni výraz „símě“ použitý v textu 1 Moj 3,15. Potom porovnej jeho užití v tomto verši s jeho významem v Gal 3,16.

Had může zranit „símě“ pouze na patě. Avšak „símě“ ženy může hadovi „rozdrtit“ hlavu. Zranění je ve své podstatě dočasné, zatímco rozdrčení je trvalé. Tento jediný verš stručně zachycuje výsledek velkého sporu mezi Kristem a satanem, který začal v nebi a skončí na zemi (Zj 20,10). Rozhodující boj proběhl v době, kdy byl Kristus na zemi, a vyvrcholil porážkou satana na Golgotě (Žid 2,14). Kristus nevyšel z tohoto boje bez šrámů. Stopy po hřebech na jeho rukou a nohou mu již zůstanou navěky (Zach 13,6). Avšak od události na Golgotě je satanův zánik jistý (Zj 12,12).

2. K čemu přirovnal Ježíš své poslání, když hovořil s Nikodémem? Jan 3,14.15 Co Ježíš očekával, že z toho Nikodém pochopí? 4 Moj 21,4-9; Jan 12,32. Srovnej své závěry s 2 Kor 5,21.

V první polovině textu 2 Kor 5,21 Pavel hovoří o třech aspektech smíření:

- Když Kristus nesl na kříži tíži hříchu, bylo s ním jednáno jako s hříšníkem;
- Kristus přijal bezhříšnou lidskou přirozenost;
- Kristus se stal obětí za hřích.

První aspekt hovoří o náhradě, druhý o ztotožnění a třetí o oběti. Pavel chtěl vyjádřit více než to, že Kristus byl obětí za hřích. Bezhříšný Kristus – dokonale čistý vnitřně i navenek – se tak dokonale ztotožnil s hříšníkem a vzal na sebe jeho hříchy, že Pavel mohl zcela vážně prohlásit: „Bůh ho kvůli nám ztotožnil s hříchem.“

V druhé polovině tohoto verše Pavel tvrdí, že hříšník na základě víry v Ježíše Krista se dokonce podílí na spravedlnosti, kterou se vyznačuje samotný Bůh.

3. Z textu Žid 9,23-28 se pokus vysvětlit, jak dokonalá je Kristova oběť a jak souvisí s jeho druhým příchodem.

Doporučené studium

Pýcha způsobila satanův pád a stala se živnou půdou, na které se rozvinul hřích. Přečti si o pýše více v následujících verších: Př 6,16.17; 8,13; 15,25; 16,5; 26,12; 29,23; Mal 4,1; Luk 18,9-14; 2 Tim 3,1-4; Jak 4,6; 1 Jan 2,16.

Přečti si v knize Vítězství lásky Boží kapitulu „Proč byl dopuštěn hřích a utrpení“ (str. 351) a „Nejhorší nepřítel člověka“ (str. 360).

Stále platí, že „světu se nejvíce nedostává lidí, kteří se nedají koupit ani zaprodat; lidí, kteří jsou ve svém nehlubším nitru spolehliví a čestní; lidí, kteří se nebojí nazývat hřích pravým jménem; lidí, jejichž svědomí je stejně věrné povinnosti jako střelka magnetickému pólu; lidí, kteří budou zastávat pravdu, i kdyby nebesa padla.“ (Ed 57)

Doplňující otázky

- 1. Pokus se na základě textu Jak 4,17 vysvětlit, co je nazýváno hřichem a jak s ním bojovat.**
- 2. Jsme zlu vydáni napospas? Je vítězství nad zlem možné? Jak lze zvítězit a kdo zvítězí? Pokus se to vysvětlit pomocí základního verše.**

Shrnutí

Písmo nám říká, že hřích patří mezi tajemství nepravosti. Nepravost je spjata s bytostí zvanou „jitřenky syn“, který je popisován v podobě týrského a babylonského krále. Po boji v nebi se „drak“ dostal na zem a důsledky jeho jednání jsou viditelné nejen v tragédiích, které následovaly, ale především ve smrti Ježíše Krista. Hřích má nedozírné následky a sklon se množit; je třeba jej jasně pojmenovat, Bohu vyznat a jako od zla se od něj radikálně distancovat. Od hříchu nás osvobozuje pouze Bůh tím, že za nás svého Syna učinil hřichem. Od nás očekává, že takto vykoupnou milost přijmeme.

PÁD

Texty ke studiu

1 Moj 1,26.27; 3,1-8; Iz 1,1-6; Jan 1,11-13

Základní verš

„Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi.“ Jan 1,12

Hlavní otázky

Jak hřích ovlivnil a ovlivňuje člověka? Mohou být lidé opět takoví jako na počátku? Je-li to možné, jak?

Na začátku tohoto čtvrtletí jsme si připomněli, že Bůh stvořil lidi ke svému vlastnímu obrazu se záměrem, aby zobrazovali jeho láskyplný vztah ke stvoření, vládli mu se stejnou péčí jako on sám a chránili stvoření před každým, kdo by mu chtěl uškodit. Bůh stojí na straně těch, kdo o svém úkolu zobrazovat Boha vědí a přijímají ho. Neměli bychom se tedy příliš věnovat tomu, jak nás satan ohrožuje, ale spíše tomu, jak nám Bůh pomáhá. Musíme se však ptát, zda své poslání zobrazovat Stvořitele plníme, co nám v tom brání, v čem selháváme a zda jsme pro Boží stvoření užiteční, či je ohrožujeme. Vzhledem k tomu, jakou zátěží je náš blahobyt pro přírodu, se zdá, že i my křesťané, kteří patříme k neskromné západní civilizaci, stvoření spíše ohrožujeme a škodíme mu. Je to naše selhání a neměli bychom hledat chybu mimo sebe, ale především v sobě, ve svém podlehnutí konzumismu a stádovitému způsobu života, který stále více potírá naši osobitost.

V knize *Výchova* se dočteme, že „každý člověk stvořený k Božímu obrazu byl obdařen mocí, která se podobá moci Stvořitele – získal osobitost a schopnost myšlení i jednání.“ (Ed 17)

SATANŮV HNĚV

1. Proč se satan tak rozlítil proti lidem? 1 Petr 5,7-8; Zj 12,10-12

Had svedl Adama a Evu k neposlušnosti, aby si získal jejich důvěru a měl v nich spolupracovníky své vzpoury proti Bohu.

„Bůh dovolil zkoušku našich prvních rodičů jako prověrku jejich věrnosti a lásky. Tato zkouška byla nezbytná pro jejich duchovní rozvoj a formování charakteru. Kdyby tenkrát vyšli z této zkoušky bez úhony, výsledkem by pro ně bylo věčné štěstí.“ (1BC 229)

Co se z úvodních textů dozvídáme o záměrech našeho protivníka? Co znamená, že hledá, koho by sežral? Jakou základní charakteristikou je označen ve Zj 12,10? Kde a v čem můžeme dnes zahlédnout jeho působení? Proč je žalování na bratry (a sestry) tak nebezpečné? O čem svědčí?

2. Přečti si text 1 Moj 3,15. Vysvětli, co to znamená „položít nepřátelství“ mezi hada a ženu. Co je zdrojem tohoto nepřátelství?

Je to Kristova milost, která nám do duše vkládá nepřátelství vůči satanovi. Bez této milosti a obnovující moci bychom byli pouze ochotní satanovi zajatci připravení kdykoliv plnit jeho příkazy. Avšak Boží milost nás vede k nenávisti vůči hříchu a jakékoli formě nelidskosti, čímž vytváří rozpor mezi dobrem a zlem.

„Boží poselství přineslo povzbuzení, neboť ohlásilo, že ačkoliv satan uvrhl na lidstvo svou zlou kletbu, v konečném důsledku bude poražen. Mezi Bohem a lidstvem byla uzavřena smlouva. Nejprve Bůh ve své milosti zaslíbil ochranu proti hříchu. Vložil mezi hada a ženu nepřátelství; mezi satanovy následovníky a Boží lid. To narušilo vztah člověka se satanem a otevřelo cestu pro obnovený vztah s Bohem... Všichni, kdo přijímají Boží nabídku milosti, poznají nepřátelství vůči hříchu, které je dovede k úspěchu v boji se satanem. Prostřednictvím víry se budou podílet na Spasitelově vítězství na Golgotě.“ (SDAB 93)

3. Přečti si text Řím 16,20. Zpočátku se zdá podivné, že taková věc jako nepřátelství by mohla být důvodem k naději a prostředkem, skrze který se může uplatnit Boží milost. Taková je však podstata Božího zaslíbení, které nám dal v 1 Moj 3,15. Jak toto nepřátelství mezi satanem a Božími následovníky „otevřelo cestu pro obnovený vztah“ mezi Bohem a tebou? Jak ti toto nepřátelství pomáhá hlouběji poznávat Boží milost?

OBRAZ ADAMA

1. Vysvětlí rozdíl mezi Adamem a Evou stvořenými „k podobě Boží“, a Šétem, který se narodil „k jejich vlastní podobě“. 1 Moj 5,1-5

Zatímco Adam byl stvořen k „podobě“ nebo „obrazu“ Boha, přivedl společně s Evou na svět děti „podle svého vlastního obrazu“. Šét zdědil po svých rodičích to, k čemu až dosud dospěli – tedy jejich podobu. To již ale byla podoba značně jiná, než jakou měli, když vyšli z Boží ruky. Byla to podoba poznamenaná jejich neposlušností, zapíráním, svalováním viny a Božím trestem. Šét tedy je již člověk, na němž se projevíly důsledky hříchu. Ty na sobě odrážíme všichni (Řím 3,23).

Písmo učí, že děti nevyhnutelně nesou následky hříchů svých rodičů. Nenesou však za hříchy rodičů žádnou vinu ani trest, kromě případů, kdy se na nich podílejí. Obvykle je to tak, že děti jdou ve stopách svých rodičů a v tomto smyslu se prostřednictvím jejich odkazu a příkladu podílejí na jejich nepravostech. Zvrácené záliby, podlomená morálka, sklony ke špatnosti stejně jako choroby a degenerace se přenášejí z rodičů na děti. Přesto však v této morální temnotě září světlo Ježíše Krista, který nabízí svou milost každému, kdo přichází na tento svět (Jan 1,9).

2. Jakou souvislost má druhé přikázání s degenerací lidstva? 2 Moj 20,4-6 (viz také Ezech 18,1-18; 2 Tim 3,13; Řím 5,17-21)

„Bůh nás vyzývá, abychom mu dali přednost před vším ostatním, vyhradili mu první místo v našem srdci i v celém životě, jak nás k tomu vyzval náš Pán v kázání na hoře (Mat 6,33). Pouhá víra sama o sobě není všechno a nestačí dokonce ani uznání, že on jediný je Bůh. Dlužíme Bohu upřímnou věrnost a odevzdání jako bytosti, kterou máme tu čest a výsadu znát a milovat, které můžeme důvěřovat a s níž můžeme prožívat požehnané společenství. Závislost na něčem jiném než na Bohu, ať už je to bohatství, vědomosti, postavení nebo přátelé, nás vystavuje velkému nebezpečí.“ (1BC 602).

Je však třeba vědět, že stejně jako Bůh trestá nepravosti otců na synech, tak se nad nimi smilovává, ale nikoli jen do třetího či čtvrtého pokolení, ale do tisícího pokolení těch, kdo milují Boha. To nám dosvědčuje, že Boží milost je nesrovnatelně větší než jeho vůle trestat. A podobně jako neseme důsledky Adamovy neposlušnosti, tak mnohem více čin Kristovy poslušnosti nám přináší spravedlnost a život. Důsledky Kristova činu jsou mnohem významnější a mocnější než důsledky činu Adamova. A tak nejsme Adamovým činem odsouzeni k smrti, ale je nám v Kristově činu nabídnut život. A tato naděje je důležitější než stav, do nějž jsme se Adamovým činem dostali.

HŘÍCH V NÁS

1. Popiš, co Pavel sám o sobě prohlašoval před svým obrácením? Fil 3,1-6; Skut 26,1-4

Pavel pocházel z kmene Benjamínova, který dal Izraelcům prvního krále. Protože se narodil jako Žid, prošel ve stanoveném věku smluvním rituálem obřízky, dostalo se mu vzdělání u významného učitele Gamaliela, předstihl své současníky ve znalosti a uplatňování zákona a nakonec se stal členem sanhedrínu, nejvyšší židovské rady. V tomto období života Pavel věřil, že spravedlnost se rovná poslušnosti zákona, nejen psaného zákona s jeho 613 pravidly, ale také ústní tradice předávané generacemi rabínů. Podle Pavlova sebehodnocení po svém obrácení se jako farizeus cítil bezúhonný, dokonalý Hebrej z Hebrejů. Jeho vědomí vlastní dokonalosti bylo násobeno příslušností k intelektuální elitě národa. Měl tedy důvod se chlubit a on byl náležitě pyšný. Takovou náboženskou kariéru, jakou měl Pavel před sebou, hned tak někdo dosáhnout nemohl.

2. Objasni, proč Boží zákon přesvědčil Pavla, že je hříšník? Řím 7,7-12

Zákon, a zvláště pak desáté přikázání „nebudeš dychtit“, vede k uvědomění si hříchu. Pavlův výběr jednoho z deseti přikázání, a sice právě desátého, jako ilustrace toho, jak ho hřích usvědčil, zřejmě nebyl náhodný. „Dychtit“ znamená „toužit, horlit“. A skrze usvědčování Duchem svatým Pavel zjistil, že sice dělal správnou věc – horlivě poslouchal Boha – ale ze špatných pohnutek. Zatímco jeho vnější činy se jevily jako dokonalé, jeho pohnutky byly podezřelé. I v náboženství lze udělat kariéru, resp. ani náboženství nechrání člověka před potřebou prosazovat se, zviditelňovat se, před pokušením vyniknout, předvádět se, před touhou po nadřazenosti a před samolibosti.

V desátém přikázání jako by se uzavíral zákon tím, že je formulována skrytá podstata ostatních devíti přikázání. Je zde ukázáno, že motivací či pokušením přirozeného člověka je touha, žádostivost. Ta stojí na počátku jeho dalších skutků. Ježíš tuto skutečnost zcela jasně vyjádřil, když řekl, že nenávisť je pouze počátečním krokem k vraždě, žádostivost je předzvěstí nevěry a nepřítomnost kladného jednání s bližním není naplněním smyslu zákona (Mat 5,21-48). Mezi touhou a skutkem je pouze malý krůček. Jediným, co chybí k podlehnutí, je příležitost. V tomto smyslu nás Ježíš volá ke zcela zásadní poslušnosti, která vychází z našeho srdce, kde se pohnutky rodí.

3. Je možné, že dodržíš přikázání jen kvůli lidem nebo proto, že to od tebe někdo očekává? Jestliže ano, co s tím můžeš udělat? Co vlastně je tedy „hřích v nás“?

VNITŘNÍ ROZPOR

1. Vysvětlí, co měl Ježíš zřejmě na mysli, když prohlásil, abychom vzali svůj kříž a následovali ho. Mat 16,24-26

Abychom vůbec kříž mohli vzít, je třeba se nejprve zapřít. Pak je třeba vědět, co znamená slovo „kříž“ v Ježíšových ústech. Není to jen nějaká nesnáz. Je to popravčí nástroj, tedy to, na čem se umírá. A následovat Ježíše, k tomu je zase třeba vědět, že Ježíš s křížem jde na popravěštně. Následovat Ježíše znamená ochotu něčemu umřít. Zpravidla umřít hříchu, tedy něčemu, co máme rádi. Z tohoto pohledu není následování Ježíše vůbec snadnou záležitostí. Dá se říci, že přirozený člověk k tomu vůbec nemá sil. Poslechnout Ježíše a podstoupit Bohu přední místo ve svém životě není vždy snadné. Je třeba se k tomu rozhodovat vždy znovu a znovu, zvláště tváří tvář pokušením. Neexistuje ryzí víra bez určité oběti. Učednictví vždycky něco stojí. Vždy budeme svádět zápas mezi pohodlím a obětí, mezi potřebami a nedostatkem, mezi tím, co pro nás je a není legitimní.

2. Vysvětlí zkušenost apoštola Pavla, kterou rozvádí v textu Řím 7, 13-24. Týkají se tyto verše jeho zkušenosti před obrácením, po obrácení nebo obou období? Jaký vnitřní rozpor řešil a kde? Jak onen rozpor sám v sobě vyřešil? Jak se jeho zkušenost týká nás?

Není pochyb, že Pavel byl rozporuplnou osobností se stejnou hříšnou lidskou přirozeností jako máme my všichni. Velmi dobře si uvědomoval, jaké úsilí musel člověk vynaložit a jaké oběti musel přinést, aby dostal zákonickým požadavkům farizeů. Před obrácením jej horlivost pro Boha, jak ji tenkrát chápal, přivedla k pronásledování církve. Domníval se, že dělá to, co je správné, ale později zjistil, že se mýlil. Po svém obrácení a navzdory svému zápalu pro Krista zjistil, že stále ještě nedosáhl cíle (Fil 3,12-14). Pavel si byl vědom skutečnosti, že zatímco jeho vnitřní rozpor se vyřešil v Kristu, sám stále zůstal „v těle“. Ačkoliv Kristus podstoupil a vyhrál rozhodující bitvu mezi dobrem a zlem, boj bude pokračovat, dokud se v slávě nevrátí a neodezdá království Otcí.

Nikdy se nedomnívej, že když klopýtáme na cestě křesťanství, ani to nejlepší, co jsme schopni učinit, není dostatečné. Bůh nás miluje. Dal svého Syna, aby za nás zemřel. Nikdy nebudeme žít tak dlouho, abychom si spasení zasloužili. Jsme zachráněni skrze víru v Ježíše Krista, který jediný „obstál“, a díky jeho dokonalé poslušnosti nám Bůh připisuje spravedlnost a život zdarma. Neprojevujeme svou vděčnou poslušnost proto, abychom získali spasení, ale protože jsme spaseni, neboť Kristus zahynul, aby nás spasil. A právě to představuje dobrou zprávu evangelia.

ŘEŠENÍ

1. Popiš, jak Pavel vyřešil spor hříchu ve svém nitru. Řím 7,25-8,5

Pavlovo zoufalé zvolání nás jen stěží může připravit na následující vítězné prohlášení. Zatímco si Pavel uvědomuje skutečnost, že jeho hříšná lidská přirozenost (rozuměj tělo) ho bude stále provázet, rozhodl se stát se radostným služebníkem Krista navzdory moci svého těla. Poznává, že ačkoliv v těle stále působí zákon hříchu, on sám podléhá zákonu Ducha svatého, jehož přítomnost člověka osvobozuje od vnitřního nutkání sloužit sám sobě. Pavel řeší svůj vnitřní rozpor zaměřením své pozornosti na Krista, tedy důvěrou Kristu a spolehnutím se na poznání, že pro ty, kdo jsou vedeni Duchem a nikoli žádostmi „těla“, není žádného odsouzení. Pavel si tedy nehraje na dokonalého. Ví o své nedostatečnosti, ale zároveň odmítá své nedostatečnosti přisuzovat definitivní platnost. Žije zaslíbenou budoucností více než bédnou přítomností.

2. Je třeba nalézt rovnováhu mezi Pavlovými slovy o „chození v Duchu“ a Ježíšovými výroky o poslání Ducha svatého. Objasni, co měl Ježíš asi na mysli, když označil Ducha svatého za Přímluvce. Jan 14,15-19; 16,7-13 Jak nám má Duch svatý pomáhat?

Řecký výraz „utěšitel“ se překládá více způsoby – jako „přímluvce“, „ten, kdo stojí po našem boku“, „povoláný, aby stál vedle nás“ nebo náš „zástupce“. Ve smyslu posledního uvedeného příkladu používají někteří překladatelé termín „advokát“. Původní slovo tak vyjadřuje aktivnější úlohu než pouhé utěšování nebo přítomnost po našem boku. Duch nás kárá nebo jinými slovy „varuje a napomíná“, „usvědčuje“ nebo „přesvědčuje“. Duch svatý nás usvědčuje z hříchu, přesvědčuje nás o nutnosti správného jednání a rovněž nás seznamuje s tím, co přichází. K aktivnímu působení Ducha patří také udílení darů (Řím 12,3-8; 1 Kor 12,1-31; Ef 4,7-16). Bez Ducha svatého nerozumíme ani jeho působení, ani tomu, jak máme „chodit v Duchu“ (čti 1 Kor 2,10-16). Takže řešení není v nás, v našem sebešlechtění či v náboženském vypětí či výkonu, ale přichází k nám shůry jako působení Ducha svatého.

„Když poslušnost Bohu vychází ze srdce a když člověk vynakládá úsilí tímto směrem, Ježíš tyto kroky a snahu člověka přijímá jako jeho nejlepší službu a doplňuje její nedostatečnost svými vlastními zásluhami.“ (ST, 16.6.1890)

Doporučené studium

Srovnej text Gal 5,16-26 s Ef 4,17-5,21. Jak nám úryvek z knihy Efezským pomáhá řešit rozpor, který se v našem nitru odehrává mezi zákonem hříchu a zákonem Ducha svatého?

„Po Adamově přestoupení mohl Bůh zničit každý rozvíjející se pupen a rozkvetlou květinu nebo alespoň odejmout jejich vůni, tolik příjemnou smyslům. Na kletbou vyprahlé a poničené zemi v trní, bodláčí a mezi plevelem můžeme číst zákon odsouzení; avšak z jemné barvy a vůně květin zjišťujeme, že Bůh nás stále miluje a jeho milost planetu zemi zcela neopustila.“ (1BC 1085)

Doplňující otázky

- 1. Jak bys nyní, po prostudování úkolu na tento týden, vysvětlil základní verš? Co znamená „přijmout Krista“? Jak se to dělá? Jaké to má následky? Lze tyto následky evidovat? Jak přijetí Krista řeší rozpor, v němž se nacházíme?**
- 2. Kdosi definoval „lacinou milost“ jako ospravedlnění hříchu bez ospravedlnění hříšníka. Co na to říkáš?**
- 3. Jak se výrok z knihy Cesta ke Kristu (str. 45) vztahuje na proces tvého duchovního růstu? „Čím více se přibližujeme Ježíši, tím více nedostatků budeme na sobě shledávat, neboť naše soudnost se zlepší a vedle dokonalé povahy Ježíšovy se ukáže naše nedokonalost v jasnějším světle. Je to důkaz, že satanovy klamy ztrácejí svou moc; že oživující vliv Ducha Božího nás probouzí.“ (CK 45)**

Shrnutí

Když Adam a Eva podleli hadovu svodu, cosi se nevratně narušilo. Bůh ovšem člověka nepřestal mít rád. Ač hřích Adama a Evy poznamenal následující generace, Bůh nás za to neodsuzuje. Naopak, připravil pro nás cestu záchrany. Tato cesta vede přes následování Ježíše Krista a působení Ducha svatého.

OBNOVA LIDSKÉ PŘIROZENOSTI

Texty ke studiu

1 Petr 1,13-21

Základní verš

„Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit.“ Ef 2,8.9

Hlavní otázky

Na základě čeho může být a je naše přirozenost obnovena? Jak říkáme tomuto obnovení? Kdy k tomu dochází?

Bůh navzdory stavu, v jakém se nacházíme, učinil všechno pro naše spasení. Cosi to o jeho vztahu k nám vypovídá a my proto říkáme, že nás miluje. Není mu jedno, jak na tom jsme. To, co pro nás udělal, stálo život jeho Syna (Jan 3,16). To, co Bůh udělal, neudělal jen pro vyvolené zasvěcence, ale pro každého člověka a ještě dříve, než si to člověk vůbec uvědomil (Řím 5,8). To, co pro nás Bůh udělal, se v Bibli nazývá spasení. To znamená, že nás zachránil navzdory naší nehodnosti. Jsme spaseni z milosti, protože nás Bůh miluje. A on nás miluje pro nás samé, nikoli pro naše výkony. Taková láska ovšem člověka proměňuje a také zavazuje (Jan 15,12) milovat své bližní a tak realizovat to nové, co pro nás a v nás Bůh učinil. Proto chodit v novotě Ducha znamená milovat bližní a být si vědom, že žiji z milosti Boží, nikoli pro nějaké své zásluhy.

BOŽÍ DAR

1. Co se stalo s lidskou vůlí ve chvíli, kdy Adam a Eva zhřešili? Řím 6,16 Srovnej tento verš s textem Luk 4,16-19

Jakmile Adam a Eva zhřešili a uposlechli hada, stali se jeho otroky připravenými poslouchat jeho výzvy. Nejednali však z donucení, ale dobrovolně. Avšak „v okamžiku, kdy člověk podlehl svodům satana a dopustil se toho, co mu Bůh již dříve zapověděl, postavil se Kristus, Syn Boží, mezi živé a mrtvé a řekl: ‘Odplatu ponesu já.’“ (1BC 1085)

Když se Boží obraz v Adamovi a Evě narušil, nebyli schopni se sami vrátit zpět k Bohu, bez ohledu na touhu po dobrém, která v nich zůstala. Avšak ve stejném okamžiku Bůh zasáhl a ve své milosti vstúpil do lidské přirozenosti odpor k hříchu (1 Moj 3,15). Tato skutečnost člověku umožnila, aby se rozhodl přijmout zaslíbení záchrany (1 Moj 3,15-19), které se mělo završit, jakmile Ježíš Kristus zemře namísto něho.

2. Co bylo člověku darováno po jeho selhání a navzdory jeho neposlušnosti? 1 Moj 3,15-19 V čem jsou tato slova projevem Boží milosti a otevřením nové naděje člověku?

Boží milost má mnoho stránek:

Milost je všeobecná – představuje Stvořitelovu péči o každého tvora a zvláště o lidskou společnost.

Milost se nabízí všem lidem – představuje Boží iniciativu v zájmu hříšného lidstva, která lidem umožňuje svobodně se rozhodnout pro víru.

Milost spasení – jejím prostřednictvím Bůh zachraňuje, ospravedlňuje, posvěcuje a obnovuje.

Milost je dostatečná – Boží milost plně dostačuje ke spasení i pro naplnění všech našich potřeb v rámci věčnosti.

3. Jak nám příběh o marnotratném synu dokládá každý z těchto aspektů Boží milosti?

4. Sepiš, kdy jsi osobně zakusil každý z těchto projevů Boží milosti. Záznam si vlož do Bible, aby ses k němu mohl vrátit, až tě ovládne skleslost.

ZASLÍBENÍ, SKUTEČNOST A NADĚJE

V celém Starém zákoně se muži a ženy víry těšili na Mesiáše a toužili po něm. V celém Starém zákoně představoval Mesiáš Toužebně očekávaného. Pro křesťany je Mesiášem Ježíš Kristus a jednoho dne jej lidé na celém světě spatří jako Toužebně očekávaného všech národů (Ag 2,6.7).

Poselstvím Písma je, že Bohu můžeme důvěřovat. To, co řekne, udělá a to, co slíbí, dodrží. Nový zákon je příběhem o naplnění slibu. To, co zaznělo jako slib, se nyní uskutečnilo. To je Pavlovo poselství. Do proudu dějin se vlomila skutečnost. Kristus přišel, zemřel a znovu vstal. Podle jeho slibu se můžeme těšit na nové nebe a novou zemi, kde přebývá spravedlnost.

Starý zákon

Mesiáš přijde.
Hřích se dočká odplaty.
Vykoupení založené na slibu.
Víra znamenala přijetí zaslíbení do budoucnosti.
Očekávání Kristova příchodu.
Ujištění pramenilo z Boží věrnosti.

Nový zákon

Mesiáš přišel.
Hřích byl Ježíšem poražen.
Vykoupení založené na skutečnosti.
Víra znamená přijetí naplněného slibu.
Očekávání Kristova druhého příchodu.
Ujištění pramení z Boží věrnosti.

1. Jakou touhu a potřebu člověka vyjadřují následující texty? Žid 6,19.20; Tit 2,13; Řím 5,1.2; 8,18-25; Kaz 3,11

Bůh vložil do lidského srdce nepokoj. Jak řekl Augustin: „Naše duše jsou nepokojné, dokud nespočinou v tobě.“ Nejen lidská přirozenost, ale celé stvoření sténá po obnově zaslíbené v Ježíši Kristu. Právě tento slib nám dává jistotu, důvěru, vytrvalost a naději. Chvalme Boha! Jsme vykoupeni. V Kristu se nám dostalo přijetí. Opět někam patříme a je před námi budoucnost.

2. Zamysli se nad textem 1 Petr 1,13-21. Jaké důsledky máme vyvodit z naděje, která se nám v Božích slibech otevírá? S čím můžeme počítat jako s jistotou? (v. 18. a 19.)

DRAHÝ, ALE ZDARMA

Jedno rabínské podobenství vypráví o králi, který pozval hosty na hostinu, aniž by jim oznámil přesné datum. Řekl jim však, že se musí umýt, navonět a hezky obléci, aby byli připraveni, až přijde jeho konečné pozvání. Ti moudří se okamžitě připravili a čekali u palácových vrat. Pošetilci si mysleli, že do té doby, než je král naposledy vyzve, aby přišli, mají více než dost času, a domnívali se, že nezbytnou přípravu zvládnou velmi rychle. Proto se zabývali svými vlastními záležitostmi. Závěrečná výzva však přišla velmi náhle a nečekaně. Protože pošetilci nebyli připraveni, král jim nedovolil vstoupit.

Jiné rabínské podobenství vypráví příběh o tom, jak král svěřil svým služebníkům královská roucha, která měli mít na sobě, až je pozve, aby k němu přišli. Ti moudří svá roucha pečlivě uschovali, aby uchránili jejich nádheru. Pošetilci nosili svá královská roucha i při práci, takže je ušpínali a poskvrnili. Náhle přišel příkaz, aby všichni vrátili svá roucha králi. Ti moudří odevzdali svá roucha v původní kráse. Pošetilci odevzdali roucha zašpiněná. Král se rozhněval a uvrhl pošetilce do vězení.

1. Srovnej podobenství Mat 22,1-14, které vyprávěl Ježíš, se dvěma podobenstvími rabínů. Jakou mají všechna společnou myšlenku? Jaký je záměr Ježíšova podobenství ve vztahu k rouchu? Na co se vzhledem k rouchu zaměřují podobenství rabínů? Pokus se vysvětlit na základě Ježíšova podobenství, že sice nejsme zachráněni svou aktivitou, ale bez naší aktivity to nejde.

2. Jak následující texty společně chápou otázku lidské zodpovědnosti? Iz 55,1; Řím 3,23.24; Ef 2,8.9; Zj 22,17

Řecký termín překládaný v textu epistolý Římanům jako „ospravedlnování“ je výrazem používaným v soudních síních. Ospravedlnit někoho znamenalo jednat s ním jako s nevinným a zprostit ho obžaloby. V Pavlových epistolách to znamená, že lidé sice stojí před Bohem jako viníci, ale on je zprošťuje obžaloby jako nevinné.

3. Pokud přijmeme Krista jako svého Spasitele a Pána, Bůh nás ospravedlní jako nevinné, přestože jsme se provinili. Znamená to, že Bůh toleruje hříchy? Vysvětlí svou odpověď.

PROMĚNĚNÁ LIDSKÁ PŘIROZENOST

1. Co znamená znovu se narodit? Jan 3,3-7

Znovuzrození nepředstavuje pouze nový pohled na život nebo předsevzetí či pokus o nový začátek. Nemí to ani změna, zlepšení návyků, chování. Biblický výraz „znovuzrození“ souvisí s naším nitrem.

Řecké slovo překládané jako *znovu* má tři různé významy:

- a) radikálně (úplná změna do stavu na počátku);
- b) podruhé (opět);
- c) shůry (od Boha).

Na první pohled se zdá, že Nikodém (Jan 3,1-8) chápal výraz *znovu* v jeho druhém významu. Jeho srdce naplňovala zvláštní touha a on nevěděl, jak jí má uspokojit. Věděl, že potřebuje změnu, a zřejmě předpokládal, že změna by byla možná jen tehdy, kdyby mohl nepodařený život přerušit a začít znova. To však je stejně nemožné jako to, že by se dospělý člověk mohl znovu tělesně narodit. Otázka je tedy obecná: Jak se lidé, kteří touží po změně, mohou změnit, když se nemohou proměnit sami? Odpověď, kterou předložil Ježíš, nebyla pro Židy ani Řeky nová. Pavel vyjadřuje tutéž myšlenku různými způsoby ve svých epistolách (Řím 6,1-11; 1 Kor 3,1,2; 2 Kor 5,17; Gal 6,15; Ef 4,22-24; Žid 5,12-14). Toto pojetí ve skutečnosti prostupuje celým Novým zákonem.

2. Objasni význam textu 2 Kor 5,17 v souvislosti s Jan 3,1-8. Co znamená „být v Kristu“?

Prostřednictvím Ducha svatého se lidé, kteří přijímají Ježíše Krista jako svého osobního Spasitele, stávají „novým stvořením“. Nové stvoření není výsledkem morální ctnosti, která by byla lidem vrozená a jednoduše by vyžadovala pouze rozvíjení. Ani nejde o výsledek touhy nebo rozhodnutí se pro správné jednání, ani o rozumový souhlas s určitým dogmatem, ani o lítost nad proviněním. Znovuzrození znamená být znovu Bohem stvořen k podobě Krista – pravého Božího obrazu.

3. V textu Gal 5,19-21 si přečti popis lidí před jejich znovuzrozením. Potom si přečti charakteristiku znovuzrozených lidí ve verších 22-26. Co se vlastně na těchto lidech změnilo? Jak se to může stát i při nás?

DUCHOVNÍ RŮST A ROZVOJ

1. O jakém růstu hovoří Pán Ježíš v podobenství o zasetém semenu? Mar 4,26-29

Zákony přírody platí pro lidi stejně jako pro rostliny a pro zvířata. Podobné zákony, kterými se řídí náš tělesný růst a zdraví, určují i náš duchovní rozvoj. Slovo *posvěcení* znamená vynětí z všedního užívání. Posvěcený je tedy Bohu patřící, Boží. V tomto smyslu se tedy přijetím Ježíše Krista jako svého Spasitele a Pána stáváme svatými (Žid 10,10; Luk 23,39-43). Výraz *posvěcení* popisuje ovšem proces, v němž se stále více a více stáváme podobnými Ježíši. Pak každý den našeho života se stáváme na něm závislejší a více spoléháme na jeho pomoc, kterou stále častěji a více potřebujeme (Žid 4,15.16).

2. Srovnej text Fil 1,6 s 2,12. Jak se tyto dvě pasáže navzájem slučují? Není fakt, že on dokoná, co v nás započal, v rozporu s pokynem konat své spasení s bázní a třesením? Vysvětli, co znamená „uvádět ve skutek své spasení“ a co to je „s bázní a chvěním“.

Bůh není ke všemu tolerantní a lhostejný. Protože nás Bůh miluje, vzdělává nás a ukázkuje (Žid 12,5.6). Kázně může být často nepříjemné, skličující a bolestivé. Ale pro zdravý duchovní růst je nezbytné, ba žádoucí. Bůh to však nedělá proto, aby z nás vytvořil bytosti, které může milovat. Miloval nás, už když jsme byli hříšní (Řím 5, 8-10). Bůh není proti nám, ale s námi (Jan 3,17). Dělá všechno, co je v jeho moci, abychom se mu stále více a více podobali. To bylo jeho cílem, když stvořil Adama a Evu. Stejný proces započal i v nás, když jsme přijali Krista nejen jako svého Spasitele, ale také jako Pána našeho života.

„Bůh přijímá lidi takové, jací jsou, s lidskými slabostmi v jejich povahách a vzdělává je pro svou službu, chtějí-li zachovávat kázeň a učit se od něho. Ti, které vyvolil, nebyli vybráni proto, že byli dokonalí, nýbrž přes své nedostatky a slabosti, aby se poznáním pravdy milostí Kristovou mohli proměnit k jeho obrazu.“ (TV 201)

3. Vysvětli, jak můžeš každodenně uvádět ve skutek své spasení. Jakou motivaci ke svému každodennímu následování Krista nalézáš ve slovech Fil 1,6?

Doporučené studium

Fil 3,12-14

Co zahrnuje duchovní růst? Existují stádia víry, podobně jako jsou etapy tělesného vývoje? Jaké období víry měl Pavel? Nebo existuje jen jeden stupeň, který se prohlubuje? Oč jde při duchovním růstu podle Fil 3,12-14? Je duchovní zrání namáhavé (obtížné)? Vyžaduje to naše úsilí? (srov. Ef 2,8.9). Jak se bránit pokušení zaměnit duchovní růst se snahami po sebevylepšování?

Doplňující otázky:

- 1. Jak bys nyní, po prostudování úkolu na tento týden, odpověděl na hlavní otázky z jeho úvodní části?**
- 2. Promysli a prohovoř s ostatními myšlenky obsažené v tomto odstavci.**

V kázání na hoře Ježíš užívá termín *teleios*, když vyzývá věřící, aby byli stejně dokonalí jako je dokonalý jejich nebeský Otec (Mat 5,48). Ježíš zdůrazňuje nutnost zaujetí správných postojů lásky, které jsou pro Boha přijatelné, a nikoliv dosažení dokonalého chování.
- 3. Najdeš některé rozdíly mezi absolutní dokonalostí a relativní dokonalostí? Jak rozumíš následujícímu výroku Ellen Whiteové: „Stejně jako je Bůh dokonalý na své vysoké úrovni, také člověk může být dokonalý na své lidské úrovni.“ (CT 365)**

Shrnutí

Ještě dříve než Adam a Eva selhali, Bůh věděl, že je zachrání. Z toho vyplývá, jak velmi nás Bůh miluje. Když přijmeme Ježíše jako svého Spasitele a Pána, milující Bůh nám pomáhá duchovně růst a obnovovat se k Božímu obrazu. Takový růst nevyhnutelně zahrnuje proměňování se do Kristovy podoby.

STAV PO SMRTI

Texty ke studiu

Kaz 9,5,6; Jan 11,11-14; 1 Tes 4,13-18

Základní verš

„Živí totiž vědí, že zemrou, mrtví nevědí zhola nic.“ Kaz 9,5

Hlavní otázky

Co Bible učí o tom, co se s lidmi děje po smrti? Proč je biblická pravda v souvislosti s tímto tématem tak důležitá?

Téměř všichni křesťané věří, že ihned po smrti zamíří „duše“ buď do nebe, očistce anebo do míst, která nazýváme peklem. Zatímco pomyšlení, že naši milovaní jsou v nebi, je velmi uklidňující, představa, že jsou v pekle, je jen stěží přípustitelná. Proto je mnoho lidí v pokušení domnívat se, že jejich blízký je v nebi. Koneckonců, v každém člověku je přece něco dobrého.

Dalším sporným prvkem představy, že „duše“ po smrti odchází na nějaké specifické místo, je skutečnost, že lidé, kteří jsou podle předpokladu v nebi, vidí, co se děje s jejich přáteli a členy rodiny, které zde zanechali. Některé lidi takové představy mohou vést ke snaze navazovat se svými zemřelými předky kontakt.

Ve světle těchto problémů může biblické učení o smrti jako spánku přinést člověku skutečný pokoj. A to i navzdory skutečnosti, že smrt blízkého může být stejně bolestná bez ohledu na to, čemu člověk věří. Vždy zůstává radost z očekávání příchodu Pána Ježíše a vzkříšení. Tato víra je založena na Božím zaslíbení v Písmu a naplněna nadějí, kterou může dát jedině Kristus. Jak říká Pavel: „Těmito slovy se vzájemně potěšujte.“ (1 Tes 4,18)

JÁDRO VÍRY

V dubnu 1848 se James White a ostatní setkali na Rocky Hill v Connecticutu ve Spojených státech, aby jeden druhého povzbudili ve víře, projednali podrobnosti proroctví poslední doby a napravili omyly v rámci svého náboženského přesvědčení. Během několika dalších měsíců se setkali několikrát. Do září toho roku se shodli na osmi bodech, které se později staly součástí věroučného systému adventistů sedmého dne. (Těchto osm článků doplňovalo základní nauky, které tvoří křesťanské vyznání, jako jsou Kristovo vtělení, bezhříšný život, zástupná smrt a tělesné vzkříšení Ježíše Krista.)

Těchto osm článků, na nichž se shodli, jsou pro adventisty sedmého dne charakteristické:

- a) blízký a osobní druhý příchod v době před milénium;
- b) dvojí Kristova služba v nebeské svatyni, jejíž očišťování začalo v roce 1844;
- c) sobota jako sedmý den odpočinku;
- d) duch proroctví propůjčený Ellen Whiteové;
- e) trojandělské poselství;
- f) podmíněná nesmrtelnost a smrt jako bezesný spánek;
- g) umístění sedmi posledních ran do časové souvislosti;
- h) konečné a úplné zničení hříšníků po uplynutí milénia.

1. Proč by mělo být učení o stavu po smrti jedním z pilířů víry adventistů? Mat 28,19.20; Skut 20,27-30; 2 Tim 3,16.17

Veškeré učení Písma je důležité, zejména pokud se týká takových témat, jako je stvoření, hřích, spasení a obnova. Součástí těchto témat jsou otázky lidské přirozenosti. Jak a proč Bůh stvořil člověka, co způsobilo změnu jeho přirozenosti, jak Bůh člověka zachraňuje, co se děje po smrti a jaké jsou vyhlídky lidstva do budoucnosti. Společně s příbuznými tématy (například: spasení zahrnuje vtělení, bezhříšný život, smrt a vzkříšení Ježíše Krista) tvoří tyto nauky jádro učení křesťanské víry. S blížícím se koncem času nabývá učení o stavu člověka po smrti mimořádného významu.

Každá doba klade důraz na určitá specifika křesťanského učení, aniž by však přehlížela témata ostatní a klíčová, a to právě proto, že tím čelí aktuálnímu nebezpečí a situaci. A tak naše doba klade důraz na vyznavačský zápas proti dvěma velkým omylům, jimiž jsou nesmrtelnost duše a svěcení neděle, protože právě na těchto tématech se testuje, čemu je vlastně člověk ochoten věřit. Zda tomu, co je psáno, anebo tomu, co je pro snadnější věření upraveno, aby vyhovovalo vkusu a představám člověka. Víra v nesmrtelnost duše vytváří základ pro spiritismus a svěcení neděle přesouvá těžiště autority z Písma na tradici.

BIBLICKÝ DŮKAZ

1. Spoj následující výroky s odpovídajícími texty:

Žalm 146,4

Kaz 9,5,6

Dan 12,2

Jan 11,11-14

1 Kor 15,51-55

A. Lidé, kteří odpočívají v prachu, vstanou.

B. On není mrtev, on spí.

C. V den, kdy zemřeme, zaniknou naše myšlenky.

D. Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme proměněni.

E. Mrtví nic nevědí.

2. Jak Ježíšova smrt a vzkříšení potvrzuje biblické učení, že mrtví odpočívají v hrobě až do vzkříšení? Jan 20,17

Není pochyb o tom, že Ježíš zemřel (Jan 19,31-42). V sobotu Ježíš spočinul v Josefově hrobě. Vykonal své dílo a nyní pokojně odpočíval spánkem smrti. Neodešel do ráje v den, kdy zemřel, nebo jinými slovy v den, kdy dal svůj slib lotrovi, který Ježíše přijal (Luk 23,43). Neboť když v neděli ráno hovořil s Marií, prohlásil, že ještě nevystoupil ke svému Otci.

3. Co o stavu po smrti dosvědčují události při vzkříšení Lazara? Jan 11,11-45

Jak mohl Ježíš říci, že Lazar spí, když skutečně umřel? (Jan 11,14.39) Čemu věřili Židé v Ježíšově době? (v. 24) Co pro nás vyplývá ze skutečnosti, že Ježíš nejen život dává a vzkříšení podstupuje, ale životem a vzkříšením je? (v. 25.26) Jak Ježíš Lazara vzkřísil? (v. 43)

Marta nevěřila, že její bratr je v nebi, neboť řekla, že ho neuvidí až do vzkříšení v poslední den. Ježíš jí odpověděl, že on sám je vzkříšení a život. Potom probudil Lazara k životu. Nikde v Písmu svatém nenajdeme záznam rozhovoru mezi Ježíšem a Lazarem nebo mezi Lazarem a jeho sestrami o tom, kde byl a co viděl. Nehovořil o tom ani s učedníky nebo s kýmkoli z davu, který byl svědkem jeho zmrtvýchvstání (Jan 11,17). Toto mlčení představuje pádný argument, že mrtví nikam neodcházejí a nic nevědí.

4. Jaké další texty lze přidat k výše uvedeným, abys získal ještě pevnější biblický základ k vysvětlení tohoto tématu někomu jinému?

SKUTEČNOST, NEBO PODOBENSTVÍ?

1. V jaké souvislosti a proč Pán Ježíš vyprávěl podobenství o boháči a Lazarovi? Luk 16,16-31

Lidé, kteří věří v nesmrtelnost duše a život bezprostředně po smrti, poukazují na toto podobenství jako na důkaz. Je to však skutečný význam tohoto podobenství? Uplatníme zde několik zvláště užitečných principů biblického výkladu:

- Místo, okolnosti a osoby, kterým se podobenství předkládá, představují klíče k jeho významu.
- Protože podobenství obvykle ilustruje jednu konkrétní pravdu, nemělo by se na podobenství zakládat žádné dogma.
- Podobenství zrcadlí pravdu. Nepředstavuje pravdu samotnou. Podrobnosti podobenství jsou důležité pouze tím, že nám pomáhají pochopit pravdu, která se v podobenství zrcadlí.
- Znalost židovských zvyků a způsobů myšlení nám umožňuje zřetelněji porozumět významu podobenství.
- Podobenství je třeba vykládat z hlediska pravdy, která vyplývá z doslovného vyjádření v bezprostředním kontextu a na jiných místech Písma.

S ohledem na tyto zásady se nyní blíže podíváme na podobenství o boháči a Lazarovi. Mnoho Ježíšových posluchačů věřilo, že v době mezi smrtí a vzkříšením se člověk nalézá ve stavu vědomí. Toto přesvědčení nemělo základ ve Starém zákoně, ale objevuje se v židovských spisech z doby po vyhnanství v Babylonu. Do doby Ježíše Krista se zřejmě stalo součástí židovských představ.

Tento příběh je posledním ze série pěti podobenství (Luk 15 a 16). Protože Ježíš vyprávěl tyto příběhy jako odpověď na protest farizeů proti tomu, že jedl s hříšníky (15,2), každý z nich odsuzuje pýchu a pokrytectví tolik rozšířené mezi náboženskými vůdci. Boháč spoléhal na svůj původ, na příslušnost k Božímu lidu. Ježíš jim ukazoval, že jeho království je více než forma nebo příslušnost; je to společenství s Bohem a člověkem. Ačkoliv se boháč pyšnil svou příslušností k Abrahamovi, byl pro Boží království navždy ztracen.

Cílem je nikoliv uspokojovat zvědavost posluchače dychtivého vědět, co je po smrti, ale zaměřit pozornost posluchače na svědectví Písma.

2. Vyjmenuj některé z bodů příběhu, které nejsou v souladu s ostatními texty Písma, jež se týkají učení o stavu po smrti. Věnuj pozornost především veršům Luk 16,22.23.24 a 26.

OSTATNÍ PROBLEMATICKÉ TEXTY

1. Objasni rozdíl mezi „přirozeným“ tělem a „duchovním“ tělem 1 Kor 15,35-52. Pomohou ti texty Jan 20,24-29, Skut 1,9-11 a Fil 3,21.

Pavel jednoduše prohlašuje, že současné lidské tělo nemůže vejít do Božího království. Naše těla budou přetvořena do podoby oslaveného vzkříšeného těla Ježíše Krista (Fil 3,20.21). Smyslem Pavlovy argumentace není detailně popsat duchovní tělo vzkříšených, ale odpovědět na pochybnosti, zda vzkříšení vstanou v těle. Jeho odpověď je jednoznačná.

2. Nyní si přečti text 2 Kor 5,8. Které výrazy ve verších 4 a 5 objasňují, co měl Pavel na mysli, když řekl, že by raději odešel z těla a byl už u Pána?

Ve verši 3 a 4 Pavel popisuje smrt jako stav, kdy je člověk „nahý“ nebo „neoděný“. Doufá, že se, bude-li to vůbec možné, vyhne tomuto přechodnému stavu, a horlivě touží být „oděn“ jeho „domem v nebesích“. Jinými slovy – doufá, že přejde do nebe, aniž by uzřel smrt... Na jiných místech (1 Kor 15,51-54; 1 Tes 4,15-17; 2 Tim 4,6-8) Pavel jasně vyjadřuje, že lidé „neoblékají“ nesmrtelnost jednotlivě v okamžiku smrti, ale současně při vzkříšení spravedlivých. Z textu je patrné, že Pavlovi je těžko a že bytostně touží být u Pána a netrápit se více zde v těle. Text o existenci duše mimo tělo nic nevyovídá.

3. Dalším textem, kterým argumentují zastánci života po smrti, je Zj 6,9.

Zde si musíme uvědomit, že Zjevení používá jak doslovná vyjádření, jako je existence skutečných andělů, skutečného Ježíše a skutečné nové země, tak symbolů, např. nevěsta, Beránek, šelma atd. straně druhé. Ve světle takových textů, jako je Kaz 9,5.6 zřetelně vidíme, že se zde jedná o symbolické vyjádření, které má předat budoucím mučedníkům poselství, že spravedlnosti nakonec dojdou.

VZKŘÍŠENÍ A NANEBEVZETÍ

- 1. Za základě textu 1 Kor 15,12-19 se pokus vysvětlit, jaké důsledky Pavel vyvozuje z Kristova vzkříšení pro nás. Na základě čeho je naše vzkříšení jisté? Z čeho Pavel vyvozuje, že vzkříšení Krista je centrálním bodem křesťanského učení? (v. 14.17.19) Co se z Pavlova výkladu můžeme naučit o náplni našeho zvěstování?**

Vzkříšení Ježíše Krista tvoří základ naší víry. Kristus vstal z mrtvých, a proto naše víra není marná. Je založena na vzkříšeném, tedy živém Kristu. Jak řekli andělé ženám u hrobu: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není zde, byl vzkříšen.“ (Luk 24,5.6) A protože on žije, budeme žít také my (Řím 8,11; 1 Tes 4,13.14).

- 2. Apoštol Pavel v 1 Tes 4,15-17 hovoří nejprve o vzkříšení a pak o nanebevzetí. Jak jeho výrok potvrzuje učení o stavu po smrti? Koho se týká vzkříšení? Kdo a jak bude křísit? Co vyjadřuje výraz „mrtví v Kristu,“? Jaký cíl má vzkříšení, k čemu jsme vzkříšeni?**

Výraz *předejít* znamená „jít dříve“ nebo „předstihnout“. Pavel tedy tvrdí, že živí svatí se nesetkají s Pánem dříve než ti, kdo odpočívají v Kristu. Všichni, kdo věří v Krista, se s ním setkají společně. To potvrzuje, co jsme se dozvěděli na jiných místech Písma o stavu lidí, kteří zemřeli „v Kristu“. Spí a očekávají příchod svého Pána.

Ačkoliv Pavel v 1. listu Korintským (2,9) píše o bohatství křesťanského života, když říká „co oko nevidělo ani ucho neslyšelo, to Bůh připravil těm, kdo ho milují“, je také pravdou, že si nedokážeme představit, co pro nás Bůh připravil, až budeme doma.

Láska a soucit, které Bůh vštípil do duše, tam naleznou své skutečné naplnění. Čisté společenství se svatými bytostmi, harmonický společenský život s anděly a věrnými všech věků, svaté přátelství, které navzájem spojuje „celou rodinu na nebi i na zemi“ – to všechno patří mezi budoucí zkušenosti. Bude tam znít taková hudba a písně, které žádné smrtelné ucho neslyšelo ani mysl si nepředstavila... Božím dětem se otevrou poklady poznání celého vesmíru. S nevýslovným potěšením budeme sdílet radost a moudrost nepadlých bytostí.“ (Ed 306,307)

- 3. Přemýšlej o tom, jaký význam pro tebe má vzkříšení a nový život na základě textů 1 Kor 2,9; 13,12; Fil 3,20.21; 1 Jan 3,1.2; Zj 21,1-5.**

Doporučené studium

Pokud máš zájem o další texty ke studiu stavu člověka po smrti a odměny, kterou Kristus slibuje věrným při vzkříšení, podívej se na následující odkazy: Jób 7,21; 14,14.15; 17,13.16; 19, 25-27; 20,11; 21,26; Žalm 6,5; 17,15; 22,29; 30,9; 88,10; 104,29; 115,17; Kaz 3,20; 9,10; Iz 38,18.19; 40,10; Mat 16, 27; 22,28-30; Luk 20,37; Jan 5,29; 6,39.40; Skut 2,29; 1 Kor 15,17.18; Fil 3,20.21; 1 Tes 4,16.17; 2 Tim 4,7.8; Žid 11, 39.40; 1 Petr 3,21; Zj 22,12.

Přečti si v knize Vítězství lásky Boží kapitulu „Tajemství nesmrtnosti“ (str. 379).

Například Martin Luther prohlásil, že ve smrti stejně jako během normálního tělesného spánku si člověk absolutně neuvědomuje svůj stav ani plynutí času. Smrt je hluboký, důkladný spánek. A mrtvý bude spát až do doby vzkříšení, kdy se tělo a duch opět setkají.

Doplňující otázky:

- 1. Jak bys nyní, po prostudování úkolu na tento týden, odpověděl na hlavní otázky z jeho úvodní části?**
- 2. Proč by víra v to, že člověk je nesmrtelný stejně jako Bůh, byla vrcholem pýchy, troufalosti a sebeklamu?**
- 3. Většina křesťanů věří, že po smrti odejde rovnou do nebe a obdrží svou odměnu. Pokud je to tak, proč Ježíš ve Zj 22, 12 říká, že odměni svatě při svém příchodu?**
- 4. Pokus se srovnat výpověď základního verše (Kaz 9,5.6) s Pavlovým výkladem vzkříšení v 1 Kor 15. Z jakých rozdílných předpokladů oba autoři vycházejí? Co chtějí oba texty zdůraznit? Jsou jejich výroky v rozporu? Jak bys vysvětlil příběh z 1 Sam 28 v souvislosti s Kaz 9,5.6?**

Shrnutí

Bible učí, že smrt je spánek, který trvá až do vzkříšení. Tato víra vždy byla ochranou proti spiritismu a takzvaným zjevením zesnulých blízkých a zůstává jí i dnes. Přichází však den vzkříšení, kdy všichni, kdo zesnuli v Kristu, vstanou k životu a živí budou proměněni a navždy budou s Pánem.

ĎÁBLŮV VYNÁLEZ

Texty ke studiu

Kaz 12,14; Mat 12,33-37; Skut 17,30.31; Zj 20,11-21,5

Základní verš

„Amen, amen, pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života.“ Jan 5,24

Hlavní otázky

Odkud pochází myšlenka pekla a věčného trápení? Jaké jsou důsledky takového učení? Jak bys dokázal příteli, že takové učení je falešné?

Jakmile člověk věří v lidskou nesmrtelnost a existenci v podobě „ducha“ nebo nesmrtelné duše, potom v případě, že takoví „duchové“ jsou hříšní, vyvstává otázka, co s nimi? Ďábelskou odpovědí je - peklo. Taková odpověď představuje Boha jako krutého a současně vytváří zdání, že vyhoštění z nebe byla nesmírná křivda.

„Po pádu přikázal satan svým andělům, aby se zvláště snažili vštěpovat lidem víru v přirozenou nesmrtelnost člověka; a až se jim podaří svést lidi, aby přijali tento blud, mají je svést k závěru, že hříšník bude žít věčně v bídě. Kniže temnosti skrze své služebníky líčí Boha jako mstivého tyрана a prohlašuje, že Bůh zavrhuje do pekla všechny ty, v nichž nenachází zalíbení...

Jak neslučitelné s každým hnutím lásky a milosrdenství, ba i jen s naším smyslem pro spravedlnost, je učení o tom, že bezbožní jsou trápeni ohněm a sírou ve věčně planoucím pekle, že za hříchy, které spáchali během svého krátkého života na zemi, budou muset podstoupit mučení po dobu, pokud bude Bůh žít! A přesto bylo toto učení všeobecně vštěpováno a je dosud součástí mnoha náboženských vyznání.“ (VLB 381)

TRADICE

Hebrejský výraz *šeol* a řecký termín *hádés* se často překládají slovy „peklo, podsvětí“. Původní výrazy jak ve Starém, tak v Novém zákoně prostě znamenají „smrt“ nebo „hrob“. Avšak v průběhu staletí slovo *peklo* začalo označovat místo nekonečného trestu pro hříšníky. Když budeš číst následující verše, vezmi v úvahu oba významy a povšimni si, jak obrovský rozdíl mohou znamenat při výkladu. „Uzavřeli jsme smlouvu se smrtí a sjednali jsme úmluvu s podsvětím.“ (Iz 28,15) „Viděl do budoucnosti a mluvil tedy o vzkříšení Kristově, když řekl, že nezůstane v říši smrti a jeho tělo se nerozpadne v prach.“ (Skut 2,31)

Myšlenka posmrtné existence při zachování vědomí se začala v židovské literatuře objevovat po sedmdesátiletém zajetí v Babylonu. Do doby Ježíše Krista se stala součástí židovské tradice.

Tyto myšlenky, které pocházejí zřejmě z Babylonu nebo Persie, se ujaly v bludařských skupinách prvokřesťanské církve. Pro většinu představitelů rané církve peklo znamenalo místo pro demony a zatvrzelé hříšníky. Ve středověku podnítilo lidskou představivost Dantovo „Peklo“, kde se tvrdí, že peklo se nachází v ohnivých hlubinách země. Luther a Kalvín mnoho takových obrazů odmítli, ale zcela nezavrhl tradiční učení o věčném trestu. Římskokatolická církev stejně jako některé další křesťanské denominace stále učí, že „duše“ věčně trpí pekelnými mukami. Existuje však jedna výjimka. Podle katolické víry rovněž existuje místo nazývané očistec, kde jsou před vstupem do nebe očišťováni ohněm ti lidé, kteří spáchali menší hříchy.

1. Jak se obrácený člověk může stát „dvakrát horším synem pekla“? Mat 23,1-3.15.23-28 Vyjmenuj oblasti, které skrývají takové nebezpečí.

Ježíš nazval vůdce lidu slepými průvodci. Předpověděl, že pokud nebudou pozorní, spadnou jak lidé, tak jejich vůdci do jámy. Ve Zj 3,18 Ježíš zve všechny svůj lid a zvláště ty, kdo žijí v posledních dnech, ať nakoupí oční masť, aby prohlédli a pochopili. Znakem falešného náboženství je právě směsice biblického učení s lidskými tradicemi (Zj 17,1-6).

SROZUMITELNÁ BIBLE

Jednou ze zásad výkladu Bible je zachovávat jednotu Písma. To neznamená pouze přijmout celé Písmo, ale také přijmout ho jako jednotný celek napsaný jedním Autorem, neboť celé Písmo je Bohem inspirováno (2 Tim 3,16.17). V praxi to znamená, že musíme Bibli vykládat Bibli a pozorně porovnávat jednotlivé části Písma.

1. Vysvětlí, jak se následující texty navzájem objasňují: a) Mat 25,41.46; 2 Tes 1,7-9; Juda 6.7; b) Mar 9,43-48 a Jer 17,27; Mal 3,19

Výrazy jako „trvalý“ nebo „věčný“ a „navěky“ se překládají z řeckého slova, které znamená „trvat celý věk“ ve smyslu stálého a neměnného trvání. Jde o trvání, které přesahuje horizont, za nějž nedohlédneme. Tentýž výraz se používal k popisu období vlády císaře, který zastával svůj úřad po celý život (věk). Proto je třeba určovat délku trvání „věčnosti“ na základě podstaty osoby nebo věci, kterou charakterizuje. Důraz spočívá na stálosti výsledků a nikoli na procesu, který pokračuje bez konce. Věčný oheň tedy bude znamenat, že jeho důsledky jsou navždy nevrátné. Věčný oheň je tedy metafora pro dokonalé zničení. (Viz Mat 3, 12; 25,41; Juda 7; 2 Petr 2,6; Jer 17,27; 2 Par 36, 19.)

K popisu místa trestu se užívalo slova *gehena*, které představuje řecký tvar výrazu *Ge Hinnom*, údolí Hinnom v blízkosti Jeruzaléma. Právě zde pohané obětovali a upalovali své děti bohu Molekovi (2 Par 28,3; 31,1.6). Místo bylo známé rovněž pod názvem Údolí krveprolití, kde se tak dlouho pohřbívala mrtvá těla zabitých Izraelců, až pro ně nezůstalo jediné volné místo a nepohřbené mrtvolky se staly potravou dravých ptáků (Jer 7,32.33).

Podle tradice se později na tomto místě vně Jeruzaléma pálily odpadky a zdechliny, které hořely, dokud neshořely. Tento poznatek objasňuje, co měl Ježíš na mysli, když upozorňoval zákoníky a farizeje na „neuhasitelný oheň“ a „věčný trest“.

2. Lze z vyzvy apoštola Pavla vyvodit, že všichni lidé budou spaseni? 1 Tim 2,1-6

Mnozí lidé, kteří považují učení o pekle za odporné, namísto toho věří, že všichni budou zachráněni. Vycházejí z textu 1 Tim 2,4, kde je vyjádřena Boží vůle zachránit každého. To znamená, že před Bohem máme všichni naději a nikdo není dopředu odepsán a odsouzen. Ovšem termín „všichni“ nelze vykládat absolutně. Neznamená to každý, za každou cenu a proti jeho vůli. K čemu vede taková víra, která věří, že absolutně všichni budou spaseni?

ODPOVĚDNOST

Jestliže spravedlivé „duše“ míří do nebe a nespravedlivé „duše“ odcházejí do pekla bezprostředně po smrti, není třeba žádného soudu. Písmo však zcela jasně učí, že budeme ze svého jednání vydávat Bohu počet. Každý člověk ví, že zde nežije jenom tak a že ze svého života bude muset složit účty. A nelze se tomu vyhnout (Skut 17,30.31). Ovšem vědomí blížícího se soudu by člověka mělo vést k pokání. Věřící člověk žije tak, jako by se vystavoval Božímu soudu již nyní, neboť „žije před Boží tváří“, tj. přijímá za své rozhodnutí a jednání odpovědnost. To ho vede k pokání, vyznávání svých hříchů, smíření s Bohem i lidmi a k odpouštění bližním.

1. Na základě čeho nás Bůh bude volat k zodpovědnosti za naše činy, přestože se rodíme hříšní? Řím 1,18-20; 2,1-16 Z čeho budeme všichni skládat Bohu účty? Kaz 12,14; Mat 12, 33-37

Odpovědnost se rodí tam, kde člověk ví, co mluví, kde si dává pozor na vlastní slova, kde není ukvapený v úsudku a zbrklý při vynášení svého názoru. Bůh se nám zjevuje třemi způsoby:

- a) prostřednictvím vnitřního zjevení našemu rozumu a svědomí;
- b) skrze vnější zjevení v díle stvoření (Žalm 19, 1-4);
- c) prostřednictvím zvláštního zjevení v Písmu, zejména v osobě a díle Ježíše Krista.

Bůh nám dal rozum a svědomí, schopnost vnímat a zkoumat jeho dílo. Dokonce i pohané mohou rozpoznat a uznat moc Hospodinovu v díle stvoření.

2. Jak chápeš význam Žalmu 87,1-7 v souvislosti se všeobecnou zodpovědností?

Námětem tohoto žalmu je všeobecná jednota lidstva (Skut 17,26.27) a přijetí žen i mužů ze všech ras, národností a národů do Boží rodiny. Místo, kde se lidé narodí, není tak důležité jako to, kým jsou ve vztahu k Bohu. Tím nejpodstatnějším není nějaké vnější znamení jako obřizka, ale to, co je v srdci (Řím 2,28.29).

V širším smyslu tento žalm také poukazuje na problémy, jako jsou okolnosti výchovy jednotlivých lidí nebo skutečnost, jaké měli rodiče. Milující Bůh bere do úvahy všechno. Ale přestože Bůh plně chápe lidské nesnáze, nepřehlíží zlo (Jan 9,41; Jak 4,17; Skut 17,31).

SOUD ZASEDL

Bible hovoří o třech fázích Božího závěrečného soudu:

- a) soud před příchodem (soud věřících předtím, než přijde Kristus);
- b) soud v době milénia (soud mrtvých hříšníků);
- c) vykonání rozsudku (na konci milénia, kdy bude definitivně zahlazeno zlo a stvořena nová země).

1. Přiřaď tři fáze soudu příslušným textům:

Dan 7,9.10

Vykonání rozsudku

Zj 20,4

Soud v době milénia

Zj 20,12-15

Soud před příchodem

Abychom pochopili úlohu Krista v posledním soudu, musíme porozumět, jak fungoval židovský soudní systém. V průběhu staletí, od dob patriarchů do založení Izraele a konečně po období monarchie, se základní principy právnictví nezměnily. Člověk byl nevinný, dokud se neprokázala jeho vina. Obraz v 2 Moj 19,15-21 je prostý. Nejsou zde žádní obhájci nebo prokurátoři. Je zde pouze soudce, obviněný a žalobce. Soudce má dvojitou úlohu – obhajovat obžalovaného a vynést rozsudek. Pokud by se obvinění ze strany žalobce ukázala jako falešná, musel by žalobce nést odplatu, kterou chtěl uvalit na obžalovaného. Křivé svědectví bylo neodpuštělné, neboť představovalo v srdci lživého svědka potencionální vraždu. Povšimni si jednoduchosti soudního procesu, kdy dvě ženy požádaly Šalomouna, aby rozsoudil, které z nich patří dítě. Všimni si rovněž jeho rozhodnutí (1 Král 3,16-28). Přečti si, jak vypadal soud, který řídil Ježíš (Jan 8,1-12; srov. Jan 3,17.18). Pamatuj, že Ježíš považoval nenávist v srdci za obdobu vraždy (Mat 5,21.22).

2. V souvislosti s výše uvedeným soudním procesem najdi spojitost mezi texty Jan 5,22; 1 Jan 2,1 a texty Zach 3,15; Řím 3,31 a Zj 12,10.

3. Máme se obávat soudu, když Soudce, který je současně naším Obhájcem, je náš Přítel?

OPRAVA, NEBO ÚPLNÁ OBNOVA?

Někteří křesťané věří, že v době milénia nastane doba pokoje, zlatého věku, kdy lidé znovu uslyší evangelium a budou mít další příležitost přijmout Ježíše Krista jako svého Pána a Krále. Ti, kteří tak neučiní, budou zničeni. Písmo však o takové dodatečné příležitosti k záchraně během milénia nikde nehovoří.

1. Z následujících textů vyber jeden, který dokazuje, že teorie o druhé příležitosti v době milénia je nebiblická. 2 Petr 3,10-13; Zj 22,11; 20,4-21,5. Potom srovnej svůj závěr s textem Jan 5,24-30.

Existuje rovněž nesprávná představa, že oheň, o kterém se hovoří v 2 Petr 3,10-13, nepředstavuje obyčejný oheň, ale oheň Ducha svatého, podobný ohnivým jazykům, které sestoupily na učedníky o letnicích. Prostřednictvím působení Ducha svatého Bůh očistí zemi a připraví ji pro vládu svého Syna. (Viz Billy Graham, Svět v plamenech, str. 246.247). Víra, že Kristus se vrátí proto, aby jednoduše zrenovoval zemi do obyvatelnější podoby nebo dokonce k naprosté spravedlnosti, není biblická. To je jeden z bodů, v němž se adventisté sedmého dne rozcházejí s většinou ostatních křesťanů. Kristus nepřijde, aby na začátku milénia zemi zrenovoval, ale zcela přetvořil (Jer 4,23-26; Mat 24,37-39; Zj 19,11-16). Bezpochyby se připojujeme k radostnému chóru křesťanů, kteří očekávají jeho příchod. Avšak nové nebe a nová země se objeví až na konci milénia (Zj 21,1-5).

2. Popiš vlastními slovy pořadí událostí ve Zj 19, 20 a 21.

3. Jak mohou adventisté sedmého dne hlásat biblickou pravdu o událostech druhého příchodu, aniž by vytvářeli zdání, že budí paniku? Za jakým účelem máme informaci o „dnu Páně“ v Bibli? (2 Petr 3,11.12.14) Je záměrem poselství o soudu vytváření tzv. „katastrofických scénářů“?

Doporučené studium

Přečti si následující verše, které hovoří o osudu hříšníků: Řím 6,23; Žalm 37,9.20.34; 68,2; 104,35; 145,20; Mal 4,1; Mat 13,30.40; 2 Petr 3,10; 2 Tes 1,9; Žid 2,14

V nedávné době se někteří neadventističtí kazatelé a evangelisté (např. Edward William Fudge, v knize „Oheň stravující: Biblická a historická studie závěrečné odplaty“) vyslovili proti učení o věčném trestu a ve prospěch biblického učení, že hříšníci navždy zaniknou. Fudge říká: „Kdykoliv Ježíš promluví, uděláme nejlépe, když budeme naslouchat. Rovněž bude dobře, když pozorně zvážíme, jak slyšíme.“ (str. 21) „Starý i Nový zákon mnoha způsoby, výrazy, symboly, obrazy, výroky a příklady znovu a znovu prohlašuje, že hříšníci nakonec zahynou a na věky zaniknou, že spravedliví následně zaplní vesmír a že Bůh pak navěky bude vším. Ani jednou v celém Písmu Bůh neříká, že jakákoli lidská bytost získá nesmrtelnost proto, aby při vědomí snášela věčná muka.“ (str. 434)

Doplňující otázky:

- 1. Jak bys nyní, po prostudování úkolu na tento týden, odpověděl na hlavní otázky z jeho úvodní části?**
- 2. Zopakuj si základní verš. Jak bys ve světle úkolu o soudu z tohoto týdne vysvětlil Ježíšův výrok, že lidé, kteří v něj věří, „nepodléhají soudu“? Jak bys vysvětlil, že máme věčný život a již jsme přešli, nikoli teprve přejdeme, ze smrti do života?**
- 3. Znovu si přečti texty na úterý a pokus se ve své modlitbě Bohu říci, jaké důsledky vyplývají z jistoty Božího soudu pro tvůj život.**

Shrnutí

Snadněji podléháme klamu a omylu, když svou pozornost upíráme na své tradice či výklady Bible, namísto abychom naslouchali Bibli samotné. Z ní se o přirozené nesmrtelnosti nic nedozvídáme. Naopak nás konfrontuje s přicházejícím Božím soudem, který se týká nás všech a každého osobně a kde budeme ze všeho Bohu skládat účty. Nejde ovšem o vytvoření atmosféry strachu anebo o názor, že Bůh je příliš dobrý na to, aby zničil život. Právě proto, že Bůh je láska, je také spravedlivý. Hříšníci zaniknou a spravedliví naplní zemi.

LIDSKÁ ZRANITELNOST

Texty ke studiu

3 Moj 19,31; Žalm 106,28; 1 Kor 10,20; Zj 16,14

Základní verš

„Někdy se člověku zdá cesta přímá, ale nakonec přivede k smrti.“ Př 14,12

Hlavní otázka

Jak dochází k odvrácení od Boha?

Dosud jsme se v průběhu tohoto čtvrtletí zabývali lidskou přirozeností v podobě, jak ji Bůh stvořil a co se s ní stalo následkem hříchu. Z Písma jsme poznali, co se děje s lidmi po smrti a co přinese budoucnost. Tělo se vrací do prachu. Duch (dech života) se navrací k Bohu, který ho dal. Duše tak zaniká. Smrt přišla v důsledku hříchu, ale skrze Ježíše Krista přichází naděje života.

Když Adam a Eva selhali, Boží obraz v nich nezanikl. V lidech zůstala touha po dobrotě a v jejich srdcích touha po vztahu s Bohem, který ztratili. A právě tohoto přání, této touhy po duchovní jednotě se Stvořitelem satan zneužil, aby člověka podvedl a ovládl. Jedním z neúspěšnějších způsobů, který k tomu využil, je spiritismus. Avšak „Bůh výslovně zapověděl všecken styk s duchy zesnulých. Za časů Hebrejů byli lidé, kteří tvrdili, jako dnes tvrdí spiritisté, že se stýkají s mrtvými. Avšak 'věštické duchy', jak nazývali tyto návštěvníky z jiných světů, prohlašuje Bible za 'duchy démonů'." (VLB 396)

PŘITAŽLIVOST MAGIE

Příběh o vyjití z Egypta svědčí o projevech nadpřirozené moci – moc Boha proměnit pastýřskou hůl v hada a moc satana zdánlivě učinit totéž s holemi faraonových mužů. Když Mojžíš a Áron předstoupili před faraona, udělali přesně to, co jim Bůh nařídil. Brzy však zjistili, že faraonovi mudrci, čarodějníci a kouzelníci dokázali vykonat stejné věci prostřednictvím magie. Využívání magie ve starověkém Egyptě je historicky doloženo. Archeologické nálezy ukazují obraz krotitele hadů, který drží ve vzduchu před svými bohy hada ztuhlého do podoby hole, nebo obraz hada, který útočí na jiné hady, aby je pohltil. Není snadné vědecky vysvětlit, jak to tito kouzelníci dokázali. Prostřednictvím iluzí a klamných úkazů nepochybně dokázali čarovat s něčím, co vypadalo jako jejich hole, ale co mohli být ve skutečnosti hadi znehybnění tlakem na určitá místa na jejich šiji. Je také možné, že využívali démonických sil.

1. Čím se egyptským čarodějům podařilo napodobit hady? 2 Moj 7,10.11

„Kouzelníci neproměnili ve skutečnosti své hole v hady, nýbrž kouzlem za přispění satana mohli jen takové zdání vyvolat. Nebylo v moci satanově proměnit hole v živé hady. Ačkoli měl všechnu moudrost a sílu padlého anděla, neměl kníže zla moc vytvořit nebo dát život. To je jen v moci Boží. Avšak satan udělal vše, co bylo v jeho moci: spáchal podvod. Lidskému zraku proměnil hole v hady.“ (PP 189)

2. Které ďáblovo napodobování skutečnosti je nejnebezpečnější? 2 Tes 2,1-4.9.10

3. Jestliže má satan moc měnit vnímání člověka a způsobit, aby věřil iluzi, jaké vodítko můžeš využít, abys nevěřil pouze tomu, co vidíš?

EXTÁZE V BOHOSLUŽBĚ

V textu 2 Moj 32,1-8 Mojžíš přijímá na hoře desatero Božích přikázání ohledně pravé bohoslužby, zatímco satan v údolí vede se souhlasem velekněze Árona ostatní Izraelce k extázi při falešném uctívání.

1. Popiš, jak lidé reagovali na Áronovo ohlášení „Hospodinovy slavnosti“? 2 Moj 32,5.6. Co se dozvídáme o povaze Božího lidu? (v. 22 srov. Žalm 106,28). Musí být extáze vždy jenom zhoubná?

Satan si pospíšil, aby zneužil slabé místo člověka – potřebu zpředmětnit si Boha. Dokud Izraelce omezoval vliv Mojžíše a byli závislí na vedení svého „neviditelného“ Boha, vedli poměrně duchovní život. Když je však Mojžíš zdánlivě opustil a Bůh o sobě nedával vědět, navrátili se zpět k modlářství.

2. Vysvětli vliv Áronova vedení na chování lidu a omluvu, kterou vyslovil za to, co vykonal. 2 Moj 32,21-26

Jak je možné, aby muž, samotným Hospodinem označený za proroka (2 Moj 7,1.2), provedl takovou věc? Co to vypovídá o možnosti rozpoznání a působení falešného proroka?

„Kdyby byl Áron měl odvahu postavit se proti nepravosti, byl by mohl zabránit odpadlictví. Kdyby byl neochvějně stál ve své víře v Boha, kdyby byl varoval lid před jeho opovázlivostí a připomněl mu jeho slavnou úmluvu s Bohem, v níž se zavázal, že bude poslušen zákonů Božích, byl by býval zmařil zlo v zárodku. Avšak svou povolností k přáním lidu a svým klidem a sebedůvěrou, s níž přistoupil k uskutečnění jeho záměrů, povzbudil lid, že zašel ve svém hříchu dále, než původně zamýšlel... Lid obdivoval Áronovu laskavost a trpělivost. Bůh však nesoudí tak, jak soudí lidé. Áronova povolnost a touha zalíbit se zaslepila ho natolik, že nepoznal ohavnost zločinu, k němuž dal svůj souhlas.“ (PP 234)

3. V souvislosti s 2 Moj 32,1-26 se s ostatními zamysli nad nestálostí člověka a nad rychlostí, jakou se dokáže proměnit k necivilizovanosti, když na něj zapůsobí démonické síly.

4. Jak víš, nakolik ty sám bys mohl obstát pod vlivem určitých pokušení? Můžeš se na svou spolehlivost spolehnout?

LIDSKÁ BEZNADEŽ

- 1. Které texty z předchozích lekcí dokazují, že bytostí, která se na výzvu čarodějnice z Ěn-dóru zjevila Saulovi, nebyl skutečný Samuel? 1 Sam 28,3-25 Jak to dosvědčuje Písmo? 1 Par 10,13.14**

Co dosvědčuje o člověku fakt, že se jde na slovo Hospodinovo ptát čarodějnice? Lze si Hospodinovo promluvení vynutit? Může čaroděj tlumočit Hospodinovo slovo?

V obavě, že by ho Pelištejci mohli porazit, byl Saul ochoten zajít jakkoliv daleko, aby zjistil, co má dělat. Žádost o radu, kterou předložil čarodějnici v Ěn-dóru, byla posledním krokem v sérii chyb, které odváděly Saula stále dál a dál od Hospodina, až mu nakonec Hospodin přestal odpovídat docela. Pýcha a láska k moci, jež jsou lidské přirozenosti vlastní, postupně v prvním izraelském králi dokonaly své dílo.

- 2. Popiš, které životní události přivedly Saula k tomu, aby se ptal na radu média namísto Boha. 1 Sam 28,6.15-18 Tlumočilo médium Hospodinovo poselství? Objasni, proč je poslušnost Boha cennější než oběť. Proč Samuel přirovnal Saulovu neposlušnost k čarodějnictví? Jaký existuje vztah mezi těmito dvěma hříchy proti Bohu? 1 Sam 15,10-23**

„Saulovi se dostalo Ducha svatého, aby osvětlil jeho rozum a obměkčil jeho srdce. Prorok Boží ho věrně poučil a napomenul ho. Jak velká však byla přese všechno jeho zvrácenost! Život prvního krále Izraele je truchlivým příkladem toho, jakou sílu mají zlozvyky, které si člověk osvojí v raném mládí. Když byl Saul mladý, nemiloval Boha a nebál se ho; a jeho vzpurnost, která nebyla kroce na k pokoře, byla vždy náchylná bouřit se proti božské moci. Ti, kdož již v mládí mají v úctě vůli Boží a kdož věrně plní povinnosti jim svěřené, budou ve svém pozdějším životě dobře připraveni převzít vyšší poslání. Člověk nemůže po léta zneužívat sil, jež mu Bůh dal, a myslit si přitom, že až se mu zlíbí se změnit, že jich použije pro cíl právě opačný.“ (PP 467)

- 3. Které z tvých návyků ti pomáhají věrněji sloužit Bohu? Které z nich ti brání sloužit mu tak, jak bys chtěl? Věříš, že ti Boží milost může pomoci překonat špatné návyky?**

MODLY A KRÁLOVNA NEBE

Daniela i Ezechiela zajal král Nebúkadnesar – Daniela odvekl do Babylona v roce 605 př. n. l. a Ezechiela do oblasti nedaleko Nippuru u řeky Kebaru v roce 597 př. n. l. Zajatci, kteří žili s Ezechielem, s jistotou věřili, že Bůh již Nebúkadnesarovi nedovolí, aby opět obsadil Jeruzalém nebo dokonce zničil chrám. Když se však Nebúkadnesarovi vzepřel judský král Sidkijáš, Babyloňané napadli Jeruzalém a po dvou letech obléhání ho v roce 586 př. n. l. dobyli. Obsadili město, zničili chrám a většinu obyvatel zajali. Ezechiel předtím opakovaně varoval zajatce, že se to stane, ale oni tomu zatvrzele odmítali věřit. Aby Duch svatý pomohl Ezechielovi pochopit, proč dojde k zničení Jeruzaléma i chrámu, a aby současně posílil jeho důvěru v Boží poselství, ukázal mu ve vidění, co se děje v lunce bylo v oblasti starověkého Blízkého východu běžné. Bůh varoval svůj lid před tímto druhem modloslužby, kterou praktikovaly okolní národy (2 Král 21,5; 23,5.11). Pro obyvatele zemí, jako byly Asýrie a Egypt, stejně jako pro národy Kenaanu, slunce obvykle ztělesňovalo jednoho nebo více jejich bohů. Starověcí Egypťané uctívali slunce jako boha *Ra* (nebo *Amon-Ra*). Za vlády Amenhotepa IV. se slunce Aton stalo jediným egyptským božstvem.

Ačkoliv Mojžíšův zákon uctívání slunce zakazoval (5 Moj 4,19; 17,3), stalo se ve starověkém Izraeli jedním z problémů, zvláště během období asyrské nadvlády. Judští králové zasvěcovali slunci koně a umísťovali je spolu s válečnými vozy u vchodu do Hospodinova chrámu (2 Král 23, 11). Tak judští králové lidu představovali koně a vozy, ve kterých se bůh slunce projížděl po nebi.

2. Zamysli se nad významem pořadí, ve kterém Ezechiel viděl ohavnosti páchané kněžími v chrámu. Ezech 8,6-18

To, co Ezechiel spatřil ve vidění, potvrdilo, co mu Bůh již dříve oznámil. Navzdory předchozím dvěma dobytím Jeruzaléma králem Nebúkadnesarem lidé i kněží pokračovali v uctívání falešných bohů a obrátili se zády k Hospodinu. Bůh tedy odejmul od Jeruzaléma svou ochrannou ruku a dovolil Nebúkadnesarovi, aby zničil jak město, tak chrám. Co se stalo s lidskou přirozeností, s lidmi, kteří uctívají Boha, že dokážou být tak slepí, natolik svéhlaví, že nevidí ani neslyší, co Bůh říká?

3. Věříš tomu, co říká Bůh a co nám oznámil Ježíš? Jak si bereš k srdci jeho proctví a zvláště jeho proctví o poslední době? Zamysli se nad tím, jak dnes vypadá kult slunce.

Doporučené studium

Jak Pavel hovoří o lidském sporu ve vztahu k duchovním věcem? Přečti si text Ef 6,10-18.

V knize Vítězství lásky Boží si přečti kapitolu „Mohou k nám promlouvat mrtví“ (str. 393) a v knize Patriarchové a proroci kapitolu „Čarodějnictví dříve a dnes“ (str. 513).

Doplňující otázky:

- 1. Jak bys vysvětlil základní verš? Jak se lze dozvědět, zda naše cesta není cestou smrti, ač se nám zdá přímá?**
- 2. Jak bys vysvětlil, že spiritismus je falešné náboženství?**
- 3. Jak můžeme bojovat proti bytostem, které nás převyšují? Je možné intelektuálně soupeřit s bytostí jako je „jitřenky syn“, či „had“, který byl nechytřejší stvořenou bytostí? Jakou úlohu hrají lidé v boji proti satanovi? Jak uplatnit text Ef 6,10-18 ve svém životě?**
- 4. Pokus se vysvětlit, proč je kontakt s čarodějnictvím v jakékoli podobě (3 Moj 19,31) nebezpečný a jeho zákaz tak přísný. (Čti 1 Kor 10,20; Zj 16,14.)**
- 5. Uvažuj, co znamená Ježíšův výrok Petrovi: „Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhala; a ty, až se obrátíš, buď posilou svým bratřím.“ (Luk 22,31.32)**

Shrnutí

Skutečnost, že jsme velmi zranitelní, se nejvíce projevuje v náboženské oblasti. Magie nabízí člověku možnost dosáhnout poměrně snadno, po čem touží. Komu jde o náboženské zážitky, nachází pro ně v náboženství také dostatek prostoru. To vše jsou oblasti, z nichž lze velmi zřetelně cítit „pach hada“, jemuž jde o zničení člověka. Člověku je nabízeno atraktivní spojení s „duchovním“ světem, za který ovšem musí „drakovi“ platit nepřiměřeně vysokou cenu – svůj život.

STŘETNUTÍ

Texty ke studiu

Mat 4,1-11; 1 Petr 5,6-11

Základní verš

„Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.“ Mat 4,4

Hlavní otázka

Měl příchod Spasitele vliv na ďáblovu činnost?

Spiritismus nepředstavuje jediný způsob, jakým se ďábel pokusil narušit vztah člověka k Bohu. V době, kdy Kristus žil zde na zemi, snažil se ho ďábel ze všech sil donutit k hříchu. Když na sebe Boží Syn vzal lidskou přirozenost, ďábel se jej pokusil připravit o život. Známe to z příběhu a vyvraždění „neviňátek“. Herodova vláda byla plná krveprolití. Aby se Herodes udržel na trůně, vyvraždil dokonce i členy své vlastní rodiny. Zpráva, že se nedaleko Jeruzaléma narodilo dítě – král, ho rozzuřila. Byl odhodlaný tohoto nového rivala zabít, bez ohledu na důsledky. Jakou roli sehrál „drak“ při využití Herodovy zvrácené přirozenosti, aby zničil nově narozeného Božího Syna, si přečti ve Zj 12,1-5.9.

Základní verš by ti mohl napomoci rozpoznat, kde hledat sílu a jak obstát před ďábelskými útoky. Zároveň by ti mohl pomoci poukázat na to, kde jsi nejohroženější.

VÝCHOVA

1. Co znamená Ježíšův výrok o tom, že musí být „tam, kde jde o věc mého Otce“? Luk 2,42-49

Co je to „věc mého Otce“? Jak se nás tato jeho slova týkají? Co vypovídá Ježíšův rozhovor s učenci v chrámě o jeho výchově a vzdělání? Jak se člověk stává rozumným a moudrým? Jak to, že dospělí rodiče nerozuměli svému dvanáctiletému synovi? Jaký vztah měl Ježíš ke svým rodičům?

Jako člověk se Ježíš cele zřekl použití své božské moci (Fil 2,7). Jeho myšlení a tělo se vyvíjelo podle zákonů růstu člověka. Nabýval znalosti stejně jako všichni lidé. Výrok, že Ježíš „rostl v moudrosti“ nijak neubírá jeho božství na pravosti. Jeho důvěrná znalost Písma ukazuje, jak pilně ho Marie učila a kolik času ze svého raného mládí strávil studiem Božího slova. Časné vzdělávání a správná výchova mají mocný vliv na formování svědomí a myšlení. Svědomí může ztratit cit pro duchovní záležitosti a může se dokonce zatvrdit vůči pravdě (1 Tim 4,1.2). V raném věku formovala Ježíšovo svědomí Marie, která ho pod vedením Ducha svatého vyučovala z Písma.

2. Pokus se odpovědět na otázku, proč Ježíš zřejmě nestudoval pod vedením rabínů. Jan 7,15 Jaké důsledky měla rabínská výchova?

Rabíny překvapilo, že Ježíš měl tak dobré znalosti. Být skutečně vzdělaný podle nich znamenalo získat vzdělání od uznávaného a věhlasného učitele a udržovat s ním úzký kontakt, a sice tak, že se učedník dal rabínu do služby. Sebevzdělávání bylo ve srovnání s takovou výchovou druhořadé.

„V době Ježíše Krista ustanovení učitelé vyučovali lid tradicím předků prostřednictvím dětin-
ských bajek smíšených s názory těch, kterým přisuzovali vysoké postavení. Avšak ani vysoce,
ani níže postavení nemohli v jejich učení nalézt jakýkoliv paprsek světla.... Ježíš vyprostil
pravdu z nejasnosti a vsadil ji do správných souvislostí, aby zazářila ve svém původním lesku.“
(FE 183)

3. Jak často hledáš v Písmu moudrost a vedení? Nebo se spíše spoléháš na názory a tradice?

POKUŠENÍ

1. Vysvětlí, proč Duch svatý zavedl Ježíše na poušť. Mat 4,1,2

Znamená to, že Duch svatý nás před ďáblem nechrání?

Duch svatý zavedl Ježíše na poušť, aby ho vystavil pokušení nebo podrobil zkoušce. Výrazy „pokušení“ nebo „zkouška“ mohou v Písmu znamenat způsob jak odhalit či rozvíjet povahu nebo také svádět ke zlému. U Ježíše šlo o obojí. „Pokoušet“ nebo „zkoušet“ Boha je v našem případě špatné, neboť to svědčí o nedostatku víry. V Ježíšově případě Bůh zřejmě zamýšlel vyzkoušet ho stejně, jako zkoušel Izrael. A Ježíšovy reakce dokazují, že dobře znal všechny okolnosti zkušenosti Izraele v poušti.

Někteří křesťané věří, že Kristus nemohl podlehnout pokušení. Pokud však neexistuje možnost porážky, pokušení není pokušením. Satan by se o to nepokusil, kdyby to nebylo možné. Nemělo by smysl pokoušet Krista stejně jako nás (Žid 4,15), kdyby nemohl zhřešit. Kristus v plné míře zakusil to, co prožíváme my, když zápasíme s hříchem. Proto nám rozumí a můžeme k němu přicházet pro milost a pomoc v pravý čas (Žid 4,16). Z toho plyne, že i my můžeme v pokušení obstát. „Ježíš pro nás nejen opustil nebeské dvory, ale podstoupil pro nás nebezpečnou cestu, na níž mohl padnout a utrpět věčnou ztrátu.“ (TV 82)

2. Na které základní lidské potřeby satan útočil, když pokoušel Krista? Objasni, kam Ježíš mířil v každé odpovědi. Mat 4,3-10

Zviklaly ďáblovy pochybovačné otázky Kristovu jistotu? Co bys řekl o ďábově užívání a výkladu biblického textu?

3. Spoj každý z následujících textů s příslušným pokušením:

1 Par 21,1-8

Zdraví a život

Ezech 16,48-50

Duchovní pýcha

Jób 2,1-10

Bohatství

Z Ježíšovy zkušenosti na poušti můžeme vyčíst následující zásady:

- Poslušnost je důležitější než fyzické přežití.
- S Boží vysvobozující mocí nemáme experimentovat, ale máme jí každý den pokojně důvěřovat.
- Boží záměry neponechávají žádný prostor pro kompromisy.

HANOBNÍ A OSTUDA

1. Zamysli se s ostatními nad tím, jak nenávisť farizeů ovlivnila nejen jejich myšlení, ale také Ježíšovu reakci. Mat 9,32-34; 12,24; Jan 8,48.49; Mat 12,26-28

Lidský rozum není zárukou pravdy. Naše přání a libůstky, sobectví, nenávisť, zaujatost a touha ovládat mohou snadno ovlivnit naše myšlení (Mat 15, 18-20). „Někdy se člověku zdá cesta přímá, ale nakonec přivede k smrti.“ (Př 16,25) Bůh nás vyzývá, abychom se vzdali svých úvah, projednávali záležitosti spolu s ním a uvažovali o jeho úmyslech z jeho pohledu (Iz 1,18; 55,6-9).

2. Popiš, jaký asi dopad mělo na Ježíše trýznění, veřejné zostouzení, zesměšňování a hanobení. Mat 27,26-29; Luk 23,33-41; Žid 12,1-2

Nejprve posměch od lidí, kteří mu nedosahovali „po kotníky“. Potom tělesné mučení. Po dvojnásobném bičování se lidé Ježíši ještě vysmívali, protože nemohl unést kříž. Potom snášel muka ukřižování, nejtrýznivější způsob usmrcení, jaký mohli Římané vymyslet. Ponižený a zhanobený Ježíš visel na kříži zcela nahý, vystavený veřejnému posměchu. Nedokážeme pochopit skutečnost, že Stvořitel vesmíru, Boží Syn, nechal sám sebe tak zneuctit proto, že nás miloval (čti Iz 53,2-7).

Z posledních sil Kristus zvolal: „Dokonáno jest.“ „Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.“ (Jan 19,30; Luk 23,46) Celé nebe zajásalo nad Kristovým vítězstvím. Pro anděly se završilo veliké dílo vykoupení. Také oni sdílejí ovoce Kristova vítězství. Dábel byl poražen. V Kristu se našel člověk, kterého ďábel nedokázal porazit a který se jím nedal ovládnout. Lidé už nepatří ďáblu. Jeho království bylo ztraceno a on to věděl.

3. Jak se cítíš, když uvažuješ o hrozném hanbě a utrpení, které pro tebe Ježíš podstoupil? Na kolik si ceníš toho, co pro tebe vykonal? Jak můžeš lépe projevit svou vděčnost?

SPOR POKRAČUJE

Ačkoliv ďábel věděl, že Kristus ho na Golgotě porazil a že přišel o své království, jeho nenávisť vůči lidem se nijak nezmenšila. Naopak, obrátil svou nenávisť proti evangeliu a proti každému, kdo přijímá Krista jako svého Spasitele a Pána (Zj 12,10-12).

1. Popiš Pavlovo setkání se satanem během jeho první misionářské cesty. Skut 13,4-8

Víra ve věštce a kouzelníky je jedním ze znaků úpadku. Tak tomu bylo i v dobách Říma. Dokonce i tak inteligentní muž jako Sergius Paulus si vydržoval soukromé čaroděje a kouzelníky, kteří se zabývali magií a čarováním.

Kouzelník Elymas byl Žid, který stejně jako jiní jeho krajané nabídl své služby boháčům. Pyšnil se, že kromě „svatých“ knih zná kouzla a čáry, které údajně pocházejí od Šalomouna.

2. Proč Pavel nazval Elymase „synem ďábla“? Byla Pavlova tvrdost vůči Elymasovi oprávněná? Objasni svou odpověď. Skut 13,9-11; Jan 8,44. Srovnej to, co se stalo Elymasovi, s Pavlovou zkušeností před jeho obrácením. Skut 9,1-18

Namísto toho, aby Elymas vyučoval místopředsedu židovské víře a pomáhal mu poznat Boha, vedl ho k závislosti na čarodějnictví a magii. Pavel mu chtěl ukázat, že Abrahamovu, Izákovu a Jákobovu Bohu se nelíbí jeho jednání. Je možné, že při vynášení soudu proti Elymasovi měl Pavel na mysli svou vlastní zkušenost?

„Síly zla neustávají bojovat s těmi, kdož jsou ustanovenými nástroji k šíření evangelia, zvláště pak jsou tyto mocnosti temna činné, když je pravda zvěstována mužům váženým, mužům ryzí poctivosti... Věrný pracovník evangelia se však nemusí obávat, že bude nepřítelem poražen, neboť je jeho výsadou, že je nadán mocí shůry, aby odolal každému satanskému vlivu.“ (SA 110.111)

3. Jak se v oblasti, kde žiješ, projevuje ve využívání různých technik komunikace s nadpřirozenými silami a magie úpadek křesťanství?

POTÍŽE

Pavlova zkušenost ve Filipech nepatřila k těm šťastným. Avšak dobrá zpráva o Ježíši Kristu se mezi pohany šířila dále.

1. Popiš, čím mladá žena s „věšteckým duchem“ stále Pavla znepokojovala. Prober s ostatními také, co na tom Pavla tolik rozhněvalo. Skut 16,17,18

Lhala o nich? Potřebuje evangelium reklamu? Jak to, že nečistý duch napomáhal misijní činnosti?

Oslovení „nejvyšší Bůh“ neužívali pouze Hebrejové k označení Hospodina, ale také Řekové ve vztahu ke svému bohu Diovi. Když Pavel hovořil o záchraně nebo cestě ke spasení, měl na mysli vysvobození z hříchu. Pro obyvatele Filip však spasení znamenalo vymanění se osudu. Zatímco se však Pavel a Silas snažili objasnit tento rozdíl, obtížné vměšování mladé ženy vyvolávalo v lidech zmatek. A právě tehdy Pavel poručil „zlému duchu“, aby ji opustil. Když se mladá žena důševně uzdravila, stala se z ní křesťanka a společně s Lydií vytvořila jádro sboru ve Filipech.

2. Proč byli Pavel a Silas zajati? Popiš pořadí událostí, které vedly k jejich osvobození a k obrácení žalárníka. Skut 16,19-40

To, co Pavel udělal pro mladou otrokyni, se jejím pánům nezamlouvalo. Více než blaho této ženy je však zajímal jejich ztracený obchodní zisk.

„Strašný je boj, který se vede mezi silami dobra a silami zla v důležitých střediscích, kam jsou povoláváni poslové pravdy, aby tam působili. 'Váš zápas není zápas s krví a s tělem,' prohlašuje Pavel, 'nýbrž s démonskými vládami a vrchnostmi, s vládci světa nynější temnoti.' (Ef 6,12) Až do konce času potrvá boj mezi církví Boží a těmi, kdo jsou pod vládou zlých andělů.“ (SA 145)

3. Jak rozpoznat, že zdánlivě užitečné a prospěšné činy mohou být vlastně na překážku evangeliu? Nemůže i horlivý člověk, usilující pomáhat, páchat vlastně škodu? Jaké poučení z těchto zkušeností vyvodit? Pokračoval bys ve zvěstování své víry na místě, kde tě otevřeně nechtějí?

Doporučené studium

V 1 Petr 5,8 si přečti charakteristiku satana a jeho působení proti evangeliu a jeho zvěstovatelům. Radu, jak se máš chránit proti jeho útokům, nalezněš v textu Ef 6,10-18.

Rovněž si přečti všechny nebo některé kapitoly z knihy Touha věků: „Dny boje“ (str. 51-56); „Pokušení“ (str. 70-77); „Vítězství“ (str. 78-82); „Golgota“ (str. 524-535); „Dokonáno jest!“ (str. 536-541).

„Není hořkosti, jež je údělem lidstva, kterou by Kristus neochutnal. Byli takoví, kteří se ho snažili potupit pro jeho původ; již ve svém dětství musel Ježíš na sobě pocítit jejich výsměšné pohledy a vyslechnout o sobě zlomyslné pomlavy. Kdyby byl na to odpovídal nesnášenlivě slovem nebo pohledem, kdyby byl podlehl a odpověděl svým bratrům jediným zlým činem, nebyl by mohl pro nás být dokonalým příkladem. Nebyl by pak mohl uskutečnit plán našeho vykoupení. Kdyby byl i jen připustil, že hřích může být omluven, satan by byl zvítězil a svět by byl býval ztracen. A právě proto mu pokušitel všemožně ztrpčoval život, aby ho svedl ke hříchu.“ (TV 53-54)

Doplňující otázky:

- 1. Jak bys nyní, po prostudování úkolu na tento týden, odpověděl na hlavní otázku z jeho úvodní části? Využij ve své odpovědi jednotlivé body obsažené v úkolu.**
- 2. Na jakém základě má být naše víra založena a jak čelit ďáblu podle 1 Petr 5,6-11?**
- 3. Co bys dělal, kdyby se někdo ovládaný ďáblem pokusil narušovat biblické studium, které vedeš? Proč myslíš, že muži, kteří byli ve vězení s Pavlem a Silasem, neutekli, když přišlo zemětřesení?**

Shrnutí

Při přemýšlení o střetnutí mezi Ježíšem a ďáblem se jako věřící lidé přirozeně soustředujeme na Ježíše, neboť jej následujeme a od něj můžeme čerpat posilu pro vlastní zápasy. „S pohledem upřeným na Ježíše“ (Žid 12,2) můžeme také odolat tajemné moci, kterou se zlo snaží člověka ovládnout. Navzdory tomu, jakou bolest ďábel Ježíšovi způsobil, a navzdory tomu, že i my zakoušíme ďábelské nástrahy, můžeme věřit, že ďábel je již poražen, a těšit se z Kristova vítězství, díky němuž je nám otevřena budoucnost.

PŘEKRUCOVÁNÍ PÍSMO

Texty ke studiu

2 Tim 1,3-5; 3,13-17; 4,1-4

Základní verš

„Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti.“ 2 Tim 3,16

Hlavní otázky

Jak lze rozpoznat překrucování Písma a jak se tomuto pokušení ubránit? Do jaké míry se i my dnes řídíme lidskou tradicí?

Po staletí tvořila učení křesťanské církve směsice Písma a tradice. Díky Boží prozřetelnosti přišel čas, aby Bible zaujala své pravé místo a byla dostupná každému člověku. Jedním z mužů, které k této změně Bůh použil, se stal Martin Luther. Jedním z příkladů zneužití tradice byl prodej odpustků – úplatek církvi za odpuštění osobních hříchů, ale také hříchů jiných duší trpících v plamelech očistce. Jeden z prodejců odpustků domýšlivě prohlášoval: „Jakmile mince zazvoní v truhlici, duše vyskočí z očistce.“ Pro Luthera to však představovalo falešnou teologii. Podnítilo ho to k vyvěšení svých 95 tezí proti církvi na dveře chrámu ve Wittenberku. Tak vykřesal jiskru, která zažehla reformaci a postavila ho do přímé konfrontace s papežskou autoritou. Luther se pevně postavil za své dvě velké pravdy – že spasený je člověk pouze vírou v Krista a že jediným měřítkem křesťanské víry a chování je Písmo.

DUCH SVATÝ, NEBO BIBLE?

Jak se reformace šířila, sílily i ďábelské útoky podlamující autoritu Písma. Například Luther doporučil, aby se Tomáš Münzer, jedna z nejschopnějších a nejvzdělanějších vůdčích osobností lidu, stal kazatelem jedné z protestantských církví. Během své kazatelské služby však Münzer rozvinul své učení o tzv. „vnitřním světle“ neboli přímém a trvalém zjevení, které údajně dává Duch svatý každému věřícímu prostřednictvím snů a extatických vidění. Münzer rovněž kritizoval Luthera za to, že se otrocky upíná k Bibli. Jeho názory brzy vyústily ve fanaticismus a násilí, které v historii označujeme jako německou selskou válku. Luther toto fanatické hnutí pranýřoval a prohlásil: „Pro ně bylo Písmo svaté pouze mrtvou literou a všichni začali volat jen a jen po Duchu.“

1. Jak ďábel zneužíval Starý zákon při druhém pokoušení Krista? Mat 4,5-7

Ďábel se nezdráhá citovat Písmo. Když to však dělá, překrucuje ho tak, aby vyhovovalo jeho záměru a aby se zdálo, že verše, které cituje, souhlasí s hříchem. Slova Žalmu užil jako nátlakový prostředek, jímž chtěl Ježíše přinutit dělat to, co zamýšlel. V situaci, kdy pokoušel Krista, citoval Žalm 91,11.12 vytržený z kontextu, aby vzbudil dojem, že Bůh ochrání Krista bez ohledu na to, jak se zachová, jednoduše proto, že je to jeho milovaný Syn. Žalm však zřetelně učí, že Bůh bude své děti chránit pouze tehdy, chodí-li po jeho a nikoli po svých cestách. Je třeba si dát pozor na to, abychom neužívali slov Písma k prosazování svých názorů nebo k umlčování svých bratrů. Jak se ubránit tomu, abychom nezacházeli s Písmem ďábelským způsobem?

2. Zamysli se nad vztahem mezi Duchem svatým a Písmem. Iz 8,19.20; 2 Petr 1,21; 1 Jan 4,1 Proč nelze tyto dvě věci nikdy oddělit?

3. Uplatňuj ve svém křesťanském životě následující poučení: „Měj se na pozoru, aby ses neřídil falešnými podněty a nenazýval je Duchem svatým. Některým toto nebezpečí hrozí. Boží slovo nás vyzývá, abychom byli pevní ve víře a dokázali každému, kdo o to požádá, předat důvod k naději, která je v nás.“ (GW 306)

ÚSPĚCH A KOUZLO

Moses Hull byl v šedesátých letech 19. století úspěšným mladým adventistickým evangelistou. V těchto raných letech se k upoutání pozornosti velkého množství lidí a k šíření pravdy o sobotě využívaly diskuse. Hull sklízel v této oblasti úspěchy a začal vést rozhovory se spiritisty. Dokonce se mu podařilo jednoho z nich obrátit. Tato událost ho povzbudila a svolil k diskusi s W. F. Jamiesonem, učitelem spiritismu. Během rozhovorů Hull podlehl vlivu určitého „zlého ducha“, kterého nazýval „Downing“. Krátce nato podle svého vyjádření pocítil, že odrůstá svému adventistickému oděvu a postupuje na vyšší úroveň. Netrvalo dlouho a Hull opustil adventisty, zavrhl výhradní autoritu Písma a stal se spiritistou. Na základě vidění Ellen Whiteová varovala M. Hulla, že stojí na pokraji strašlivé propasti a že jediný jeho další krok bude poslední a jeho věčný osud bude zpečetěn (1T 427). Ještě důležitější však byla její následující slova: „Andělé zla již oznámili satanovým zástupcům na zemi, že bratr Hull již brzy opustí adventisty sedmého dne a připojí se k jejich řadám. Spiritistické médium, se kterým rozmlouval, proto mělo být nanejvyšší vlídné, okouzlit ho a oslnit. Hull byl téměř trvale ve společnosti tohoto spiritistického média a satan jásal nad svým vítězstvím.“

1. Prodiskutuj s ostatními radu, kterou dal Ježíš svým učedníkům, když se vrátili se zprávami o úspěchu při získávání duší a vymítání démonů. Luk 10,17-20

Ježíš krotí radost svých učedníků nad přemáháním ďáblů nikoli proto, že by to nebylo radostné nebo že by jim zakazoval radovat se, nýbrž proto, aby jejich mysl nebyla zaměřena na ďábelské mocnosti, ale na to, co se děje v nebesích. Je velikou výzvou pro člověka, který zakouší Ježíšovu moc nad nečistými duchy, nenechat se omámit poznáváním démonů, nepodlehnout pokušení zabývat se démony a nenechat se zaujmout vlastním úspěchem. Ježíšova poznámka o satanu padajícím z nebe vyjadřuje, že jeho případ je již jednou provždy rozhodnut – prohrál.

2. Přitahuje tě nějaká nová náboženská vlna nebo senzace? Lehce podléháš kouzlu někoho, kdo zdánlivě zvěstuje pravdu? Jak prověřuješ to, co říká? Varuje Ježíš před radostí nebo před pýchou a přílišnou důvěrou?

NADŠENÍ BEZ POZNÁNÍ

Jiným nástrojem, kterým satan podrývá evangelium, je posun horlivosti člověka na extrémní úroveň. Na evangelistu S. S. Davise zapůsobilo nadšení letničních křesťanů. Í ducha lásky. Jak lze tyto dvě věci vyvážit? Kam se naklání váhy v tvém životě?

SVODY INTELIGENCE

Vedle okouzlení a scestného nadšení stává ďábel do středu pozornosti člověka také intelekt a zdraví. Jedním z nejúspěšnějších adventistických lékařů byl Dr. John Harvey Kellogg. Za pouhých 20 let proměnil do roku 1876 Western Health Reform Institute v Battle Creeku v mezinárodně uznávané sanatorium s téměř tisícem zaměstnanců.

1. Formuluj biblické zásady, kterými by se měli řídit všichni křesťanští odborníci. Iz 28,23-29; Jer 9,23.24; Jak 4,13-16

Kellogg byl velmi šlechetný muž a oddaný modlitebník. Před každou operací se modlil s celým svým operačním týmem. Veškerý svůj výdělek věnoval buď sanatoriu anebo jiné adventistické instituci. Často dobročinně operoval pacienty zcela zdarma. Během let se však Kellogg natolik zamiloval do léčení a uzdravující moci lidského těla, až začal věřit, že Bůh je součástí každého člověka. Skutečně věřil, že Bůh přebývá v *každé* živé věci. Prohlásil, že Bůh nestojí za přírodou ani nad přírodou, ale že je *součástí* přírody a vstupuje do našeho těla vždy, když přijímáme potravu. Toto učení začalo hraničit se spiritismem. W. A. Spicer, který sloužil v Indii, rozpoznal v Kelloggových výrociích znaky hinduismu. V roce 1907 sbor v Battle Creeku vyloučil Kellogga z církve.

Jeden novinář z New Yorku, který Kellogga navštívil, zveřejnil tuto zprávu: „Přestože Dr. Kellogg žije se svou rodinou ve shodě s vysoce duchovním náboženským přesvědčením, jeho pohled na existenci není nijak úzkoprsý. Snad právě proto přerostl personifikované chápání Boha. 'Můj Bůh,' říká dnes Kellogg zcela prostě, 'představuje osobní, ale současně vesmírnou inteligenci, která prostupuje výšiny i hlubiny a nejdlehlší dálavy vesmíru...'.“

2. Pokud je Bůh v každém z nás, potřebujeme se znovu narodit? Je Bůh součástí svého stvoření (přírody)? Znáš někoho, kdo věří tomuto učení? Jak budeš takovému člověku zvěstovat evangelium?

3. Jaká budoucnost je připravena těm, kdo uvádí v blud? 2 Tim 3,13-17

Co je to blud? Jak se pozná? Lze se proti němu chránit? Jakou roli hraje inteligence při tvoření bludu? S bludem lze bojovat setrváváním v tom, co je nám svěřeno, znalostí svatých Písem a důvěrou Kristu. Máš s tím nějaké zkušenosti? Jednou z účinných obran proti bludu je připravenost k dobrým skutkům, tedy pohotovost k dobrému jednání. Je-li člověk zaměstnán činěním dobra, nezbyvá mu čas na formulování bludných nauk.

NEW AGE

Slova *New Age* (Nový věk) označují filosofii, která zahrnuje celou škálu učení od panteismu přes převtělování až po morální relativismus a kontaktní terapii. Kontaktní terapie je moderním označením starověké praxe léčebného vkládání rukou. Národní svaz sester v USA schválil tento postup jako alternativní péči. Praktikují ho tisíce sester ve více než 65 zemích. Základem je vědomé a záměrné přenášení energie nebo také *životní síly* ze zdravé osoby na pacienta pro usnadnění léčby. Někteří z lékařů, kteří tuto techniku studovali, se začali více zajímat o atraktivnější formy spiritismu a moci nadpřirozena. Národní rada proti podvodům ve zdravotnictví s ústředím v Loma Lindě v Kalifornii má vůči této metodě alternativní medicíny silné výhrady.

1. Přemýšlej o následujících tezích hnutí New Age a uvedených verších a pokus se rozpoznat nebezpečí učení New Age.

A. Panteismus: Boha najdeš prostřednictvím nalezení sebe sama, neboť Bůh přebývá v tobě. Mat 7,21-23

B. Převtělování: Nikdy nezemřeš, ale opakovaně se rodíš, aby sis zasloužil svůj vlastní osud. 1 Moj 3,4

C. Morální relativismus: Sám si určuješ vlastní mravní zásady a to, co je pro tebe dobré; pravda je to, čemu sám věříš, nic není absolutně správné nebo špatné. Žalm 103,1-5

D. Kontaktní terapie: Můžeš se vyléčit uvolněním zdroje energie, která se nachází v tobě a v ostatních. 1 Moj 3,5

2. Není ten čas, o němž mluví Pavel v 1 Tim 4,1-4 již zde? Co je základním znakem onoho času?

Od náboženství je očekáváno, že bude uspokojovat lidské potřeby. Musí a.

Jeho pravda je pevná a závazná. Tuto pravdu má slyšet každý, neboť satan jednoho dne předloží své atraktivní záměry, které vytvoří zdání, že Boží slovo není k ničemu, a které obracejí mysl od pravdy k lži.“ (MM 87)

Doplňující otázky:

- 1. Jak bys nyní, po prostudování úkolu na tento týden, odpověděl na hlavní otázky z jeho úvodní části? Použij v odpovědi příklady z částí na jednotlivé dny.**
- 2. Jak ti pomáhá zvěst základního verše v tom, abys nepodlehł pokušení překrucovat Písmo třeba tím, že si budeš vybírat to, co je ti přijatelné, příjemné, na co jsi zvyklý? Víš, k čemu je Písmo určeno? Necháváš se slovy Písma utvářet (trestat, napravovat, obviňovat)?**
- 3. V jakém smyslu představuje Písmo “světlo,, a ochranu proti hříchu (Žalm 119, 9-16.97-112)?**
- 4. Objasni verš: “Mé slovo se ke mně nevrátí s prázdnou,, (Iz 55,10.11)**

Shrnutí

Překrucování Písma je pokušení, jemuž jsme vystaveni všichni jednak ochotou něco přehlížet a něco jiného neúměrně zdůrazňovat, jednak přílišnou důvěrou lidským názorům a výkladům nebo nekontrolovatelným vnášením oblíbených názorů do Písma a jednak často vlastní horlivostí. Cílem překrucování Písma často bývá snaha přizpůsobit Písmo svým potřebám či zálibám nebo touha po úspěchu a popularitě.

ZÁVĚREČNÝ BOJ O LIDSKOU SVOBODU

Texty ke studiu

2 Kor 11,14.15; Zj 12,17; 13,11-15; 22,12-14

Základní verš

„Jsem si jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ Řím 8,38.39

Hlavní otázky

V souvislosti se závěrečnými událostmi dějin Pán Ježíš varuje především před nebezpečím svodu. Jak rádi proto čteme ujištění uvedené v základním verši. Avšak každé Boží zaslíbení je podmíněno. Opravdu nás od Boha nedokáže nic odloučit? Jaké důsledky má mít zjištění v Řím 8,38.39? Jak se připravovat na zápas proti zlu? (Ef 6,10-18)

Přibližujeme se ke konci času, kdy každý z Kristových následovníků projde zkouškou, aby vyšlo najevo, na čí straně stojí. Tato doba zkoušek však nesmí zaujmout naši pozornost natolik, abychom spustili pohled z Ježíše. Předmětem velkého sporu je božství Ježíše Krista a věrnost těch, kdo ho milují. Sami o sobě však nedisponujeme prostředky, abychom vydrželi veškerý tlak, který budeme nuceni nést. Pomoci se nám dostává pouze tehdy, chopíme-li se Spasitelovy ruky, kterou nám ochotně nabízí. Jedině on sám je předmětem naší víry, jejím původcem a dokonavatelem (Žid 12,1.2). Proto hledáme vítězství mimo nás a nikoliv v sobě. Vzhlížíme ke skutečnému zdroji morální síly a pevné víry. Právě on nás představí bez jediné vady svému Otci. Jeho je sláva nyní i navěky (Juda 24.25).

Při studiu úkolu na tento týden uvažuj o zkušenosti učedníků z Mat 14,22-32 a aplikuj ji na zmatek v posledních dnech. Pomohou ti texty 5 Moj 31,6; Iz 43,1.2; Mat 28,19.20.

SATANŮV PŘEVLEK

Jak jsem se dozvěděli již dříve, satan ztělesnil na žádost čarodějnice z Én-dóru postavu proroka Samuele. Stejně jednoduše, jako na sebe vzal vzhled Samuele, je schopen napodobit anděla světla.

“Postupně připravoval půdu pro svůj vrcholný podvod tím, že rozvíjel spiritismus. Dosud svého cíle ještě plně nedosáhl, jeho námaha však bude ve zbývajícím čase korunována úspěchem... Kromě těch, kteří budou ochráněni mocí Boží skrze víru ve slovo Boží, octne se celý svět v tenatech klamu.., (VLB 400)

1. Jaké jiné podoby by na sebe satan mohl vzít kromě níže uvedených? Kde jinde by se mohl objevit? 2 Kor 11,14.15; Zj 16,14

K tomu, aby se nám přiblížil, satan používá nejčastěji čtyři následující způsoby:

- a) *Blízké osoby.* „Je to satanův nejuspěšnější a nejpoutavější podvod... Andělé zla přicházejí v podobě milovaných blízkých, vyprávějí příběhy spojené s jejich životem a jednají tak, jak jednali oni, když žili.“ (LED 161)
- b) *Svatí a hříšníci.* „Pro anděly zla není obtížné představovat jak zesnulé svaté, tak hříšníky... S blížícím se koncem času budou tyto projevy stále častější a budou se objevovat úkazy stále překvapivější povahy.“ (Ev 604)
- c) *Apoštolové.* „Tito lživí duchové líčí apoštoly tak, jako by jednali právě opačně, než jak psali pod vnuknutím Ducha svatého, když ještě byli na zemi.“ (VLB 397)
- d) *Kristus.* „Jako vrcholný čin velkého dramatu klamu bude se sám satan vydávat za Krista... V různých částech země se satan objeví mezi lidmi jako majestátní bytost oslňující krásy, podobající se Synu Božímu, jak ho líčí Jan ve Zjevení (Zj 1,13-15). ...Vzduchem se nese vítězoslavné volání: 'Kristus přichází! Kristus přichází!' Lidé padají před ním v úctě na zem... Laskavě a soucitně... tvrdí, že změnil sobotu v neděli, a přikazuje všem, aby světili den, kterému požehnal.“ (VLB 444.445)

3. Je-li satan schopen ztělesnit i anděla světlosti, jak se máme proti tomu bránit? Je třeba se strachem zkoumat způsoby jeho podob? Co jsme si v předcházejících úkolech řekli o nebezpečí přílišné pozornosti na satana zaměřené? Komu a jak máme věnovat svoji pozornost?

VIDĚNÍ A ZJEVENÍ

Zjevení představují neobvyklá sdělení nebo projevy mrtvých jako jsou hlas hovořící z jasného světla či socha světce, která roní slzy nebo krvácí na rukou či na nohou. Tyto formy zjevení jsou stále častější zejména mezi křesťany a připravují lidi na přijetí projevů moderního spiritismu.

Někteří křesťané věří, že „prostřednictvím současné záplavy zjevení a poselství... jsme svědky přímluvné služby blahoslavené panny Marie, Královny nebes a pravého majáku všech křesťanů. Je součástí Božího plánu, aby se 'žena oděná sluncem' (Zj 12,1) objevovala po celém světě a nabízela lidem bezpečné nebe ve svém neposkvrněném srdci.“ (Ted a Maureen Flynnovi, Hrom spravedlnosti, str. 4.5)

1. Srovnej výše uvedený úryvek s textem Zj 12,1-5.6-17

Jaké jsou důvody pro tato zjevení panny Marie? Flynnovi uvádějí, že ústředním významem mnoha těchto varování je připravit lidi na druhý příchod Krista a zdůraznit, že jádrem našich problémů je porušování příkázání (nedělního) dne odpočinku. Podle Božího záměru ve Starém zákoně měl být sedmý den odpočinku – sobota – dnem oddechu, bohoslužby, vyučování a chvály. Flynnovi však věří, že v Novém zákoně je tímto dnem křesťanský den odpočinku neboli neděle. Tvrdí, že v rámci přípravy na Kristův návrat musí lidé přestat zneužívat tento den. (cit. dílo, str. 389)

2. Zamysli se, jak se text 5 Moj 13,1-5 týká výše uvedené citace. Jakou roli v našem duchovním životě takové projevy mohou hrát (v. 3)?

Při vystoupení proroka či vizionáře je třeba dát pozor na to, abychom se prorokem či vizionářem nenechali strhnout a nezaměstnávali se jím. Naši pozornost má poutat Hospodin, nikoli prorok či vizionář. Prorok tedy může být pokušením, resp. Boží zkouškou, jež má ukázat, jak pevně Hospodinu důvěřujeme, jak pevně se jej držíme, do jaké míry nás jeho slovo zajímá a zaměstnává. Jinými slovy – vystoupení proroka je pro nás výzvou soustředit svou pozornost na Hospodina více než dosud.

3. Jak vysvětlíš člověku, který je ovlivňován zjeveními panny Marie, že Marie odpočívá v hrobě a že tato zjevení pocházejí odjinud? Jak bys pomoci Bible vysvětlil, že sobota jako sedmý den se nezměnila, proč je i dnes stejně důležitá, jako byla ve Starém zákoně, a že tato skutečnost bude i nadále platit pro všechny lidi na celém světě, navzdory novým zjevením?

SJEDNOCENÝ SVĚT

1. Spoj následující body s příslušnými texty:

Zj 13,1,2	A.	Spojené státy
Zj 13,11	B.	Satan
Zj 12,7	C.	Spiritismus
Zj 13,14	D.	Papežství
Zj 16,13	E.	Světová jednota

Šelma ze Zj 13,1,2 představuje papežství. Šelma v 11. verši označuje Spojené státy. Drak znázorňuje satana (Zj 12,9), který se rozhodl sjednotit svět (Zj 13,14) a ovládnout ho prostřednictvím spiritismu (Zj 16,13).

2. Vysvětli, jak spolu souvisí texty Zj 17,1-6 a 13,1,2. Vnímáš také ve svém okolí znamení, o nichž se píše v knize Zjevení? Jakou roli jim přisuzuješ a co z toho vyvozuješ? Je cílem těchto znamení vyvolat v nás vystrašenost a rozrušit nás? Může nám strach z budoucího nebezpečí zamlžit pohled na Krista?

V komentáři k textu Zj 17,1-6 Dave Hunt píše: “29. března 1994 se jako *hotová věc* vynořila nejvýznamnější událost za posledních téměř 500 let historie církve. V tento den přední američtí představitelé evangelických a katolických církví podepsali společnou deklaraci s názvem ‘Evangelíci a katolíci společně: Poslání křesťanů ve 3. tisíciletí’. Tento dokument ve své podstatě zvrátil reformaci a v následujících letech nepochybně vyvolá dalekosáhlou odezvu v celém křesťanském světě.”

Starověký Babylon znázorňuje globální jednotu. V tomto symbolickém městě vládne spiritismus a mocenský vliv církví. Pojtkem, které drží tyto součásti pohromadě, je celosvětová ekonomika zasvěcená jednotě a světovému míru (Zj 18,11-19).

3. Přemýšlíš o tom, jak se připravit na dobu, až všechny, kdo trvají na zachování všech Božích přikázání, včetně sedmého dne – soboty, postihnou ekonomická omezení? Co můžeš nyní udělat pro to, abys *posílil* svou víru a *oslabil* svou citovou závislost na světských věcech?

POSLUŠNOST ZÁKONA

1. Srovnej Pavlův výrok z Řím 13,1-7 se slovy Petra ve Skut 4,19.20; 5,29 a v 1 Petr 2,13-17; 4,15.16.

V textu Řím 13,1-7 Pavel nazývá stát "Božím služebníkem,, který má povinnost chránit občany, kteří jednají správně, a trestat ty, kdo porušují zákon. Státní pravomoci a zákony by však neměly zasahovat do duchovní oblasti.

Když se Petr a Jan dostali do vězení, protože navzdory zákazu židovské velerady vyučovali v Ježíšově jménu, Petr své jednání obhajoval slovy: "Posud'te sami, zda je před Bohem správné, abychom poslouchali vás, a ne jeho. Neboť o tom, co jsme viděli a slyšeli nemůžeme mlčet., (Skut 4, 19.20) Potom Petr a Jan pokračovali ve svém díle. Když je rada starších předvolala podruhé, aby zjistila, proč neuposlechli její rozhodnutí, Petr odpověděl: "Boha je třeba poslouchat, ne lidi., (Skut 5,29) Podobně i my bychom měli jako občané respektovat zákon, pokud se nestaví proti některému z Božích přikázání (Jak 2,10.11).

2. Jaké naučení pro poslední dobu lze vyvodit ze zkušenosti zapsané v Dan 3,13-18?

Řecký překlad Starého zákona (Septuaginta) používaný v době Ježíše Krista, neobsahuje v 17. verši slovo „*jestliže*“ právě tak jako hebrejský text, který zachycuje celý výrok (v. 16-18) jako oznamovací větu: „Nebúkadnesare, nám není třeba dávat ti odpověď. Jestliže náš Bůh, kterého my uctíváme, nás bude chtít vysvobodit z rozpálené ohněvé pece i z tvých rukou, králi, vysvobodí nás. Ale i kdyby ne, věz králi, že tvé bohy uctívat nebudeme a před zlatou sochou, kterou jsi postavil, se nepokloníme.“

3. Můžeme rozumět příběhu z Dan 3,1-25 jako podobenství pro to, co se stane Božímu lidu v době konce? Proč myslíš, že tito tři Hebrejové našli dostatek sil k neuposlechnutí králova rozkazu? Jakou naději na vítězství a vysvobození máme podle verše 25?

ZÁVĚREČNÝ PODVOD

V textu Mat 24,23-27 Ježíš varoval před satanovými podvody v době konce. Lidé budou zváni do odlehlých míst a tajných úkrytů, aby tam naslouchali a komunikovali s falešnými učiteli a křisty. Z prorockého pohledu do budoucnosti Ježíš věděl, že satan napodobí jeho druhý příchod. Rovněž věděl, že kdyby to bylo možné, satan svede i vyvolené (Mat 24,24).

1. Srovnej satanův pokus o falešné napodobení Kristova druhého příchodu s tím, co o svém návratu prohlásil sám Ježíš. Mat 24,25-27; 1 Tes 4,16-18; Zj 1,7

Co můžeme učinit pro to, abychom uvedený podvod rozpoznali a nepodlehli klamu? Jak poznat, čemu věřit máme a čemu ne?

Kristův příchod spatří *všichni* lidé, dokonce i ti, kdo nesou odpovědnost za jeho smrt – Annáš, Kaifáš, Pilát a všichni členové nejvyšší židovské rady, která ho odsoudila. Nebudou však jediní, kteří budou bédovat. Nakonec s nimi budou naříkat „všechna pokolení země“.

2. Věříš, že slova zapsaná ve Zj 22,6-16 se skutečně brzo naplní? Jak se tato víra a naděje projevuje? Zj 22,17

V Zj 22,17 Duch svatý naposled vyzývá všechny lidi, aby přijali Ježíše jako svého Spasitele. Je však třeba mít žízeň, přijít, chtít a nabrat. Víra, to nejsou jen pocity a názory, ale také vůle a činy. Kdo má naději, nečeká pasivně. Bůh je zdrojem života a pít vodu života znamená dychtivě vyhledávat Boží přítomnost.

3. „Je dnes lid Boží tak pevně zakotven na slově Božím, že odmítne spolehnout se na zjištění svých smyslů? Spolehne se v takové chvíli rozhodování na Bibli a jen na Bibli?“ (VLB 445). Pokus se položit si uvedené otázky osobně a vysvětlí, jak je možné být „pevně zakotven na slově Božím“.

Doporučené studium

Přečti si v textu Zj 19-22, jak slavný bude závěr našeho osudu, zůstaneme-li věrni Kristu.

Přečti si některé nebo všechny následující kapitoly: V knize Proroci a králové „Ohnivá pec“ (str. 330-336); Skutky apoštolů, „U chrámových dveří“ (str. 40-48); Vítězství lásky Boží, „Vítězství lásky Boží“ (str. 470-481).

„V Bibli je dědictví spasených nazýváno ‘vlastí’ (Žid 11, 14-16). Tam nebeský Pastýř zavede své stádo k pramenům živých vod. Strom života dává své ovoce každý měsíc a listí stromu slouží zdraví národů. Jsou tam věčně proudící toky, průzračné jako křišťál a na jejich březích vrhají ševelící stromy své stíny na cesty, připravené pro vykoupené Páně. Rozsáhlé nížiny tam stoupají ke krásným pahorkům a hory Boží tam zdvíhají své majestátní vrcholky. V těchto pokojných rovinách, při těchto živých tocích najde lid Boží, který byl tak dlouho poutníkem a putujícím, svůj domov.“ (VLB 479)

Doplňující otázky:

- 1. Jak bys nyní, po prostudování úkolu na tento týden, odpověděl na hlavní otázku z jeho úvodní části?**
- 2. Co nám připomíná základní verš? K čemu jsme při svém přemýšlení nad znaky poslední doby orientováni? V čem je naše jistota a nač se můžeme spolehnout? Co je to „lásky Boží, která jest v Kristu Ježíši, Pánu našem“? Víš o tom, že tě Bůh miluje? Co z toho ve svém životě vyvozuješ? Jakou roli má potom hrát tvoje starostlivost o to, jak obstát ve dnech budoucích?**

Shrnutí

Doba před Kristovým příchodem bude nepochybně nesnadná. O tom, jaký boj nás čeká, ať už to budou duchovní svody, ekonomické potíže nebo pronásledování, a kdo je naším protivníkem, jsme se ze studovaných textů dozvěděli. Aby dosáhl svého, napodobí satan Krista, podnítl zákonodárce, aby ustanovili zákony, které připraví o svobodu všechny, kdo zachovávají Boží přikázání, a ovlivní vlády, aby vyhradily možnost nakupovat a prodávat pouze těm, kdo se podřizují světským pravidlům. Zároveň nám však bylo připomenuto, že nejsme bezbranní a vydání zlu napospas. Bůh svůj lid vysvobodí. Boží zaslíbení a záměry se splní. Již dnes před námi rozevřel novou budoucnost. Děbelské svody, jakož i znamení poslední doby by nás měly přimknout k Bohu. Ve své síle neobstojíme, ale v Kristu jsme již zvítězili.

Autor

Dr. Jack J. Blanco po univerzitních studiích sloužil jako kazatel a evangelista v Potomacu, New Jersey, Georgii a v oblasti jihovýchodní Kalifornie. Působil na třech univerzitách a byl spoluredaktorem časopisu Review and Herald. Publikoval také v časopisech Ministry a The Journal of the Adventist Theological Society. Jeho nejznámější prací je The Clear Word (rozšířená parafráze Bible). Má dvě děti a dvě vnučata.

POUŽITÉ ZKRATKY

1BC	Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 1	ST	Signs of the Times
------------	---	-----------	--------------------

Díla E. G. Whiteové

CT	Counsels to Parents, Teachers, and Students	SDAB	Seventh-day Adventist Believe
Ed	Education	1T	Testimonies for the Church, sv. 1
Ev	Evangelism	CK	Cesta ke Kristu
EW	Early Writings	CZ	Cesta ke zdraví a životní harmonii
FE	Fundamentals of Christian Education	PK	Proroci a králové
GW	Gospel Workers	PP	Patriarchové a proroci
LED	Last Day Events	SA	Skutky apoštolů
ML	My Life Today	TV	Touha věků
MM	Medical Ministry	VLB	Vítězství lásky Boží

Sbírky ve 2. čtvrtletí 1999

Misijní dary budou sloužit pro potřeby Evro-Africké divize.

Dary 13. soboty jsou určeny na stavební projekty Českého sdružení

Témata přímluvných modliteb ve 2. čtvrtletí 1999

1. Globální misie

2. Boží dílo v Jihoněmecké unii: Počet obyvatel: 32 964 000
Počet sborů: 204
Počet členů: 14 285

3. Německé sdružení Život a zdraví (DVG)

Západy slunce

duben

den	hodina
2. 4.	19.34
9. 4.	19.45
16. 4.	19.56
23. 4.	20.07
30. 4.	20.18

květen

den	hodina
7. 5.	20.29
14. 5.	20.39
21. 5.	20.49
28. 5.	20.58

červen

den	hodina
4. 6.	21.06
11. 6.	21.11
18. 6.	21.15
25. 6.	21.17